

ՀԱԿԱՌԱԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ՏԻՐՈՂ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒԱԿԱՆ ԽԱՒԱՐԻՆ ՄԱՐՏ 1-Ի ՈՃԻՐՆԵՐՈՒՄ ԾԱԼՔԵՐԸ ԿԱՄԱՑ-ԿԱՄԱՑ Ի ՅԱՅՏ ԿՈՒ ԳԱՆ ԹԱԼԱՆՆ ՈՒ ԱԲԵՐԸ ԿԱՏԱՐԱԾ ԵՆ ԻՇԽԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐԸ ԾՊՏՈՒԱԾ ԶՈԿԱՏԱՅԻՆՆԵՐ ԿՐԱԿԱԾ ԵՆ ԱՆՄԵՂ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻ ՎՐԱՅ

Քոչարեանական իշխանութիւններուն կողմէ Հայ ժողովուրդի դէմ գործադրուած ոճիրը կը շարունակէ յուզել ամբողջ հայութիւնը՝ հայրենիքի թէ արտասահմանի մէջ, միաժամանակ դատապարտումի լայն ալիք կը բարձրանայ միջազգային շրջանակներու մօտ:

Արտակարգ դրութեան հետեւանքով Հայաստանի ժողովուրդը կը գտնուի տեղեկատուական խաւարի մէջ, իսկ որոշ լուրեր արտասահման կը հասնին «Ազատութիւն» ռատիոկայանի եւ կարգ մը ընդհատակեայ ինթըրնէթային կայքէջերու միջոցաւ:

Արդարեւ՝ լոյս չեն տեսներ ընդդիմադիր թերթերը՝ «Հայկական ժամանակ», «Առաւօտ», «Ժամանակ Երեւան», «Զորքող իշխանութիւն» եւ այլ թերթեր: Լոյս կը տեսնէ իշխանութիւններու բանբեր հանդիսացող «Ազգ»-ը:

Անաչառ լուրեր հաղորդող հայաստանեան բոլոր կայքէջերը փակուած են, իսկ արտասահմանեան էջերը անհասանելի են ներսի համար:

Հակառակ այս լրատուական շրջափակումին, Մարտ 1-ի ողբերգական իրադարձութիւններու եւ իշխանութիւններու գործադրած ոճիրներուն տարողութիւնն ու մաշտապը սկսած է կամաց-կամաց ի յայտ գալ: «Պայքար» ընդհատակեայ թերթը ակնառեւներու վկայութիւններուն վրայ հիմնուելով կը գրէ թէ, Սադրիչները դուրս կու գային ոստիկաններու շարքերու ետեւէն:

«Գրիգոր Լուսաւորիչ պողոտայի բնակիչներին շատերը, որոնք իրենց պատահաններին հետեւել են այդ փողոցում տեղի ունեցած Մարտի 1-ի դիշերուայ իրադարձութիւններին, արձանագրել են, թէ ինչպէս են ոստիկանութեան շարքերից դուրս գալիս խուճբեր, քարեր ու բենզինով լիքը շէր նետում խանութների վրայ ու նորից ոստիկանների միջով հանգիստ հետ գնում: Քաղաքացիները վկայում են, որ նոյն Երեւանի քաղաքապետարանի վրայ յարձակուած խուճբը դուրս է եկել ոստիկանների շարքերից, ոստիկանները, սիրուն ճանապարհ են բացել նրանց համար եւ այդ նոյն խուճբը կրկին վերադարձել է ոստիկանների շարքերի յետեւը: Նոյնը տեղի է ունեցել նաեւ միւս օբիեկտների վրայ»

Վիտէօ Գևորգիանու մէկ առնուած սոյն Գևորգ, յստակ ցոյց կու տայ թէ ինչպէս Հայ զինուորականներ կը կրակեն իրենց ժողովուրդի վրայ: Թէեւ Գևորգ ցած ռալկի՝ գայն կը հրատարակենք յանուն պատմութեան

կատարուած յարձակումների ժամանակ», - կը հաղորդէ «Պայքար» ու կ'աւելցնէ. «Ամենագաւառականն այն է, որ ոստիկանութեան տեսագրութիւնների մէջ անգամ կան կադրեր, որտեղ յստակ երեւում է,

Շար.ը էջ 4

ԲՈՂՈՔԻ ՅՈՅՑ ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆԻ ՄԷՋ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՆՁՆՈՒԵՑԱՒ 10 ՀԱՁԱՐԵ ԱԲԵԼԻ ԱՏՈՐԱԳՐՈՒԹԵԱՄԲ ՊԱՅԱՆՁԱԳԻՐ ՄԸ

Տեսարան մը Ուաշինկթընի ցոյցէն

Երկուշաբթի Մարտ 10-ին Ուաշինկթընի մէջ տեղի ունեցաւ ցոյց՝ բողոքելու համար Հայաստանի մէջ շարունակուող բռնութիւններուն ու քաղաքական հալածանքներուն դէմ:

Հայաստանի դեսպանատան առջեւ հաւաքուած էին, ոչ միայն մայրաքաղաքի փոքրաթիւ հայ գաղութի երիտասարդներ, այլ նաեւ

Լոս Անճելըսէն ժամանած Յանուն ժողովրդավար Հայաստանի կազմակերպութեան շուրջ 25 ներկայացուցիչներ:

Հայաստանի իշխանութիւններու վարքագիծը դատապարտող պատուներ պարգաճ, ցուցարարները փորձեցին իրենց գրաւոր պահանջ-

Շար.ը էջ 3

ԼԵՒՈՆ ՏԵՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ,- «ՍԱՅՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԸ ԱԿԱՆ ԴՐԵՑ ՍԵՐԺ ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ ԼԵԳԻՏԻՄՈՒԹԵԱՆ ՏԱԿ»

Հայաստանի առաջին նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեան Մարտ 11-ին իր տան մէջ մամուլի ասուլիս հրաւիրելով յայտարարեց, որ Սահմանադրական Դատարան մերժելով Փետրուար 19-ի ընտրութիւնները անվաւեր հռչակելու իր դիմումը, «սկսած զրեց Սերժ Սարգսեանի լեգիտիմութեան տակ»:

«Սահմանադրական դատարանը, իրաւական փակուղու առջեւ չկանգնելու կամ անյարմար վիճակի մէջ չընկնելու համար, խուսափեց անդրադառնալ անցած ընտրութիւնների օրինականութիւնը կասկածի տակ դնող ամենամանաւարկելի հիմքերին: Սակայն գերադասելով անտեսել այդ հիմքերը, Դատարանն ընկաւ աւելի անպատուաբեր եւ խայտառակ վիճակի մէջ՝ փաստօրէն լուրջապէս անվաւեր ճանաչելով անցած ընտրութիւնները եւ ական դնելով Սերժ Սարգսեանի լեգիտիմութեան տակ», - ըսաւ Լեւոն Տէր-Պետրոսեան:

Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը նաեւ փոխանցեց, որ ինք դիմում ուղարկած էր Երեւանի քաղաքապետարան արտակարգ դրութեան վերացումէն յետոյ՝ Մարտի 21-ին

Ազատութեան հրապարակի վրայ հանրահաւաք կազմակերպելու համար:

Քաղաքապետարանը սակայն մերժած է այդ դիմումը առարկելով որ, միջոցառումը վտանգ կը սպառնայ անձերու կեանքին եւ առողջութեան:

«Մենք կը դիմենք նաեւ յաջորդ օրերի համար, բայց չթողլատրուած հանրահաւաքներ չենք անցկացնելու: Կ'օգտագործենք բոլոր օրինական միջոցները, ինչպէս արել ենք 5 ամիս շարունակ: Հարիւր տոկոսով վստահ եմ, որ եթէ լինեն հանրահաւաքներ, եւ իշխանութիւնները մահակներ չկիրառեն, ոչ մի խախտում չի լինելու», - ըսաւ Տէր-Պետրոսեան:

«Այսօր մենք ունենք բոլորովին ուրիշ հասարակութիւն, ուրիշ ժողովուրդ, քան 6 ամիս առաջ: Ես սա համարում եմ մեր ամենամեծ նուաճումը, իմ կեանքի ամենամեծ յաջողութիւնը: Ես եւ իմ համախոհները հրաշք ենք գործել՝ ստեղծել ենք քաղաքացիական հասարակութիւն, գիտակից հասարակութիւն, ինտելեկտուալ հասարակու-

Շար.ը էջ 3

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

«ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆ ԱՐԹՆԱՑԵԼ Է 10-ԱՄԵԱՅ ԹՄԲԻՐԻՑ ԵՒ ՆՐԱՆ ՔՆԵՑՆԵԼ ՅՆԱՐԱԴՈՐ ԶԷ»

Հ. ՄԵԼԻՔՍԵԹԻԱՆ

-Տիկին Սարգսեան, Մարտի 1-ի դեպքերից անցել է շուրջ 7 օր:

Ի՞նչ կ'ստէք այդ օրը արձանագրուած անցքերի եւ դրանց յաջողած գարգացումների մասին:

- Այն, ինչ տեղի ունեցաւ, կանխագուշակելի էր, բայց ոչ այդ մակարդակով: Ինձ թւում էր, թէ այս պետութեան գլուխ կանգնած մարդիկ քիչ թէ շատ պիտի գիտակցէին, որ ժողովրդի դէմ այդ ձեւով դուրս գալ չի կարելի, ու մի փոքր գիշող վերաբերմունք պիտի ցուցաբերէին, մանաւանդ այն բանից չետոյ, ինչ կատարեցին Փետրուարի 19-ին՝ համատարած լցոնումներ, ընտրակաշառք, բռնութիւններ... Նոյնիսկ բարոյական իրաւունք չունէին ժողովրդին մատով դիպչելու, որովհետեւ նրանք արել էին ամէն ինչ, որպէսզի ժողովուրդը դուրս գար Ազատութեան հրապարակ: Եւ վերջին հաշուով, ո՞վ ասաց, որ իրենց ամէն ինչ թոյլատրելի է, իսկ մենք մեր ձայնի իրաւունքը պաշտպանելու իրաւունք անգամ չունենք, ո՞վ ասաց, որ իրենք տէր են այս երկրում: Դա գուցէ իրենք են որոշել, բայց իրականում իրենք տէր չեն այս երկրում: Այն խուճապը, այն լկտի պահուածքը, որ իրենք ունեն այսօր եւ ժողովրդի, եւ քաղաքական ուժերի, եւ լրագրողների նկատմամբ՝ նրանց կողմից չի մարսուելու: Երկու անգամ արիւնով իշխանութիւն են պահել, եւ իրենց թւում է, որ երրորդ անգամ էլ են պահելու, դա նրանց չի ջաղողուելու: Երկու արիւն մարսել են, երրորդը չեն մարսելու, մենք ազգ չենք լինի, եթէ թոյլ տանք, որ այս անգամ էլ մարսեն իրենց վերջին արարքները: Երկու մարդ, փաստօրէն, երկրում որոշում են ամէն ինչ, իսկ ո՞վ ասաց, որ իրենք այդքան իրաւունք ունեն, ո՞վ է իրենց այդ իրաւունքը ստուել: Իրենք ժողովուրդը չունեն այլ եւս... ու՞մ են ղեկավարելու, ո՞ր երկրի վրայ են իշխելու, երբ չունեն ոչինչ, բացի իրենց կրիմինալ խմբից: Թող տղամարդ լինեն, որի մասին այդքան յիշեցնում են ու գլուխ են գովում եւ թող հանրաքուէ անցկացնեն: Իրենց գուցէ թւում է, որ տղամարդկութիւնը անգէն ժողովրդի դէմ դուրս գալն է: Տղամարդկութիւնն այն կը լինէր, եթէ նրանք գիտակցէին, որ իրենք զգուշանալ են այս ժողովրդի համար, որ ընդունելի չեն այս երկրի համար եւ իրենց վեճերը հաւաքէին ու ռազ լինէին: Այ դա տղամարդկութիւն կը լինէր, իսկ այս դէպքում նրանք տղամարդ չեն, ընդամէնը ֆաշիստ են սեփական ժողովրդի գլխին: Մենք երբէք թոյլ չենք տայ, որ Հայաստանում հաստատուեն ֆաշիստական կարգեր, ինչքան ուզում են ձերբակալեն, բռնանան: Բանտարկեցի՞ն Շարժման լիդերներին, նոր լիդերներ են ի յայտ գալու, ժողովուրդը իրենցից չի վախենում: Դրանում այս իշխանութիւնները համոզուեցին Մարտի 1-ի լույս 2-ի գիշերը, երբ փորձեցին բարոյապէս եւ ֆիզիքապէս ժողովրդին ջախջախել, սակայն ստացան հակառակ էֆեկտ: Ժողովուրդը վախի մթնոլորտից դուրս է եկել, մենք ստրուկ ազգ չենք, որ այդ ամէն ինչին դիմանանք, ժողովուրդն արթնա-

ցել է 10-ամեայ թմբիրից եւ այլեւս նրան քնեցնել հնարաւոր չէ:

- Տիկ. Սարգսեան, ասում էք՝ ժողովրդին քնեցնել հնարաւոր չէ, գուցէ դրա՞ համար են այս օրերին տեղի ունենում ցուցարարների գանգուածային ձերբակալութիւնները, որպէսզի այլեւս ազատ մարդ չմնայ մեր երկրում եւ նորից չկազմակերպի եւ կամ չմասնակցի հանրահաւաքի:

- Այդ ի՞նչ հիմքերով են մարդկանց ձերբակալում, այդ ի՞նչ բռնութիւններ են կիրառում նրանց նկատմամբ, եթէ նրանցից եւ ոչ մէկի մեղքը հաստատուած չի եւ չեն էլ կարողանալու հաստատել: Մեզանից ոչ մէկը կոչ չի արել բռնի ուժով իշխանափոխութիւն կատարել, մենք սահմանադրական ճանապարհով գնում էինք օրինական իշխանափոխութեան, որը իրականում տեղի էր ունեցել: Տէր-Պետրոսեանը ընտրութիւններում ստացել էր առնուազն 60-65 տոկոս ձայն, եւ իրենց թւում էր, որ դա պէտք է իրենց գիշելի՞նք: Դա ժողովրդի ընտրութիւնն է եղել, իսկ ռեժիմը պարտաւոր է հաշուի նստել իրողութեան հետ: Չեն մարսելու... Այն յօդուածները, որոնք դրել են Շարժման մասնակից իմ ընկերների վրայ, չեն կարողանալու հաստատել, որովհետեւ նրանցից եւ ոչ մէկը երբէք բռնի իշխանափոխութեան կոչ չի արել: Ռեժիմն այսօր օրէնքից դուրս է, որովհետեւ Սահմանադրական դատարանը քանի դեռ իր որոշումը չէր կայացրել, նրանք իրաւունք չունէին որեւէ գործողութիւն կատարել: Մենք ընտրական պրոցեսի մէջ էինք դեռ եւ եթէ իրենց թւում է, թէ այն յերիւրանքը, որ իրենք այսօր թափում են եթերից, դա ժողովրդի համար ընդունելի է կամ դրան ժողովուրդը մի տոկոս հաւատում է, չարաչար սխալում են: Ես հազարաւոր մարդիկ գիտեմ, որ հենց լուրերը սկսում է, հեռուստացոյցն անջատում են, որպէսզի այն չջարդեն: Նորից եմ կրկնում, թող չմոռանան, որ Հայաստանը միայն հայաստանցիներով չի, սփռուած է այնքան հայաստանցիներ ու այնքան հայեր կան, որոնք իրենց գործողութիւնները մինչեւ վերջ շարունակելու են եւ այն խուլ ականջներն ու կոյր աչքերը, որոնք առ այսօր փորձում են չտեսնել ու չլսել այն ամէնի մասին, ինչ կատարուում է Հայաստանում, վաղը լսելու եւ տեսնելու են, իսկ ժողովուրդն այլեւս տրամադրուած չի լռելու ու կող տալու այս ամէնը: Այնպէս որ, թող հետեւեն դէպքերի զարգացումներին:

- Ձեր խօսքերից ենթադրե՞մք, որ արտակարգ դրութեան 20-օրեակից յետոյ Շարժումը նորից շարունակուելու է:

- Միանշանակ, այս Շարժումն այլեւս կանցնել հնարաւոր չէ, որովհետեւ սա Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի հարցը չի, սա քաղաքական ուժերի հարցը չի, արդէն ժողովրդի եւ երկրի գոյատեւման, երկիրը նորմալ հունի մէջ դնելու խնդիրն է դրուած: Եթէ մի տեղ առանց կոչի ու հրաւերի հրապարակ է դուրս գալիս կէս միլիոն մարդ, այն դէպքում, որ իրականում Հայաստանում միլիոն ու կէս ենք մնացել, դա նշանակում է, որ իրենք գործ ունեն համաժողովրդական շարժման հետ, որի դէմը ոչ մի ուժ չի կարող առնել: Քանի ուշ

չի թող ուշքի գան ու հասկանան, որ իրենք կորցրել են ամէն ինչ: Երկու խօսք էլ օմբուզում են Արմէն Յարութիւնեանի մասին: Վերջապէս նա հասկացաւ, որ ինքը հայ է, հայաստանցի է եւ պէտք է մեր ժողովրդի շահերը պաշտպանի, իսկ պարոն Քոչարեանը ըմբոստացաւ դրա դէմ, թէ ինքը շատ մեծ կարգաւոր սխալ է թոյլ տուել: Երեւի երբ Քոչարեանն ասում է, թէ օմբուզում ենք պէտք է ծառայի Հայաստանին, ինքն ի նկատի ունի, որ Հայաստանն ինքն է: Ուզում եմ նորից յիշեցնել՝ պարոն Քոչարեան, Հայաստանը դուք չէք, Հայաստանը մենք էք, նրանք, ում նկատմամբ դուք բռնի ուժ կիրառեցիք, այն մարդիկ են, որոնց դուք այսօր ձերբակալել էք, որովհետեւ այդ մարդիկ քաջութիւն են ունեցել ճշմարտութիւնը հրապարակաւ ասել: Երեւի երեկոցեան մէկ-մէկ նստէք ու մտորէք, որ Հայաստանը բացարձակ դուք չէք, աւելին՝ Հայաստանն ընդհանրապէս կապ չունի ձեզ հետ, Հայաստանը մենք ենք, ու մենք ենք այն պահելու:

- Ասում էք առանց կոչի ժողովուրդը նորից դուրս է գալու եւ շարժումը շարունակուելու է: Իսկ ո՞վ կամ ովքե՞ր են առաջնորդելու վերսկսուած այդ շարժումը, առաջնորդների կարիք զգալու՞ է այն:

- Նոյնիսկ եթէ մեր բոլոր ղեկավարներին ձերբակալեն, ժողովրդի միջից արդէն ծնւում են նոր լիդերներ, երիտասարդութիւնն այլեւս տրամադրուած չի համակերպուելու այս իրավիճակի հետ, իսկ մենք իսկապէս փայլուն երիտասարդներ ունենք, փայլուն սերունդ է աճում, որն ականատես եղաւ այս ամէնին: Նրանք աւելի ազատ են, քան մենք 1988 թուին էինք, այս անգամ հենց նրանք են ղեկավարելու այս շարժումը: Այնպէս որ, խորհուրդ կը տայի իշխանութիւններին նոր ձերբակալութիւններ չանել, որովհետեւ, այնուամենայնիւ մեզ փոխ արինողներ կը լինեն:

- Տիկին Սարգսեան, Մարտի 21-ին, ըստ վերն ասուածի, պէտք է վերսկսուի ընդհատուած Շարժումը, որի նպատակը սահմանադրական ճանապարհով իշխանափոխութեան հասնելն է: Որք անո՞վ էք հաւանական համարում այն, որ ձեզ կը յաջողուի դե ետուր նախագահ դարձած Սերժ Սարգսեանին հասցնել այն վիճակին, որ նա որոշի հրաժարական տալ:

- Մենք այս ողջ ընթացքում միշտ օրինական ճանապարհով ենք ղեկավարել Շարժումն ու նոյն ոգով շարունակելու ենք նաեւ այս սուհետ: Խորհուրդ եմ տալիս այս դէպքում ոչ թէ Քոչարեանին, այլ Սերժ Սարգսեանին սթափ լինել,

որովհետեւ կարծես թէ նրա բանականութիւնն աւելի շատ է, քան Քոչարեանինը: Նրա մօտ աւելի շատ տղայական մօտեցում է այս հարցերի նկատմամբ, քան թէ պետական մտածողութեամբ մօտեցում: Մարդը որոշել է, որ ինքը տղայ է ու տղայական ճանապարհով պիտի գնա: Երկրի ղեկավարը տղայ չի, տղայ ջան, երկրի ղեկավարը պետական մտածողութեամբ մարդ պիտի լինի, որը 10 տարում Ռոբերտ Քոչարեանը ձեռք չբերեց եւ մնաց նոյն տղան: Սերժ Սարգսեանը, եթէ բանական էակ է, պիտի հասկանայ, որ արեան վրայ նախագահ չեն դառնում ու ինքը, միեւնոյնն է, լեզուի մի լինելու: Իսկ եթէ լեզուի մի չի, աշխարհի համար ընկալելի չի լինելու, ո՞նց է պատրաստուում ղեկավարել մի երկիր, որտեղից ինքը դուրս գալու հնարաւորութիւն չի ունենալու: Եթէ Սերժ Սարգսեանն իրօք այդպէս մտածի, պէտք է չեղեալ յայտարարի ընտրութիւններն ու նոր, քաղաքակիրթ երկրին յարիւր ընտրութիւններ նշանակի:

- Տիկին Սարգսեան, Ձեր նկատմամբ այս ընթացքում բռնութիւններ կամ այդ ձեռագրով որեւէ գործողութիւն կատարուել է:

- Կոնկրետ իմ նկատմամբ՝ ոչ, որից ես շատ զարմացած եմ: Հաւանաբար նրանց ողջախոհութիւնն աշխատում է ու հասկանում են, որ եթէ ինձ ձերբակալեն, առնուազն 16 երկիր իրենց դէմ է դուրս գալու, 16 երկրում Ս.Դ. Հնչակեան կուսակցութիւնը ներկայացուած է ու մէկ գանգով կարող ենք ոտքի հանել ամբողջ հնչակեան կառույցներն ու միանշանակ բոլոր երկրներում ակցիաներ կազմակերպել: Կարծում եմ, որ այդքան խելք ունեն ու դրա համար էլ ինձ չեն ձերբակալում:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏԻ ՉՆՁԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Մրջանի ԽՄԲԱԳԻՐ
ՏՕՔԹ. ԱՐՇԱԿ ՊԱՍՏԵԱՆ
ԽՄԲԱԳՐԱՎԱՆ ԿԱԶՄ
ՍԱՅԱ ԹՈՒԹԵԱՆ
ՎԱԶԳԵՆ ԽՈՍԱՆԵԱՆ
ՅԱՐԻԹ ՏԵՐ ԴԱԻԹԵԱՆ
Ֆեռ. (626) 797-7680
Ֆաքս. (626) 797- 6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com
MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August
ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, Canada \$60 (Second Class), \$75.00 (Air Mail)
Overseas \$85.00 (2nd Class Mail), \$125.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.
Periodicals Postage Paid at Pasadena CA.
Please Send Address Change To MASSIS WEEKLY
1060 N. Allen Ave. Pasadena, CA 91104

ԼՈՒՐԵՐ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԻՍԿԱՆԴԱՐԵԱՆ.

«ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՍ ԱԿՏԻ ԶԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ՇՈԿԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԵՋ Է»

Կողմասան լրատուամիջոցների ինստիտուտի տնօրէն Ալեքսանդր Իսկանդարեանի գնահատականով, Հայաստանում այժմ սոցիալապէս ակտիւ հասարակութիւնը շոկային վիճակի մէջ է, ինչին մեծապէս նպաստում է տեղեկատուական շրջափակումը: Առաջնային խնդիրը, ըստ քաղաքագէտի, այդ շոկից դուրս գալն է: Ալեքսանդր Իսկանդարեանի գնահատականով իշխանութեան վերջին օրերի յայտարարութիւններից զգացում է, որ նրանք էլ գիտակցում են, որ «հասարակութեան մէջ կայ հակադասական ճեղք»:

«Հասարակութեան մէջ կայ դժգոհութեան մեծ հիմք, որ ոչ մի տեղ չի չքացել», - «Ազատութիւն» ռադիոկայանի հետ զրոյցում այսօր ասաց Իսկանդարեանը: - «Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը կարողացաւ տալ հասարակութեանը իր սոցիալական դժգոհութիւնը արտայայտելու համար քաղաքական խողովակ: Նա միաւորեց հասարակութեան մէջ առկա տարբեր տեսակի դժգոհութիւնները: Այս դժգոհութիւնը հասարակութեան մէջ ոչ մի տեղ չի չքացել: Ալիքի համար միլիոնաւոր մարդիկ պէտք չեն, այն մի քանի տասնեակ հազար մարդը, որ կարող են լարուածութեան մէջ պահել երկիրը, կան, եւ նրանք ծայրայեղականացում են»:

«Ում ուզում ես ձերբակալի, ում ուզում ես հեռացրու, ում հետ ուզում ես պայմանաւորուի, ինչ կերպ ուզում ես կարգաւորի իրավիճակը, բայց երբ ունես չոր խոտի մեծ դէպ` ինչ-որ մէկից լուցկին խլելով հարցը չես լուծում, դէպք միեւնոյն է մնում է», - նշեց քաղաքագէտը:

Ընդ որում, Ալեքսանդր Իսկանդարեանի գնահատականով, եթէ ընտրութիւններում յաղթէր Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը, որոշ ժամանակ անց դժգոհութեան այդ նոյն պոտենցիալը դարձեալ ի յայտ էր գալու:

Եւ այստեղ խնդիրը, ըստ քա-

ղաքագէտի, ոչ միայն այն է, թէ ինչպէս են անցել ընտրութիւնները. - «Խնդիրն այն է, որ անհրաժեշտ է, որ երկրում ձեւաւորուի քաղաքական միջավայր, որտեղ մարդիկ կարողանան իրենց դժգոհութիւնը եւ ցանկութիւնները արտայայտել»:

Հարցին, թէ պատրաստ է արդեօք հասարակութեան այն հատուածը, որ մինչեւ Մարտի 1-ը Ազատութեան հրապարակում էր, վերադառնալ այնտեղ արտակարգ դրութեան աւարտից յետոյ, Իսկանդարեանը պատասխանեց, թէ «դրա պոտենցիալը կայ»:

Իրաւաբան Հրայր Թովմասեանը «Ազատութիւն» ռադիոկայանի հարցին, թէ զուտ իրաւական տեսանկիւնից ի՞նչ է հնարաւոր ակնկալել արտակարգ դրութեան աւարտից յետոյ եւ արդեօք հանրահաւաքները կարող են շարունակուել, արձագանքեց. - «Արտակարգ դրութեան աւարտից յետոյ բոլոր սահմանափակումները, ըստ էութեան, վերանայու են: Ցանկացած նման սահմանափակում կը լինի մեր գործող օրէնքների խախտում»:

Վերլուծաբան Երուանդ Բոգոսեանի կարծիքով` ներկայ պայմաններում ճնշումները հասարակութեան վրայ կարող են հանգեցնել նոր ցնցումների:

«Եթէ փորձ արուի հասարակութեանը ճնշել, միայն ճնշումներով փորձել լուծումներ գտնել, դա ոչ մի ապագայ չի ունենայ, եւ կարծում եմ, մենք ապագայում կը տեսնենք նոր ցնցումներ», - ասել է քաղաքագէտը «Ազատութիւն» ռադիոկայանին այսօր տուած հարցազրոյցում:

«Մի բան ինձ համար պարզ է, որ ըստ էութեան հասարակութեանը խաբել հնարաւոր չէ այսօր: Հասարակութիւնն աւելի ակտիւացած է, հասարակութիւնն արդէն պահանջում է լուրջ լուծումներ, եւ իշխանութիւնը տեսաւ դա», - փաստել է վերլուծաբանը:

«ՍԱՅՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԸ ԱՎԱՆ ԴՐԵՑ ՍԵՐԺ ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ ԼԵԳԻՏԻՄՈՒԹԵԱՆ ՏԱԿ»

Շարունակուած էջ 1-էն

թիւն, որի հետ ուզած-չուզած պէտք է հաշուի նստեն»:

Անդրադառնալով վերջին օրերու ձերբակալութիւններուն՝ Տէր-Պետրոսեան կարծիք յայտնեց. - «Ձերբակալութիւնները բացառապէս քաղաքական ռեպրեսիայի բնույթ ունեն: Բախումների ոչ մի մասնակից չի ձերբակալուել: ՀՀԾ-ի վարչութեան 70 տոկոսն է ձերբակալուել, մի մասն էլ թաքնուած է: Իմ կենտրոնական շտաբի երեք անդամ է ձերբակալուել, երեքն էլ թաքնուած են: Ինչքան շատ են բանտարկելու, այնքան դժուարացնելու են իրենց գործը: Քաղբանտարկեալը հիմա շատ հազուադիւրս կատեգորիա է: Քաղբանտարկեալներ շատ քիչ երկրներում կան: Ես վստահ եմ, որ Ռոբերտ Քոչարեանը եւ Սերժ Սարգսեանը այսօր շատ աւելի մտահոգ են, քան մեզանից իւրաքանչիւրը: Իրենք հասկանում են, թէ ինչ են արել. արիւն է թափուել, եւ նրանք այդ արեան պատասխանատուութիւնը զգում են»:

«Իշխանութիւնները անընդհատ խօսում են երկխօսութիւնից, բայց անում են ամէն ինչ, որպէսզի դա խափանեն: Մենք համաձայն ենք երկխօսութեան այն օրակարգով, որն առաջարկել է Եւրամիութիւնը: Ունենք չորս պայման` արտակարգ դրութեան վերացում, ձերբակալուածների ազատ արձակում, լրատուամիջոցների ազատութիւն եւ տեղի ունեցածի միջազգային անկախ հետաքննութիւն»:

Խօսելով իր կանխատեսումներու մասին` Լեւոն Տէր-Պետրոսեան խոստովանեցաւ. - «Ես կանխատեսում եմ, որ Ռոբերտ Քոչարեանը գնացող նախագահ է, եւ նրան պէտք չէր սրանով աւարտել: Սերժ Սարգսեանը նոր նախագահ էր եւ չէր ուզեցնայ նման ձեւով սկսել: Համար էք, որ սխալուել եմ»:

Լեւոն Տէր-Պետրոսեան նաեւ կարծիք յայտնեց, որ արտակարգ դրութիւնը երեւանի մէջ կը շարունակուի մինչեւ Ապրիլի 9-ը, երբ կը կայանայ Սերժ Սարգսեանի պաշտօնադրման արարողութիւնը:

ԱՐՏԳՈՐԾՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԿԻՆ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐԸ ՈՒՂԵՐԶ ԵՆ ՅՂԵԼ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԶԱՆՈՒԹԵԱՆԸ

Հայաստանի արտգործնախարարութեան պաշտօնանկ արուած աշխատակիցներ` մամուլի եւ տեղեկատուութեան վարչութեան նախկին պետ Վլադիմիր Կարապետեանը, ՆԱՏՕ-ի բաժնի նախկին ղեկավար Մարթա Այվազեանը, ԱՄՆ-ի եւ Կանադայի բաժնի նախկին ղեկավար Կարինէ Աֆրիկեանը եւ Եւրոպայի վարչութեան նախկին խորհրդական Առաքել Սեմիրջեանը ուղերձով դիմել են ՄԱԿ-ի մարդու իրաւունքների հարցերով գերագոյն յանձնակատարին, ԵԱՀԿ/ԺՀՄԻԳ-ի տնօրէնին, ԵԱՀԿ-ի ղեկավարներին, Եւրոպայի խորհրդի գլխաւոր քարտուղարին, ՆԱՏՕ-ի գլխաւոր քարտուղարին եւ Հայաստանում հաւատարմագրուած արտասահմանեան առաքելութիւններին:

Ուղերձը ստորագրած նախկին պաշտօնեաները ցաւակցութիւն են յայտնել Մարտի 1-ի ողբերգական իրադարձութիւնների ընթացքում զոհուածների ընտանիքներին: Միաժամանակ, նրանք վրդովմունք են յայտնել այդ արիւնալի իրադարձութիւնների առիթով, պնդելով, որ «դրանցից կը յաջողուէր խուսափել այն դէպքում, եթէ իշխանութիւնները չդիմէին բռնութեան»:

Ուղերձը ստորագրած ԱԳՆ-ի նախկին պաշտօնեաները շնորհակալութիւն են յայտնում ժողովրդավարական բոլոր հաստատութիւններին, որոնք արագ արձագանքել են երեւանեան իրադարձութիւններին:

«Մինչ Հայաստանի իշխանութիւնները փորձում են արդարացում գտնել գինուած ուժերի գործադրման եւ քաղաքական ձերբակալութիւնների համար եւ ընդդիմութեանը մեղադրում են իշխանութիւնը զաւթելու փորձի մէջ,

այս զարգացումների իրական դրդապատճառ են հանդիսացել նախագահական ընտրութիւնների անցկացումն ու արդիւնքները, որոնք, ըստ BBC-ի հաղորդագրութեան, «լիովին համապատասխանում էին խորհրդային հին ստանդարտներին` ձայները գնուել են, ընտրողներին ահաբեկել են, հեռուստատեսութեան լուսաբանումը հաւասարակշռուած չի եղել», - ասուած է ուղերձում:

«Մենք համոզուած ենք, որ միայն ժողովրդավարական եւ արդար ճանապարհով ընտրուած նախագահը կարող է ներքին խաղաղութիւն եւ կայունութիւն ապահովել Հայաստանում եւ վերականգնել երկրի խաթարուած հեղինակութիւնը», - գրում են նախկին ղեկավարները:

ԱԳՆ մամուլի եւ տեղեկատուութեան վարչութեան նախկին պետ Վլադիմիր Կարապետեանը «Ազատութիւն» ռադիոկայանին յայտնեց, որ ակնկալում են միջազգային կառույցների աջակցութիւնը.

«Փակ լրատուամիջոցների պայմաններում, ոչ ազատ դաշտի պայմաններում Հայաստանում հնարաւոր չէ իրականացնել նորմալ հետաքննութիւն եւ պարզել իրականում ինչ է տեղի ունեցել: Մենք կոչ ենք անում միջազգային հանրութեանը ուշադրութիւն դարձնել կատարուածին եւ համապատասխան կառույցների միջոցով հետաքննութիւն անցկացնել այդ իրադարձութիւնների առիթով», - ասաց Վլադիմիր Կարապետեանը, յաւելելով, թէ` հաւատացած է, որ միջազգային կառույցներն «ականջալուր կը լինեն իրենց կոչին»:

«Դրա վկայութիւնն այն է, որ իրադարձութիւններին հետեւել են տարբեր կազմակերպութիւնների բազմաթիւ արձագանքներ»:

ԲՈՂՈՔԻ ՑՈՅՑ ՈՒԱՇԻՆԿՈՐԵՆԻ ՄԵՋ

Շարունակուած էջ 1-էն

ները ներկայացնել ղեկավարին, սակայն ան մերժեց ընդունիլ ցոյցի ներկայացուցիչներուն:

«Մենք` որպէս Ամերիկացում բնակուող Հայեր, ցանկանում ենք, որ ԱՄՆ-ը օժանդակի որպէսզի դադարեցուի բռնապետութիւնը եւ չձանաչուեն կեղծուած ընտրութիւնների արդիւնքները», - լրագրողներուն յայտարարեց ցոյցի կազմակերպիչներէն` իրաւաբան Կարօ Կարապետեան:

Յաջորդ օրը, Մայիս 11-ին Ընկ. Համբիկ Սարաֆեան ներկայացնելով Յանուն ժողովրդավար Հայաստանի կազմակերպութիւնը եւ Ընկ. Սեւակ Խաչատուրեան ներկայացնելով Ս.Դ.Հ.Կ. Հայ Ամերիկեան Խորհուրդը, հանդիպում ունեցան Միացեալ Նահանգներու Պետական Քարտուղարութեան կողմէն հարցերու գրասենեակի վարիչ Փոլ Ուոհլըրդի եւ քարտուղարութեան Հայաստանի բաժնիի պատասխանատու Քրիսթին Ռայթի հետ:

Հանդիպումի ընթացքին քննարկուեցան Ամերիկահայ համայնքը մտահոգող հարցերը` կապուած հայաստանի մէջ գործադրուող բռնութիւններուն եւ քաղաքական հետապնդումներուն:

Երկու կողմերը համակարծիք էին, որ ժողովրդավարական գործընթացը, օրէնքի գերա-

կայութիւնը եւ խօսքի ազատութիւնը պէտք է յարգուին Հայաստանի մէջ:

Պատուիրակները պահանջեցին, որ Ամերիկայի կառավարութիւնը մնայ հետեւողական եւ այս հարցը հետապնդէ, մինչեւ գործնական արդիւնքի հասնիլը:

Այս առիթւ Պետական Քարտուղարութեան յանձնուեցաւ աւելի քան 10 հազար ամերիկահայերու ստորագրութեամբ գրութիւն մը` արտակարգ դրութեան վերացման, քաղաքական բանտարկեալներու ազատ արձակման, հետապնդումներու կասեցման, մամուլի ազատութեան, հանրահաւաքներ կազմակերպելու իրաւունքին եւ նախագահական ընտրութիւնները չեղեալ յայտարարելու ու նոր ընտրութիւններ կատարելու պահանջով:

Պետական Քարտուղարութեան ներկայացուցիչները յայտնեցին, որ իրենց համար մեծ արժէք ունի Ամերիկահայ համայնքի կարծիքը եւ տեղեկացուցին որ Մարտ 1-ի դէպքերէն ասդին, ստացած են այս հարցերու շուրջ մտահոգութիւն յայտնող մեծ թիւով հեռախօսազանգեր եւ նամակներ:

Համայնքի ներկայացուցիչները նոյն նպատակով հանդիպումներ ունեցած են նաեւ Գոնկրէսի անդամներու եւ մարդկային իրաւանց կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներուն հետ:

ՐԱՅԱՍՏԱՆ

«ՆԻՒ ԵՈՐՔ ԹԱՅՄԱ».

«ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԶԵՌՔԻՑ ԳՆՈՒՄ Է»

«Ժողովրդավարութիւնը, ինչի մասին հայերը երբեք են տասնամեակներ շարունակ Մոսկուայի լծի տակ, ձեռքից գնում է», - գրում է «Նիւ Եորք Թայմս»-ը «Հայաստանի մոլթ օրերը» վերնագրուած խմբագրականում՝ ընդգծելով, թէ «չափ կարեւոր է կանգնեցնել աստորիտարիզմին նման անցումը»:

«Այն բանից յետոյ, երբ ընդդիմադիրները վիճարկեցին նախորդ ամիս անցկացուած ընտրութիւնների արդիւնքները, իշխանութիւնները բիրտ միջոցի դիմեցին՝ մտցնելով արտակարգ դրութիւն: Առնուազն 8 մարդ է մահացել, անկախ լրատուամիջոցները լռեցուցեցին, լռեցուցեցին նաեւ բողոքի բոլոր ակցիաները», - գրում է թերթը՝ յաւելելով. - «Նախագահ Բուշը եւ արեւմտեան այլ ղեկավարներ պէտք է հասկացնեն Հայաստանի իշխանութիւններին, որ նման վարքագիծը անընդունելի է եւ վտանգում է հետագայ յարաբերութիւնները: Յետխորհրդային բռնապետութիւնների, ինչպէս, օրինակ, Բելառուսի եւ Ուզբեկստանի համեմատ՝ Հայաստանում, թերեւս, ամէն ինչ այնքան էլ վատ չէ: Անա թէ ինչու է այդչափ կարեւոր կանգնեցնել աստորիտարիզմին նման անցումը, քանի դեռ շատ ուշ չէ»:

Անդրադառնալով Մարտի 1-ի եւ Մարտի լոյսի 2-ի գիշերուայ բռնութիւններին ու բախումներին, «Նիւ Եորք Թայմս»-ի խմբագրականը նշում է. - «Ընտրութիւնները պաշտօնական արդիւնքները ազդարարեցին իշխող կուսակցութեան թեկնածու Սերժ Սարգսեանի յաղթանակը: Միջազգային դիտորդները յայտարարեցին, որ չնայած ընտրութիւնների ելքը արդար է թուում, ձայների հաշուարկի ժամանակ լուրջ խնդիրներ եղել են: Բողոքի ակցիաները վերածուեցին բռնութիւնների, երբ ոստիկանութիւնը սկսեց ծեծել ցուցարարներին: Ականատեսները մեր գործընկեր Սաբրինա Թավրնիզին պատմել են, թէ իշխանութիւնները հրազէն եւ նռնակներ են դրել քնած ցուցարարների մօտ շաքարի վաղ առաւօտեան: Այնուհետեւ, պնդելով, թէ նրանք յեղաշրջման փորձ են նախապատրաստել, ոստիկանները յարձակուել են ցուցարարներին վրանային աւանի վրայ: Լիազօրութիւններն աւարտող նախա-

գահը յաջորդ օրը տանկեր ուղարկեց փողոցներ, արգելեց հանրահաւաքները եւ հրահանգեց հայաստանեան լրատուական կազմակերպութիւններին հաղորդել միայն պաշտօնական տեղեկատուութիւն»:

«Տեղական ռադիոկայանները չեն կարողանում եթեր հեռարձակել օտարերկրեայ հեռարձակողների հայալեզու ծրագրերը՝ ներառեալ «Ամերիկայի ձայն» եւ «Ազատութիւն/Ազատ Եւրոպա» ռադիոկայանների հաղորդումները», - տեղեկացնում է թերթը: - «Դա յարուցեց այդ կայանները վերահսկող դաշնային անկախ գործակալութեան՝ Ամերիկեան հեռարձակումների սնօրէնների խորհրդի բողոքը, իսկ Պետդեպարտամենտը մտահոգութիւն յայտնեց մահուան դէպքերի կապակցութեամբ: Այդ բառերը կարող էին աւելի ծանրակշիռ լինել, եթէ նախագահ Բուշը չաւելէր իր խօսքը: Հայաստանը, որը տեւական հակամարտութեան մէջ է հարեւան Ատրպէյճանի հետ, յարաբերականօրէն մեկուսացած է տարածաշրջանում եւ յատկապէս արժեւորում է Միացեալ Նահանգների հետ լաւ յարաբերութիւնները»:

Անդրադառնալով Հայաստանում ծաւալուող քաղաքական պայքարին՝ թերթի խմբագրականը ընդգծել է. - «Սա գուտ ժողովրդավարական առաքինութեան պայքար է՝ ընդդէմ գուտ աստորիտարիզմին: Ընդդիմութեան առաջնորդ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը, որը նաեւ երկրի նախկին նախագահն է, 1990-ականներին ռազմական տեսնիկա էր դուրս բերել փողոցներ, որպէսզի ճնշի իր օգտին արուած ընտրակեղծիքների դէմ բողոքի ակցիաները: Նա առանց համոզիչ փաստարկների պնդում է, որ յաղթել է այս ընտրութիւններում: Եւ հենց կառավարական ուժերը սանձազերծեցին անցած շաքարի վերջի բռնութիւնները, Տէր-Պետրոսեանի կողմից փողոց դուրս եկածներից ոմանց կարծես առաւել հետաքրքրում էր մօտակա խանութների թալանը»:

«Հիմնական պատասխանատուութիւնը Հայաստանի կառավարութեան ղեկավարների վրայ է, եւ նրանց է, ում Սպիտակ տունը պէտք է հասցէագրի իր բողոքները», - ամփոփում է «Նիւ Եորք Թայմս»-ի խմբագրականը:

ՔՈՐԻ ՈՒԵԼԹ. «ՊԵՏՔ Է ԶՐԿԵԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ «ՀԱԶԱՐԱՄԵԱԿԻ ՄԱՐՏԱՅՐՈՒԷՐ» ԾՐԱԳՐՈՎ ՅԱՏԿԱՑՈՒՈՂ ՕԳՆՈՒԹԻՒՆԻՑ»

Զորջթառուների համալսարանի Եւրասիական Ռազմավարութեան ծրագրի ղեկավար Քորի Ուելթն առաջարկում է երեւանեան վերջին իրադարձութիւններից յետոյ գրկել Հայաստանը «Հազարամեակի մարտահրաւէր» ծրագրով յատկացուող օգնութիւնից:

«Հազարամեակի մարտահրաւէր» ծրագրով յատկացուող օժանդակութեան հոսքը պէտք է դադարեցուի՝ քանի դեռ չկայ Մարտի 1-ի եւ 2-ի բռնութիւնների ամբողջական եւ անկախ գնահատական», - կարծիք է յայտնել ամերիկացի մասնագէտը «Eurasia View» էլեկտրոնային թերթին տուած հարցազրոյցում:

«Միացեալ Նահանգները եւ

Եւրոպացիները պէտք է անեն մի բան՝ չյաւակնեն, որ ժողովրդավարական առաջընթաց կայ այնտեղ, որտեղ նման բան չկայ: Մի բան է փողոցին լաւատեսութեան առիթ տալուց խուսափելը, մէկ այլ բան՝ բարձրաձայնել «մանկական քայլերի» մասին, երբ դրանք բացակայում են», - ասել է Քորի Ուելթը:

«Հայաստանի պարագայում անսովոր է այդ երկրի հետ սովորականի պէս գործ ունենալու ԱՄՆ-ի եւ Եւրոպայի ցանկութիւնն այն դէպքում, երբ գործ ունենալու հարց չկայ՝ Հայաստանը Արեւմուտքի համար ո՛չ անվտանգութեան, ո՛չ էլ էներգետիկ գործընկեր է», - փաստել է ամերիկացի փորձագէտը:

ՄԱՐՏ 1-Ի ՈՃԻՐՆԵՐՈՒՆ ԾԱԼՔԵՐԸ

Շարունակուած էջ 1-էն

թէ ինչպէս են նոյն ԼՖԻԿ Սամոյի խանութը թալանած մարդիկ հանգիստ այդ ապրանքը տանում ոստիկանների կողքով եւ ոեւէ ոստիկան չի միջամտում եւ չի փորձում կանգնեցնել թալանչիներին: Եւ բացի այն, որ մինչ, «Երեւան Սիթի» իշխանական օպերացիան սոյն խանութի ապրանքի հիմնական մասը հանուած է եղել խանութից եւ տեղափոխուել է այլ վայր, նաեւ վկայութիւններ կան, որ մնացած ապրանքը, որ խանութից հանուել է օպերացիայից յետոյ, իրենց մեքենաներով տարուել է այլ վայր, ըստ ամենայնի, իրենց պահեստները, մի փոքր մասն էլ, ԼՖԻԿի բաշիբոզուկները տարել լցրել են ոստիկանների մեքենաները, որ յետոյ հանրահաւաքի մասնակիցների վրայ գործ սարքեն»:

Աժ պատգամաւոր Սամուէլ Ալեքսանեանին պատկանող «Երեւան Սիթի» խանութներու թալանի տեսագրութեան մէջ մարդիկ յստակ ճանչցած են, որ անոնք եղած են նոյն խանութի աշխատակիցները, որոնք երկաթէ ձողերը ձեռքերին, աջ ու ձախ ջարդուփշուր կ'ընէին իրենց տիրոջ խանութը:

Այս թալանը եւ այլ կազմակերպուած դէպքերը օգտագործելով, ծպտուած յատուկ ջոկատներ սկսան կրակել անմեղ ժողովուրդի վրայ: Իսկ իշխանութիւնները, այս բոլորը պատրուակ ծառայեցնելով երկրէն ներս հաստատեցին արտակարգ դրութիւն եւ ամբողջական բռնատիրութիւն:

Այժմ հայաստանեան հեռատեսիլի լիքները լծուած են ապատեղեկատուական լայն արշաւի, ժողովուրդը համոզելու համար թէ, դէպքերու պատասխանատուները Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի կողմնակիցներն էին եւ որ, կրակ չէ բացուած ցուցարարներու վրայ:

Սակայն, արդէն ի յայտ եկան տուներու պատշգամներէն նկարահանուած վիտէոներ, որոնք յստակ ցոյց կու տան թէ, յատուկ ջոկատները ինչպէս կը կրակեն անմեղ ժողովուրդի վրայ: Այդ վիտէոները արտասահման փախցնելով արդէն իսկ զետեղուած են ինթըրնէթային «youtube.com» կայքէջին վրայ՝ արար աշխարհին ի տես:

Ներկայիս, ոչ միայն ժողովուրդի, այլ նաեւ իրաւապաշտպան կազմակերպութիւններու մօտ կան կասկածներ սպանուածներու իսկական թիւի շուրջ:

Հայաստանի Հելսինքեան ընկերակցութեան նախագահ Միքայէլ Դանիէլեան կը յայտնէ որ, ըստ ակնատեսներու Մարտ 1-ի գիշերը Գրիգոր Լուսաւորիչ փողոցի վրայ հանրահաւաքը ցրուելու ժամանակ օգտագործուած են դիպուկահարներ: «Ես կասկածներ ունեմ, որ իրականում սպանուել են 8-ից աւելի մարդ»:

Դանիէլեան կը տեղեկացնէ որ, երեկոյեան ժամը 11-ի մօտ, ներքին գործերու ստորաբաժնումները յարձակած եւ ծեծի ենթարկած են մօտ 30 հոգինոց խումբ մը կանայք, որոնք կը գտնուէին Լուսաւորիչ եւ Լէօ փողոցներու խաչմերուկին եւ զինուորներուն կող կ'ընէին չենթարկուիլ իրենց հրամանատարներուն:

Միւս կողմէ, կը շարունակուին ընդդիմադիր գործիչներու շարքերէն ներս կատարուող ձեռքաւարութիւնները: Մարտ 10-ին Ազգային Անվտանգութեան Ծառայութեան կողմէ ձեռքաւարուած են Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի նախընտրական շտաբի ղեկավար, նախկին արտաքին գործոց նախարար Ալեքսանդր Արզումանեանը եւ Հայոց Համազգային Շարժման (ՀՀՇ) վարչութեան նախագահ Արարատ Զուրաբեան:

Արզումանեանի եւ Զուրաբեանի փաստաբան Յովիկ Արսէնեան «Ազատութիւն» ռադիոկայանին յայտնած է, որ իր պաշտպանեալները ձեռքաւարուած են Քրէական օրէնագրքի 300-րդ յօդուածով՝ «պետական իշխանութիւնը իւրացնելու» կասկածանքով: Այս նոյն յօդուածով ձեռքաւարուած են նաեւ շատ մը ընդդիմադիր այլ գործիչներ:

Վերջին օրերուն դատապարտումի եւ կամ ընդդիմադրութեան հետ երկիտուութեան կոչերով հանդէս եկան բազմաթիւ միջազգային շրջանակներ: Առաջին անգամ ըլլալով երկիտուութեան կոչ ըրաւ նաեւ Ռուսաստանի նախագահ Վլատիմիր Պուդին: Ան կարծիք յայտնեց, որ այդ կը բխի նաեւ ռուս-հայկական յարաբերութիւններու շահերէն:

Հայաստանի իշխանութիւններու գործողութիւնները դատապարտեց նաեւ Միացեալ Նահանգներու պետական քարտուղարի տեղակալի օգնական, ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խումբի համանախագահ Մեթիւ Պրայզը, որ վերջերս այցելեց Հայաստան եւ մօտէն ծանօթացաւ տիրող կացութեան:

Պրայզը խստօրէն դատապարտած է ընդդիմադիր ցուցարարներու նկատմամբ Հայաստանի իշխանութիւններու գործադրած բռնութիւնները: Ամերիկացի բարձրաստիճան դիւանագէտը կառավարական ուժերու արարքները որակած է «կոպիտ եւ վայրագ»:

ԻՆՏԵՐՆԵՏԱՅԻՆ ՈՐՈՇ ԿԱՅՔԷԶԵՐԻ ԱՆՀԱՍԱՆԵԼԻՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՅՄԱՆԱՒՈՐՈՒՄ Է ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՈՎ

Այս օրերին անհասանելի են մի շարք ինտերնետային կայքէջեր: «Վեբ» ընկերութեան ղեկավար Ալբերտ Տոնտեանը «Ազատութիւն» ռադիոկայանի հետ զրոյցում հաստատեց, որ այդ կայքէջերի անմատչելիութիւնը իրօք նախատեսուած է:

«Դա արտակարգ իրավիճակով է պայմանաւորուած», - ասաց նա: Հարցին, թէ արդեօք իրենց որեւէ ցանկ է նախապէս ներկայացուել, Տոնէեանը արձագանքեց. - «Կարող եմ ասել, որ որոշակի ցանկեր գոյութիւն ունեն»:

Կարող են արգելափակուել ոչ միայն հայաստանեան կայքէջերը, այլ նաեւ արգելել դրսում գրանցուած եւ գտնուող կայքէջերի մուտքը Հայաստան:

«Դա նոյնպէս ներսից կարելի է անել», - ասաց նա: - «Նպատակաշարժութիւնը մենք չենք որոշում: Արտակարգ իրավիճակների հետ կապուած որոշակի սահմանափակումներ կան այդ սայթերի, եւ մենք չենք որոշում՝ անկախ նրանից com-ով են, am-ով են...»:

Գրեթէ նոյն կերպ հարցերին պատասխանեց նաեւ «Արմինիօ» ընկերութեան ղեկավար Անդրանիկ Ալեքսանեանը:

ԱԶԳԱՅԻՆ

« ԶԵՆՔ ԸՆԿՐԿԻ ՈՐԵՒԷ ՈՒԺԻ ԱՌԱՋ»
ԱՍՈՒՄ Է ՆԻԿՈՒ ՓԱՇԻՆԵԱՆԸ

-Պարոն Փաշինեան դուք եղել եք մարտի մէկի առաւօտեան Երեւանի Ազատութեան հրապարակում մատուցող անողմերի շարքում: Կարո՞ղ էք որպէս ակամատես պատմել, թէ ինչ տեղի ունեցաւ այդ առաւօտ Ազատութեան հրապարակում:

-Նախ եւ առաջ ես ուզում եմ ցաւակցութիւն յայտնել քոչարեանական վայրագ յարձակման բոլոր զոհերի հարազատներին ու մերձաւորներին եւ հաւաստել, որ նրանց յիշատակը մեզ պարտաւորեցնում է ազատուել քոչարեանասեր ժական բռնապետութիւնից:

հաւաքին մասնակցելու: Հիւսիսային պողոտայում, Մաշտոցի պողոտայում եւ հանրապետութեան հրապարակի մերձակայքում ոստիկանները յարձակուել են ենթադրուող ցուցարարների վրայ, այսինքն մարդկանց խմբերի վրայ եւ մահակներով նրանց ծեծի ենթարկել: Այսինքն ծեծը տեղի է ունեցել ոչ միայն Ազատութեան հրապարակում, այլեւ նրանից շատ հեռու՝ Մաշտոցի պողոտայում, Հիւսիսային պողոտայում, Ֆրանսիայի դեսպանատան մօտ: Եւ ըստ էութեան այս ապօրինի գործողութիւնները բերել են ընդվզման, եւ մարդիկ տեղեկանալով որ Ֆրանսիայի դեսպանատան մօտ կուտակուած է ցուցարարների որոշակի խումբ, որը ծեծի է ենթարկուում ոստիկանների կողմից, հաւաքուել են այդտեղ եւ ուղղակի փորձ են արել պաշտպանել իրենց արժանապատուութիւնը:

-Իսկ ի՞նչ տեղի ունեցաւ մարտի մէկի երեկոյեան քաղաքապետարանի մերձակայքի հրապարակում:

-Այնտեղ տեղի ունեցաւ հետեւեալը. մարդիկ հասկացան որ գործ ունեն ոչ թէ օրէնքի շրջանակներում գործող ոստիկանութեան, այլ մի յանցաւոր գինուած խմբի հետ, որը որոշել է ֆիզիկապէս ոչնչացնել քաղաքացիներին: Արդեն կէսօրին լուրեր կային եւ այդ լուրերը հաստատուեցին, որ բանակ է մտնում Երեւան եւ որ գինուորներին բաժանուած է մարտական զէնք, այսինքն մարտական փամփուռներով աւտոմատներ եւ այլն եւ այլն: Եւ, իմիջիայլոց, «Հայլուրը» մեզ շատ լաւ օգնում է, յայտարարում է, թէ ցուցարարները գինուած են եղել, բաց կազրեր են ցոյց տալիս, թէ ինչպէս են երիտասարդները մօտակայքից խողովակներ պոկում պաշտպանուելու համար: Եթէ գինուած են եղել, ի՞նչ կարիք կար մօտակայ շինհրապարակներից խողովակներ պոկել, մանրացնել պաշտպանութեան համար: Եւ աւելին, տեղի է ունեցել

յանցագործութիւն. ցուցարարների վրայ դուրս է բերուել գինուած բանակ մարտական փամփուռներով, աւտոմատներով, որոնք հետագայում ուղիղ նշանառութեամբ կրակել են ցուցարարների վրայ: Ու եթէ չլինէին մեր ձեռնարկած միջոցառումները այդ օրը հրապարակում մենք ունենալու էինք հազարաւոր զոհեր: Հիմա էլ այն փաստը, որ գինուորները ուղիղ նշանառութեամբ կրակել են մարդկանց վրայ, ստիպում է մտածել, որ զոհերի պաշտօնական թիւը, մեղմ ասած, չի համապատասխանում իրականութեանը: Իսկ ընդհանրապէս հարկ է արձանագրել, որ այդ օրը ժողովուրդը չընկրկեց բիրտ ուժի առաջ, խուճապահար չփախաւ եւ ես հպարտ եմ մեր ժողովրդի համար:

Կան նաեւ հաւաստի տեղեկութիւններ, որ ձկան խանութի կողմի մօտակայ շէնքերի տանիքներում եղել են դիպուկահարներ, որոնք ունեցել են յստակ յանձնարարական՝ չէզոքացնել հարթակում կանգնած մի քանի անձանց: Ուղղակի բարձրացած ծուխը եւ հարթակի խառնիճաղանջ վիճակը դիպուկահարներին հնարաւորութիւն էր տուել իրականացնել այդ յանձնարարութիւնը:

Այդ իրադարձութիւններով Մարտի մէկին ամբողջ աշխարհի համար ապացուցուեց այն ինչը մենք այսքան ժամանակ փորձում ենք ցոյց տալ՝ մենք գործ ունենք մարդասպանների իշխանութեան հետ: Այսօր հանրութիւնը ինքն իրեն պէտք է հարց տա՝ ի՞նչ գործ ունի ժամկէտային գինուածութեան մեկնած գինուորը Երեւանի Գրիգոր Լուսաւորիչ պողոտայում աւտոմատներով եւ ժամանակակից զէնքով գինուած: Արդեօք նրանց ծնողները իրենց երեխաներին բանակ են ուղարկել, որպէսզի նրանք դուրս գան Երեւանի փողոցներ եւ կոտորեն իրենց համաքաղաքացիներին:

-Վերջին օրերին շատ է խօսուում այն մասին, որ ցուցարարները Ֆրանսիայի դեսպանատան մօտից պէտք է գնալին Մատենադարան: Ասուում է նաեւ որ դուք թոյլ չէք տուել դա անել:

-Ֆրանսիայի դեսպանատան մերձակայ հրապարակից ժողովրդին հանելու ոստիկանութեան ձգտումը ունէր մէկ նպատակ. այդ հրապարակը բացարձակապէս յարմար չէր ժողովրդի դէմ ուժային գործողութիւններ իրականացնելու համար եւ մենք տեղեկութիւններ ունէինք, որ ոստիկանութեան ծրար

գիրը հետեւեալն էր՝ մարդիկ երթով պէտք է դուրս գալին Մաշտոցի պողոտայ եւ ցուցարարների մէջ եղած պրովոկատորները պէտք է ջարդուփշուր անէին «Երեւան Սիթի» խանութի ապակիները, վարէին մի քանի մեքենաներ: Այդ ժամանակ ժողովուրդը կը լինէր Մաշտոցի պողոտայում, որը երկու կողմից բաց է, եւ շատ հեշտ կը լինէր նրանց խուճապի մատնելը, երկու կողմից ջրցան մեքենաներ եւ այլ տեխնիկա բանեցնելը: Իսկ հաշուի առնելով, որ բանակը արդեն Երեւանում էր եւ գինուած էր մարտական զէնքերով, ապա Մաշտոցի պողոտայում մարդիկ կը լինէին բացարձակապէս անպաշտպան: Երբ որ ես եկայ Ֆրանսիայի դեսպանատան մերձակայ հրապարակ, ես ունէի այդ ծրագրի մասին հաւաստի տեղեկութիւն, եւ հրապարակ գալուց յետոյ իմ առաջին խնդիրը հետեւեալն էր՝ ապահովել հանրահաւաքի մասնակիցների անվտանգութիւնը: Խնդիր, որն իմ կարծիքով լուծուեց՝ մինչեւ վերջ ոչ մի գինուոր չկարողացաւ ոտք դնել Ֆրանսիայի դեսպանատան մերձակայ հրապարակ եւ ոչ մի տեխնիկա՝ ոստիկանական կամ գինուորական, չմտաւ հրապարակ, ոչ թէ այն պատճառով որ չէին ուզում, այլ նման հնարաւորութիւն ուղղակի չունէին:

-Քաղաքացիների մէջ վստահ լուրեր են պատուում, որ այդ օրը բոլոր խժոճութիւնները սկսուել են էջմիածնից ժամանած ինչ-որ խմբի գործողութիւնների արդիւնքում:

-Մենք հենց տեղում յայտարարել ենք, որ դատապարտում ենք խանութների նկատմամբ իրականացուող գործողութիւնները: Ակնյայտ է, որ դրանք կազմակերպուել են իշխանական սպորտիստների կողմից: Մենք տասը օր անընդհատ Երեւանում կազմակերպել ենք հանրահաւաքներ, երթեր եւ բոլորը տեսել են, թէ ինչ է տեղի ունենում այդ հանրահաւաքների եւ երթերի ընթացքում, ոչ մի անկարգութիւն չի եղել եւ այս փաստերը ինքնին արդեն վկայում են իրենց մասին: Ակնյայտ է, որ այդ ամէնը կազմակերպուած է եղել Ռոբերտ Քոչարեանի եւ իշխանութիւնների կողմից, որպէսզի ինչ-որ կերպ արդարացուի արտակարգ դրութիւն մտցնելու մասին որոշումը: Մենք տեղում դատապարտել ենք կողոպուտի, խանութների ապակիները ջարդելու դէպքերը, ամէն ինչ արել ենք որ այդ դէպքերը տեղի

Շարք էջ 19

The Quality and Safe Choice for Your Child's High School Education
AGBU HIGH SCHOOL – PASADENA
OPEN ENROLLMENT FOR 2008-2009
Grades 9-12
The administration will be happy to meet with you, answer your questions and give you a campus tour.
Please call (626) 794-0363

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԴԻՏՈՐԴՆԵՐՈՒ ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԻԶԱՆԿԵԱԼ ԶԵԿՈՅՑԸ՝ ՓԵՏՐՈՒԱՐ 19-Ի ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

Փետրուարի 19-ի նախագահական ընտրությունների վերաբերեալ Եւրոպայում անվտանգություն են համագործակցության կազմակերպության ժողովրդավարական հաստատությունների և մարդու իրավունքների գրասենյակի (ԵԱՀԿ/ԺՀՄԻԳ) առաքելության նախնական գեկոյցում դիտորդները լարուածութիւն եւ անհանգիստ վիճակ էին արձանագրել այցելած ընտրատեղամասերի աւելի քան 6 տոկոսում եւ «փոքրաթիւ բռնութեան դէպքեր» չնայած «յարաբերակաւորէն հանգիստ մթնոլորտին»:

Դրանից յետոյ միջազգային դիտորդական առաքելութիւնը տեղեկութիւններ է ստացել տարբեր աղբիւրներից տեղական դիտորդների, վստահուած անձանց, տեղամասային ընտրական յանձնաժողովների (ՏՀՀ) անդամների եւ որոշ լրագրողների նկատմամբ գործադրուած յարձակումների եւ անբեկումների մասին, յատկապէս Երեւանի որոշ համայնքներում:

Թիւ 1 ընտրատարածքային ընտրական յանձնաժողովում (ԸՀՀ), մասնաւորապէս, երկու դէպքում թեկնածուների վստահուած անձինք հնարաւոր ֆիզիկական պատժի մասին սպառնալիքներ են ստացել, թիւ 4 եւ 5 ԸՀՀ-ներում երեք թեկնածուների վստահուած անձինք ֆիզիկական յարձակման են ենթարկուել. երկու դէպքում՝ ընտրատեղամասում, մէկ դէպքում՝ յարակից տարածքում: Թիւ 4 ԸՀՀ-ում մի տեղական դիտորդ ֆիզիկական յարձակման է ենթարկուել եւ կորցրել է գիտակցութիւնը, իսկ 28 ԸՀՀ-ում ՏՀՀ-ի մի անդամ ընտրութիւնների օրը բռնի կերպով դուրս է բերուել յանձնաժողովից եւ այլեւս չի վերադարձել:

Դիտորդական առաքելութիւնը նաեւ ծանօթացել է ՏՀՀ-ների երկու անդամների, երեք վստահուած անձանց եւ մէկ քաղաքացու կողմից թիւ 28 ԸՀՀ-ին ներկայացուած դիմում-բողոքներին չիշեալ ընտրական յանձնաժողովից իրենց բռնի ուժով հեռացնելու մասին:

Ընտրութիւնների վերաբերեալ իր նախնական գեկոյցում ԵԱՀԿ/ԺՀՄԻԳ-ի առաքելութիւնը փաստել էր, որ իրենց այցելած 111 ընտրատեղամասերից 16 տոկոսում քուէների հաշուման գործընթացը որակուել էր որպէս «վատ» կամ «չատ վատ», գործիւնակ՝ 13/18,

13/30, 17/01 եւ 32/58 ընտրատեղամասերում: Մասնաւորապէս, 22/15 ընտրատեղամասում միջազգային դիտորդական առաքելութեան անդամները հաղորդել են, թէ ՏՀՀ-ի անդամների վրայ ճնշում է գործադրուել այլ թեկնածուների օգտին նշուած քուէաթերթիկներից աւելացնել Սերժ Սարգսեանի քուէներին: Թիւ 13/18 ընտրատեղամասում յանձնաժողովի նախագահը ցոյց չի տուել նշուած քուէաթերթիկները, ՏՀՀ-ի անդամները հաշուել են քուէները՝ գրիչները ձեռքներին, քուէաթերթիկները դրել են սխալ թեկնածուների տրցակների վրայ, եւ արձանագրութիւնները ստորագրուել են մինչեւ քուէների հաշուարկի աւարտը: 11/32 ընտրատեղամասում ՏՀՀ-ի անդամները ստորագրել են մաքուր արձանագրութիւն: 32/58 տեղամասում փորձեր են կատարուել խոչընդոտել դիտորդական առաքելութեան դիտորդներին՝ տեսնել քուէաթերթիկում կատարուած նշումները: Այդուամենայնիւ, դիտորդները նկատել են, որ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի օգտին քուէարկած թերթիկները հաշուարկուել են յօգուտ Սերժ Սարգսեանի: Երկու դէպքում քուէատուփերից դուրս են եկել «գզուշօրէն իրար վրայ դարսուած» ծրարների փաթեթներ, որոնք բոլորն էլ քուէարկուած էին յօգուտ Սերժ Սարգսեանի:

Քուէարկութեան օրուայ վերաբերեալ հետագայ վերլուծութիւնների ընթացքում միջազգային դիտորդական առաքելութեան որոշ անդամներ յայտնեցին, թէ ընտրատեղամասային յանձնաժողովների նախագահները մշտապէս հեռախօսազանգեր են ստացել արդիւնքները գեկուցելու խնդրանքով, յատկապէս պրն. Սարգսեանի քուէարկութեան տոկոսների վերաբերեալ (օրինակ, 25/04 տեղամասի յանձնաժողովի նախագահին վեց անգամ կանչել են՝ գեկուցելու արդիւնքների մասին):

Միջազգային դիտորդական առաքելութիւնը արդիւնքների ամփոփման գործընթացին հետեւել է բոլոր 41 ԸՀՀ-ում, ինչի վերաբերեալ լրացուել է դիտարկման 85 ձեւ: Դրանց մօտ 10 տոկոսում գործընթացը բացասական գնահատական է ստացել, 7 տոկոսում՝ թափանցիկութեան պակաս է արձանագրուել: Հաղորդուած բաց-

թողումները ներառել են՝ որոշ ՏՀՀ-ներից չկնքուած փաթեթներով ստացուած քուէարկութեան նիւթերի դէպքեր, ՏՀՀ-ի արդիւնքների արձանագրութեան մէջ տուեալների ոչ համահունչ լինելը: Մասնաւորապէս, միջազգային դիտորդները գրանցել են, որ արձանագրութիւնների մէջ փոփոխութիւններ են կատարուել, երբ թուերը չեն համընկել (դիտարկումների 39 տոկոսը), ՏՀՀ-ները ԸՀՀ-ից հեռացել են ընտրական նիւթերով (օրինակ՝ թիւ 22/20 ընտրատեղամասի անդամները տարածքային ընտրական յանձնաժողով ժամանելուց յետոյ մօտ 4 ժամով անհետացել էին, իսկ երբ վերադարձել են՝ քուէարկութեան նիւթերն ակնյայտօրէն բացուել էին):

Որոշ դէպքերում, օրինակ, թիւ 37 ԸՀՀ-ում յանձնաժողովի նախագահը խոչընդոտել է, որպէսզի դիտորդները տեսնեն արձանագրութիւնները:

Որոշ դէպքերում դիտորդական առաքելութեան անդամները գեկուցել են արդիւնքների ամփոփման գործընթացի խախտումների մասին, օրինակ, թիւ 14 ԸՀՀ-ում Տէր-Պետրոսեանի վստահուած անձը վերահաշուարկ է ներկայացրել այն բանից յետոյ, երբ թիւ 14/32 ՏՀՀ-ի նախագահը ներկայացրել է ՏՀՀ-ի անդամների կողմից ստորագրուած 2 օրիգինալ դատարկ արձանագրութիւններ:

Միջանկեալ գեկոյցն արձանագրում է, որ ընտրութիւնների վերաբերեալ դիտորդների նախնական յայտարարութեան լուսաբանումը հեռուստատեսութեամբ հիմնականում ներկայացրել է փաստաթղթի դրական կէտերը եւ, ընդհանուր աւամբ, բաց թողել նշուած թերութիւններին վերաբերող մասերը: Չնայած գործընթացի անցկացման նկատմամբ հանրութեան մէջ եղած զգալի հակասութիւններին՝ հիմնական հեռարձակող լրատուամիջոցները՝ այդ թուում հանրային հեռուստատեսութիւնն ու ռադիոն, մեծ ծաւալով լուսաբանել են իշխանութիւնների տեսակէտները, սակայն հազուադէպ են հեռարձակել Փետրուարի 19-ի քուէարկութեան անցկացման վերաբերեալ մտահոգութիւններ ունեցող անձանց կարծիքները:

Անդրադառնալով քուէարկութեան վերահաշուարկի փուլին՝ միջազգային դիտորդական առաքելութիւնը փաստում է, որ, կենտրոնական ընտրական յանձնաժողովի (ԿՀՀ) համաձայն, վերահաշուարկի դիմումներ են ստացուել 25 ԸՀՀ-ում՝ 159 ՏՀՀ-ների արդիւնքների վերաբերեալ: Մնացած դիմումները ԸՀՀ-ները մերժել են այն հիմնաւորմամբ, թէ վերահաշուարկ պահանջելու վերջնաժամկէտն անցել է: ԸՀՀ-ները մերժել են 34 դիմում՝ դրանց «անհիմն» լինելու պատճառով: ԿՀՀ-ում գրանցուել են մի քանի բողոքներ, համաձայն որոնց ԸՀՀ-ները չեն գործել շարունակական հիմքերի վրայ մինչեւ Փետրուարի 20-ի ժամը 14.00-ը, այլ խօսքով՝ խոչընդոտել են վերահաշուարկի դիմումների ընդունման գործընթացին:

Օրինակ, ԿՀՀ բողոքներ են ստացուել թիւ 32 ԸՀՀ-ի վերաբերեալ, որը մերժել էր թիւ 32/30, 32/20, 32/46 ՏՀՀ-ներում ձայների վերահաշուարկ կատարել՝ հիմնաւորելով, թէ ժամկէտը սպառուել է, մինչդեռ դիմումատուները հաստատում են, որ եղել են յանձնաժողովում ժամը 13:30-ին: Թիւ 8 ԸՀՀ-ի թիւ 8/6, 8/16, 8/17, 8/21, 8/23, 8/24 ՏՀՀ-ներում նոյնպէս ԸՀՀ-ն մերժել է գրանցել վերահաշուարկի դիմումները, թէեւ դրանք ներկայացուել են մինչեւ գրանցման վերջնաժամկէտի աւարտը:

Թիւ 34/01, 34/07, 34/30 ՏՀՀ-ներում վերահաշուարկ չի կատարուել: Բողոք է ներկայացուել, որ թիւ 35 ԸՀՀ-ի նախագահը չի կատարել վերահաշուարկ՝ պատճառաբանելով, թէ ՏՀՀ-ի հինգ անդամ են ներկայ, թէեւ քուերում ապահովելու իրաւական պահանջ գոյութիւն չունի:

Վերահաշուարկի այլ պահանջներ են մերժուել թիւ 3, 21, 23, 24 եւ 38 ԸՀՀ-ում: ԿՀՀ-ն պատասխանել է, թէ նման բողոքները պէտք է

Շարք էջ 18

Advertisement for Atlantis Restaurant and Night Club. Features a woman in a pink belly dancer outfit, a hookah, and text: 'ATLANTIS RESTAURANT AND NIGHT CLUB', 'FRIDAY NIGHTS AT ATLANTIS ARABIAN NIGHTS', 'ENJOY A NIGHT OF MIDDLE EASTERN MUSIC, DANCING AND ENTERTAINMENT EVERY FRIDAY NIGHT AT ATLANTIS. ATLANTIS IS FULLY EQUIPPED WITH A REMARKABLE COCKTAIL BAR, HOOKAH BAR AND LIVE DJ', 'authentic cuisine', 'full hookah bar', 'VIP membership', 'full cocktail bar', 'live belly dancing', 'live music and DJ', 'ATLANTIS RESTAURANT AND NIGHT CLUB', '626.449.4599', '162 N. SIERRA MADRE BLVD. PASADENA, CA 91107'.

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՏԵՐԸ ԻՐ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆ Է

ՍԱՀԱԿ ԹՈՒԹՅԱՆ

Մակեդոնիայի Էփիրոս երկրամասի Փիրրոս արքան արշավանք մը գլխավորեց Իտալիոյ վրայ: Մասամբ շնորհիւ իր բանակի մասկազմող փիղերու պատճառած անակնկալին ու խառնաշփոթութեան, ան հռովմայեցիներու դէմ յաղթական դուրս եկաւ մեր թուրքական թեմէնէն առաջ 280-279-ին: Այս յաղթանակը ձեռք ձգելու համար, սակայն, իր բանակը մարդկային աջակցի մեծ կորուստներ կրեց որ պատմաբանները մինչեւ այսօր «փիրրոսեան յաղթանակ» (phyrric victory) կ'որակեն՝ անարդարանալիօրէն ծանր մարդկային կորուստներու գինով տարուած սնամէջ կեղծ յաղթանակները:

Շատ հաւանաբար, «փիրրոսեան յաղթանակի» շատ մօտիկ հետեւողութեամբ, ժամանակակից հայոց պատմութիւնը «սերժեան յաղթանակ» հեղանական տխուր որակումով պիտի կնքէ 19 Փետրուար 2008-ի Հայաստանի նախագահական ընտրութիւններուն վարչապետ Սերժ Սարգսեանի կեղծ «յաղթանակը»: Իր կողմէ յաղթանակ նկատուած այս կոտորակը խաբէբայութիւնը բեմադրելու համար Սերժ Սարգսեան ապօրինաբար օգտագործեց իր տրամադրութեան տակ գտնուող իշխանութեան բոլոր լծակներն ու միջոցները. կառավարական տարբեր կառույցներու պաշտօնեաներուն ստիպեց (պաշտօնազրկումի սպառնալիքով) լծուիլ իր ընտրասալին ու քուէարկել իրեն. միակողմանիօրէն լիովին օգտագործեց զանգուածային լրատուութեան միջոցները եւ անոնց արգիւնց տեղ տալ ընդդիմութեան թեկնածուներուն, բանակի եւ ոստիկանութեան ուժերը շղթայագերծեց Ազատութեան հրապարակի խաղաղ ցուցարարներուն դէմ. սեւազգեստ դիմակաւոր գինեալ մարդասպաններու եւ քրէական յանցագործներու ոհմակները զրկեց անզէն ժողովուրդը ահաբեկելու եւ կոտորելու համար:

Կարելի չէ այլ որակումով բնութագրել զեղծարարութեան, կաշառքի, ձերբակալութեան, բանտարկութեան, հայասպանութեան եւ հայրենաքանդումի աննախընթաց ոճիւրները զորս 19 Փետրուարի նախագահական ընտրութիւններու նախօրեակին (անկէ շատ

առաջ՝ 27 Հոկտեմբեր 1999-ին Ազգային ժողովարահի սպանութիւններէն սկսեալ), ընթացքին ու յետոյ, Ռոպերթ Քոչարեան եւ Սերժ Սարգսեան գործեցին հայ ժողովուրդին դէմ: Անխնայ սառնարտութեամբ, անոնք հայկական բանակն ու ոստիկանութիւնը թշնամացուցին Հայաստանի ժողովուրդին: Բրտօրէն ճգմեցին ժողովուրդի մեծամասնութիւնը համախմբող խաղաղ ցուցարարները՝ բռնի պարտադրելու համար Սերժ Սարգսեանի կեղծ, ստապատիր «յաղթանակը» որպէս հանրապետութեան ընտրեալ նախագահ:

Ասոր աւելցելու տխուր, շատ տխուր մանրապատում մը մեզի կը հասնի ամենագօր իշխանութեան կեդրոնատեղիէն: Երեւանի Ազատութեան հրապարակին վրայ ծաւալուած համաժողովրդական ալիքը ճնշելու ուղիներու փնտռութիւնն ու կիրառած խորհրդակցութիւններէն մէկուն, կ'ըսուի թէ Ռոպերթ Քոչարեան յայտարարած է ուժային կառույցներու ղեկավարներուն. «էս երեւանցիք ի՞նչ են որ, մի հատ փը՛խկ անես, փախնելու են»: Եւ այդ փըխկը սուղ արժեք Հայաստանի ժողովուրդին՝ գինեալ ուժերու կողմէ Մարտ 1-ի անխնայ կոտորածով:

Իսկ Մարտ 6-ին կայացած կառավարութեան նիստին, ընդունելէ ետք թէ եղածը կանխել չկարողանալուն համար իրենք եւս մեղաւոր են, վարչապետ Սերժ Սարգսեան բարոյխօսած է թէ «հասարակութեան մէջ չարութիւնը մեծացել է», եւ թէ «պէտք է վիճել, բացատրել՝ նոյնիսկ եթէ դիմացինը չի հասկանում... ասելով թիւնհից կուրացած է»: Ժողովուրդը... չարութիւն... ասելով թիւնհից կուրացած...: Իրաւ որ ժողովուրդը քեզ չի հասկանում, ո՛վ Սուրբ Սերժ Սարգսեան:

Գիւղական կիսագրագէտ խոճայի կամ դաժան գիւղապետի յատուկ ինչպիսի պնդազրուի, յամառ ինքնագոհութիւն եւ կոյր արհամարհանք կայ այս «փըխկ»ին ու «մեծացած չարութեան» մէջ: Ինչպիսի խոր տգիտութիւն եւ անարգանք՝ իր կողմէ մեթոտաբար շահագործուող, հարստահարուող, կեղծքուղ եւ անզթօրէն սպաննուող սեփական ժողովուրդին հանդէպ:

Շաբ.ք էջ 17

ՇՈՒԷԴԻԱՅԻ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՐԴԱՎԱՐՆԵՐԻ ԿՈՄԻՏԵԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Մենք՝ հայրենիքից հագարաւոր կիրովնորներ հեռու Շուէդիայում բնակուող հայորդիներս անձկութեամբ հետեւում ենք իր երկրում ազատ, արդար եւ արժանապատիւ ապրելու համար ոտքի ելած մեր հայրենակիցների հերոսական պայքարին:

Ձեր խաղաղ եւ օրինապահ կեցուածքը, եռանդը եւ միասնականութիւնը սակայն չկարողացաւ հանդուրժել կեղծիքների ու դաւադրութիւնների մէջ խեղդամահ եղող իշխանութիւնը, այն իշխանութիւնը որ այսօր ցաւոք գործադրում է նոյն մեքոններն ու միջոցը ինչ գործադրել է բշնամիմ Սումգայիքում, Բաբու մե այլուր:

Մենք դեռեւս յոյս էինք փայփայում որ Հայաստանի ներկայ դեկավարների մէջ կտնուի գոնէ մի ֆիչտրամարանութիւն, ազնուութիւն եւ հայրենասիրութիւն, որպէսզի գերծմնայ արկածախնդրութիւններից եւ չդիմի ծայրայեղ միջոցների, սակայն նրանք մի անգամ եւս խախտելով ՀՀ սահմանադրութեան եւ մարդու իրաւունքների ու հիմնարար ազատութիւնների մասին միջազգային կոնվենցիաների դրոյթները յարձակուեցին խաղաղ ցուցարարների ու ժողովրդի վրայ եւ ցուցադրեցին իրենց իսկական բռնատիրական էութիւնը:

Մեզ մտահոգում է Հայաստանի ապագան, մեր ժողովրդի անվտանգութիւնը, որը այսօր խիստ վտանգուած է ցաւոք իշխանութիւնների վարած անհեռատես քաղաքականութեան հետեւանով: Բոլորը պատասխանատու են, բայց առաջին հերթին իշխանութիւններն են որ պարտաւոր են պատասխանատուութեան զգացումով երաշխաւորել ՀՀ սահմանադրութեամբ ամրապնդուած օրէնքները: Սակայն իշխանութիւնը հերքական անգամ ի տես աշխարհի իրեն դուրս դրեց օրէնքից:

Սա ժողովրդի դէմ կատարուող հերքական յանցագործութիւն է, որը նաեւ միջազգային առումով իր քաղաքական ազդեցութիւնը կ'ունենայ Հայաստանի Հանրապետութեան համար:

Խստօրեն դատապարտում ենք ներքին գործերի եւ ոստիկանութեան կողմից գործադրուող բռնարարները եւ պահանջում դադարեցնել զանգուածային բռնութիւններն ու ձերբակալութիւնները եւ անյապաղ ազատ արձակել քաղաքական բոլոր բանտարկեալներին:

Մենք չենք կարող այլեւս լուռ ակնմտեսը լինել թե ինչպէս են խախտում մարդկային իրաւունքները եւ ինչպէս է ժողովրդի արժանապատիւ ապրելու իրաւունքը ոտնահարում:

Ցաւով ենք նշում որ այսու հետ մենք ստիպուած պիտի լինենք մեր ուժերը կիսել եւ սեւեռել ոչ միայն մեր համագային իրաւունքները ոտնահարող արտաքին բշնամու հակահարուածներին դիմակայելու այլ նաեւ ստիպուած ենք պայքարել հայրենիքում յանուն ազատութեան, արդարութեան եւ իսկական ժողովրդական կարգերի:

Այսօր մեր երկիրը կարիք ունի արդար ընտրութիւններով յաղթանակած մի հօք իշխանութեան, որը կը վայելի ժողովրդի վստահութիւնն ու համակրանքը եւ կը կարողանայ ժողովրդի միահամուռ մասնակցութեամբ դիմակայել ապագայ մարտահրաւերները, ցաւոք ներկայ իրավիճակում իշխանութիւնների անօրինական եւ բռնի գործունէութեան պատճառով Հայաստանը կանգնել է ահաւոր արհաւիրքի առաջ: Այս արհաւիրքը յաղթահարելու համար մենք ուժ եւ կորով ենք մաղթում, իրենց մարդկային եւ ազգային իրաւունքների համար ոտքի ելած հայրենաբնակ մեր ժողովրդին եւ մեր գորակցութիւնն ենք յայտնում:

Սփիւռնահայութեան ննչող մեծամասնութիւնը անկախ տեղական պատկանելիութիւնից այսօր իր հայրենաբնակ ժողովրդի հետ է հոգով եւ մտնով:

Դատապարտում ենք քաղաքական բանտարկութիւնները, խաղաղ ժողովրդի դէմ գործադրուող վայրագ մեքոններով իրականացուող բռնութիւնները:

Դատապարտում ենք ներքին գործերի եւ ոստիկանութեան հրամանատարութեանը եւ դեկավարութեանը, որոնք, խաղաղ ու հարազատ ժողովրդի դէմ գործադրեցին անասելի բռնութիւններ:

Կոչ ենք անում մեր բոլոր հայրենակիցներին լուռ չմնալ այս

Շաբ.ք էջ 17

1975-2008
33th
ANNIVERSARY

Life, Health, Group Health
Disability, Long Term Care

NEW YORK LIFE

ԱՊԱՌՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆԻՐԱԺԵՇՏ Է

ԵՐԲԵՔ ՈՒՇ ԶԷ ՎԵՐԱՔՆՆԵԼՈՒ ՁԵՐ ԱՊԱՌՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՊԵՏՐՈՍ ԵՒ ՍԻԱՍԱՆԹՈ ՄԱՐՈՆԵԱՆ

818 500-9585 ABA INSURANCE SERVICES 805 E. Broadway . Glendale, CA 91205

E-mail: BMaronian@AOL.com ONE EIGHT HUNDRED FOUR "HAI-TAD"

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԻԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ՈԳՈՎ

ԴՈԿՏ. ՓՐՈՖ. ԳԷՈՐԳ ԽՐԼՈՊԵԱՆ

Մարդկային քաղաքակրթութիւնը իր դարաւոր հոլովոյթի ընթացքում մշակել է ոսկեայ մի հրաշագործ սկզբունք, որը խտացուել է հետեւեալ արտայայտութեան մէջ. «Ներողութիւն խնդրիր, երբ դիտարկեալ կամ պատահաբար սխալ են գործել»: Բայց ինչպէս ակնյայտ է դառնում ՀՀ արդի ղեկավարները, ի մասնաւորի Ռոբերտ Քոչարեանն ու Սերժ Սարգսեանը, չեն ընդունում հրաշագործ ոսկեայ այդ սկզբունքը, որի միջոցով հնարաւոր կը լինի լուծել բոլոր բարդ խնդիրներն ու վիճելի հարցերը: Նախագահութեան ինը թեկնածուներից եօթն հաստատեցին, որ գործադրուել են ընտրական բազմաթիւ օրինախախտումներ, որոնք քաղաքացիներին գրկել են իրենց իրաւունքներից ու լուրջ վնաս հասցրել երկրի իրաւական, քաղաքական, ընկերային, բարոյական ու տնտեսական կառուցին: Ժողովուրդից ու թեկնածուներից ներողութիւն խնդրելու փոխարէն Հանրապետութեան ղեկավարները գործադրեցին նորանոր օրինախախտումներ ու բռնութիւններ: Այդպիսով, ՀՀ անօրինական ղեկավարները մի աւելորդ անգամ հաստատեցին, որ իրենք Հայաստանի Խորհրդարանում մարդասպանութիւն կատարած «հերոսներն են»: Նրանց արարքները բնորոշ են այնպիսի բռնատիրական վարչակարգերին ինչպիսին են ստալինականութիւնը, հիթլերականութիւնը, մուսոլինականութիւնը, մաօկանութիւնը եւ այլն: Յիշենք, որ ֆաշիականները Ռեյխստակը հրկիզեցին, որպէսզի իրականացնեն իրենց անմարդկային ծրագրերը: Այդ վարչակարգերի առաջացման, պահպանման ու ծաւալման անցեալում նպաստած որոշ Արեւմտեան ուժեր սատար կանգնեցին նոր բռնարարքների հայ վարպետներին, որպէսզի վատթարացնեն ժողովրդական լաչն գանգոլաճների վիճակը Հայաստանում:

Զուեշտականն այն է, որ անարդար ընտրութիւնների մասին վկայող ուժերի մեծ մասը, վեցը, «արդարութեան իր բողոքը» վերածեց դրամազլիսի ու սկսեց այն սակարկել ստեղծուելիք անօրինական կառավարութեան մէջ պաշտօնների ձեռք բերելու համար: Եւ այդ բարոյագութիւն առեւտուրը անուանում է «համախոհական կառավարութիւն ստեղծելու արդարամիտ ձգտում»: Մոռացւում է այն ճշմարտութիւնը, որ ծուռ կարկինից ուղիղ զիծ անհնար է ստանալ:

Հայ դասական գրականութիւնը հարուստ է այնպիսի դրուակներով, որտեղ խստօրէն քննադատուում է այն մտեցումը, որ այսօր որդեգրում են ՀՀ արդի ղեկավարները: Հայ առաջաւոր միտքը անընդունելի, անբարոյական, հակամարդկային ու անարդար է համարում այն դէպքերը, երբ գիւղապետը մերժում է իր նկատմամբ արուած արդար քննադատութիւնը ու յանուն արդարութեան հանդէս եկողներին

սպառնում է արտորով, բանտարկութեամբ, ու մահապատիժով: Երիտասարդ գաղափարապաշտ ու արդարամիտ երիտասարդ մտաւորականը գալիս է գիւղ ու նկատում թէ ինչպէս գիւղապետը կեղեքում է գիւղացիներին: Երբ երիտասարդը ողջ իրողութիւնը դնում է գիւղապետի առջեւ ու պահանջում արդար մտեցում, վերջինս կատաղում է ու բողոքում, թէ ինչպէս է նա համարձակուում բացայայտել իրականութիւնը: Նա գործի է դնում բոլոր իր պաշտօնական կապերը, երիտասարդին մեղադրում է ընկերային ու քաղաքական կարգը խախտելու մէջ ու նրան դաժանօրէն պատժում՝ խաթարելով իր դատեր երջանկութիւնը: Նոյն իրողութիւնը բացայայտուում է նաեւ Շիրվանզադէի «Քոտս» վէպում: Գործընկերոջ որդին հաւաստի փաստերով ապացուցում է, որ միւս ընկերը իւրացնելով իրենց իրաւունքը հարստացել է ու դարձել ընկերութեան ազդեցիկ ու անուանի անդամ: Իր կեղծ «պատիւը» ու «հեղինակութիւնը» պահպանելու համար հարստացած գործընկերը նախընտրում է ոտնահարել իր դատեր պատիւը ու քայլել նրա դիակի վրայով:

Նոյն ձեւով են այսօր գործում ՀՀ արդի անօրէն ղեկավարները, որոնք ոտնահարում են հայ ազգի պատիւը, հայ ժողովրդապետական աւանդույթները, որպէսզի պահեն իրենց դիզած հարստութիւնը եւ զաւթած պաշտօնները:

Յակոբ Պարոնեանը «Պաղտասար Աղբար» երկում քննադատում է այն իրաւարարներին, որոնք գտնում են, որ խաղի բոլոր մասնակիցները, անկախ նրանց դերակատարման բարոյական ու իրաւա-

կան բովանդակութիւնից, արդար են: Եղածը պարզ դիւրատեսութիւն է: Այսպէս են այսօր Հայաստանում տեղի ունեցած երեւոյթներին ձգտում են մօտենալ ինչպէս տեղական, աչնպէս էլ միջազգային որոշ իրաւարարներ:

Հայաստանում արդար ու ժողովրդավարական կարգեր հաստատելու ու անօրէն ղեկավարներից ազատուելու համար խիստ անհրաժեշտ է ղեկավարուել հայ առաջաւոր աւանդույթներով:

HOMENMEN
Glendale Chapter

Celebrates

**EASTER
EGGSTRAVAGANZA**

Sunday March 23rd, 2008
2:00 PM

Join us for feast, fun and Easter games
with family and friends

1060 N. Allen Ave
Pasadena, CA 91104

For more info please call Ani (818) 236-2655
Karine (818) 324-0574

Karine67@sbcglobal.net
RosineDT@aol.com

Donation: \$30

ՄԱՍԻՍ
ԱՄԵՆԱՎՍՏԱՀԵԼԻ
ԱՂԲԻՐԸ ՀԱՅՐԵՆԻ
ԼՈՒՐԵՐՈՒ

Massis Weekly

Volume 28, No. 08

Saturday, MARCH 15, 2008

Levon Ter-Petrosian: We Will Continue To Challenge The Illegal Authorities More Than 90 Political Prisoners In Armenia

President Levon Ter-Petrosian pledged late Tuesday to continue to challenge the official results of Armenia's disputed presidential election but made it clear that he will not hold unsanctioned demonstrations anytime soon.

Ter-Petrosian predicted that the Armenian authorities will prolong the state of emergency in Yerevan to make sure that Prime Minister and President-elect Serzh Sarkisian does not face street protests before and during his inauguration scheduled for April 9. He also said that he is ready to negotiate with the Armenian authorities while refusing to recognize the legitimacy of Sarkisian's election win.

The Yerevan mayor's office on Tuesday refused to authorize a rally which Ter-Petrosian hoped to hold in the city's Liberty Square on March 21, saying that it would pose a "serious threat to the life and health of citizens."

Speaking at a news conference held in his house, Ter-Petrosian said he will file more rally applications to the mayor's office. "They can't reject our applications all the time," he said. "They'll find another way [of preventing rallies.] They'll simply prolong the state of emergency. They need 20 more days [of emergency rule] so that there are no rallies until April 9."

"We do not plan to hold unsanctioned rallies," he added.

In his first public reaction to the ruling by Armenia's Constitutional Court on Saturday rejecting appeals for annulment of the elections, Ter-Petrosian

stressed the fact that it made no mention of his claims that Sarkisian was not eligible to run for president because of a law that bars serving government officials from contesting presidential elections. He claimed that the court thereby recognized the validity of his arguments and indirectly called into question the legitimacy of Armenia's next president. He said he will therefore continue to fight for regime change in a "civilized, understandable, clear and uncompromising way."

"Once there is a possibility of holding rallies, once the [independent] media resumes its operations, we will use the media, we will use rallies and all other legal means of communicating with the people. Something which we did for five months," said Ter-Petrosian. "I will be telling the people that I do not accept the legitimacy of these authorities."

Ter-Petrosian made it clear at the same time that he is ready to engage in

Continued on page 4

U.S. Official Slams Kocharian-Sarkisian Regime For Brutal Crackdown

WASHINGTON, DC -- A senior U.S. official has condemned as "harsh and brutal" the Armenian government's post-election crackdown on the opposition and expressed serious concern about the continuing mass arrests of supporters of opposition leader Levon Ter-Petrosian.

"The violence really was deplorable. It seems clear that the reaction by the government was harsh and brutal," Deputy Assistant Secretary of State Matthew Bryza told The Associated Press Monday, referring to the March 1 deadly clashes in Yerevan between security forces and thousands of Ter-Petrosian supporters.

Washington had until then avoided criticizing the use of force against opposition protesters that left at least seven of them dead. A senior U.S. diplomat said earlier on Monday that the Armenian authorities had to forcibly "restore order" after the demonstration turned violent.

Bryza's comments came just three days after he held talks in Yerevan with outgoing President Robert Kocharian,

Bryza pictured with top U.S. Embassy officials during his visit to Yerevan last week

Prime Minister and President-elect Serzh Sarkisian and Ter-Petrosian in a bid to defuse Armenia's worst political crisis in nearly a decade. He pressed the Armenian leaders to lift the state of emergency in the capital and the resulting severe restrictions on press freedom.

"It is not only frustrating that the government has imposed restrictions on independent media and left in place a state of emergency, but also that it has stepped up arrests of opposition leaders," Bryza said. "It is crucial that the arrest of opposition figures stops."

Protest Rally In Washington, DC Over 10,000 Signed Petitions Presented To State Department

Paul Wohlers, U.S. State Department Director of the Office of Caucus affairs and Regional conflicts, and Christian Wright, State Department Armenia desk officer and Dr Harry Sarafian

Tuesday March 11, 2008 – Today, a delegation headed by Dr. Harry Sarafian, representing the Coalition for a Democratic Armenia and Sevak Khatchadorian, of the Armenian Council of America met with Paul Wohlers, U.S. State Department Director of the Office of Caucus affairs and Regional conflicts, and Christian Wright, State Department Armenia desk officer.

The primary topic of discussion was the Armenian-American community's concern with the ongoing political crisis in Armenia, following the presidential elections in Armenia and the ensuing violence and the political persecution of peaceful protesters exercising their constitutional rights to demonstrate against the fraudulent presidential elections.

Both sides agreed that the democratic process, rule of law, and freedom of speech must be respected in Armenia. The Armenian American delegation urged the State department to remain steadfast and pursue the matter with the Armenian authorities until tangible and specific results are achieved.

Mr. Sarafian handed the State department officials a petition signed by more than ten thousand Armenian Americans urging the United States to demand the following from the government of Armenia:

1. Immediately lift the state of emergency and restore the constitutional rights of the citizens.
2. Remove the army and allow

Continued on page 3

OSCE Reports Flawed Recounts, 'Implausible' Vote Results In Armenia

Raising more questions about the freedom and fairness of Armenia's presidential election, Western election observers said on Friday that vote recounts in polling stations across the country were not conducted properly and exposed errors in official vote results.

In their first post-election interim report, the observers representing the Organization for Security and Cooperation in Europe also noted "anomalies" in the results from other electoral precincts. They said the reported problems will affect the OSCE mission's final assessment of the Armenian authorities' conduct of the February 19 vote. It is due to be made public by May.

In their preliminary assessment made public on February 20, the more than 300 monitors concluded that the election was administered "mostly in

accordance" with democratic standards. But they also reported serious irregularities during the counting of ballots in 16 percent of the polling stations visited by them on election day.

More such irregularities were exposed during recounts subsequently conducted in 153 of Armenia's 1,922 precincts. OSCE observers were present at many of those recounts.

"The majority of recounts observed showed discrepancies and mistakes in the original count, some of which were significant and raise questions over the political impartiality of PECs (precinct election commissions) and TECs (district election commissions)," read their report. It also cited two Yerevan precincts where the recounts were disrupted by government

Continued on page 4

New York Times Editorial

Dark Days in Armenia

The democracy that Armenians dreamed of during their long decades under Moscow's yoke is slipping away. After opponents challenged last month's flawed presidential election, the government imposed a brutal state of emergency. At least eight people are now dead, independent news outlets throttled and all protests silenced. President Bush and other Western leaders need to make clear to Armenia's government that such behavior is unacceptable and will jeopardize future relations. Compared to post-Soviet tyrannies like Belarus or Uzbekistan, Armenia may not look so bad. That is why it is so important to halt this slide into authoritarianism before it is too late.

Official election results handed an overwhelming victory to the ruling party candidate, Serge Sargsyan. International monitors declared that while the overall outcome appeared fair, there were serious problems with the vote count. The protests that followed only turned violent after police began beating demonstrators.

Witnesses told our colleague, Sabrina Tavernise, that government authorities planted guns and grenades among the sleeping protestors last Saturday morning. Then, claiming that they were thwarting an attempted coup, police attacked the opposition camp. The next day, the outgoing president sent tanks into the streets, banned demonstrations and ordered Armenian news organizations to relay only infor-

mation provided by his government. Local stations can no longer use the Armenian language programs produced by foreign broadcasters including the Voice of America and Radio Free Europe/Radio Liberty.

That drew an admirably strong protest from Washington's Broadcasting Board of Governors, the independent federal agency that supervises these stations, while the State Department has expressed its concern over the death toll. Their words would carry more weight if President Bush added his voice. Armenia, embroiled in a lengthy standoff with neighboring Azerbaijan, is relatively isolated in its own region and especially values its good relations with the United States.

This is not a case of pure democratic virtue against pure authoritarian evil. The defeated opposition leader, Levon Ter-Petrosian, is a former president who in the 1990s sent armored cars into the streets to crush demonstrators protesting his electoral manipulations.

He insists, without credible evidence, that he won this election. And once government forces set off last weekend's violence, some of those who turned out in Mr. Ter-Petrosian's behalf seemed more interested in looting nearby shops. The main responsibility lies with Armenia's government leaders, and it is to them that the White House must address its protests.

Published: March 7, 2008

RFE/RL Listeners In Armenia Find New Ways To Get Uncensored News

Prague, Czech Republic -- Radio Free Europe/Radio Liberty has restored broadcasting on shortwave frequencies to Armenia to counter the government's blackout on independent news.

RFE/RL President Jeffrey Gedmin said today, "It is disappointing that because of restrictions imposed by the Armenian government we have to take this step backward to an outmoded frequency we stopped using in Armenia three years ago, but I'm happy to say it is working."

RFE/RL's Armenian Service reinstated broadcasting on two shortwave frequencies March 8, a week after its regular broadcasts on FM frequencies were taken off the air by its two local affiliates. The affiliates were complying with an emergency decree by President Kocharian that allows only government-sanctioned news to be aired. RFE/RL is

the only Armenian language foreign radio in the country.

Broadcasts are now one hour daily on shortwave, instead of the previous three hours on local FM. But all programs can be heard on RFE/RL's Armenian language website, armenialiberty.org

RFE/RL has added more news items to the website and is updating its content every hour of every day, to supplement the loss of local FM broadcasting. Statistics suggest the strategy is working. Listenership on RFE/RL's Internet sites for Armenia tripled in March, compared to a month ago.

Listeners are also finding other ways to hear uncensored RFE/RL news. The service is getting reports that Armenian bloggers are posting RFE/RL news on their sites and that RFE/RL news programs are being repackaged and posted on YouTube.

Armenia Election Controversy: A Local View

By Frank Lavoie
Hawaii Reporter

For those who gripe about elections in the United States, all one has to do is look around the world and see how truly lucky we are. One recent example is the presidential election in Armenia held February 19. Armenia is a newly independent democracy located in a precarious situation surrounded by enemies in the Southern Caucasus.

The sitting president Robert Kocharian anointed his Prime Minister Serzh Sarkissian to succeed him. The election was to be purely a show. The administration was seen as highly corrupt and it was thought that the common falsification of election results would continue. The opposition candidate was actually Armenia's first president after independence from 1991 to 1998, Levon Ter-Petrosian.

When the first round election ended with an outright victory for Sarkissian with 53% of the vote, the opposition immediately claimed falsification and started protests. After ten days of peaceful protests the police moved in, leading to pitched battles in the streets, machine gun fire ringing out, numerous deaths and injuries and the army, complete with tanks and armored personnel carriers, occupying the capital Yerevan. What made the situation ironic was that Ter-Petrosian's re-election in 1996 was marred by vote fraud, protests and clashes leading to martial law, though not on a scale like what happened March 1.

It is impossible to find out what has actually transpired in Armenia since the crackdown began because Kocharian has created a complete news black out by suspending all freedom of the press and blocking outside news media.

However, the issue that started the conflict has been overlooked: the fraudulent election. I believe that the election was indeed faked. I base this on my first hand account of being an election observer for Kocharian's first election back in 1998, when he was Prime Minister and the government candidate. I am sure things have not changed much since then, except that each year the election fraud is covered up better.

I became an observer through the United States embassy in Yerevan and came under the umbrella of the OSCE observer mission. During the first round of elections I monitored election precincts in the Ararat region (at the time one of the most corrupt regions) and in the second round I was in Yerevan at a regional vote collection center.

Being out in the village precincts during the first round was quite amazing. We were able to spend only about half an hour at each location. Of all the voting places we visited only one seemed to have no problems and it was not even on our list of precincts to visit due to its small size. The rest all had problems of various degrees.

One common theme to our precinct visits was that the issues were always "resolved" instantly. We were like gods that got things fixed, even

though we were only observers that could ask questions, lots of them if necessary. The problem, of course, was that as soon as we left things went right back to normal.

There was one polling place with campaign posters on the front door.

When the precinct president was confronted he assured me that it was untrue, despite the fact I saw it with my own eyes. He then walked me back outside to prove it: the posters were gone!

Several locations had open voting, where voters were showing their marked ballots in public. Several others had people registering to vote outside their registered locations. Numerous instances of passport photos not being checked were witnessed. Particularly troubling were police officers inside the polling stations, a situation specifically prohibited due to earlier instances of intimidation.

I would always pay a visit to the police at every location, ask how they were doing and if necessary "escort" them to where they belonged. More often than not they were back where they didn't belong by the time we drove off.

At one location voters not on the list but obviously living in the precinct were denied their right to be given a provisional ballot.

Only by our timely arrival and insistence on watching the problem be resolved did they get to vote.

Another location had a broken ballot box seal: a voter had fallen on it by accident, nothing funny was going on, of course.

At 8pm the precincts were locked and the vote counting took place. We were in a small village, it was dark, lots of men in dark clothes were standing about and strange music was playing over the loudspeakers. A truly scary feeling, though we knew we were safe.

Nonetheless, we had our driver park the car near the door. Without fail, a common theme in Armenian vote counting occurred: the lights went out! I immediately jumped on top of the ballot box, calling out to my partner to make sure we stayed in communication. The lights came on and we continued the count. Upon finishing the count the ballots were packed into a car for the ride to the district collection point. We followed in our car and it was quite obvious they tried to lose us during the trip.

The highlight of the election for me was the second round two weeks later at the regional vote collection center in the Nor Nork region of Yerevan. This is where the actual results protocols are turned in after the counting at the precincts. It was well past midnight before the first results started to arrive. The results protocols were turned in and the ballots stacked to the side. The action started when the opposition observer stated that one of the protocols did not match the results that were announced at the actual precinct. The committee president simply stated that he would investigate and then ordered a break.

An hour later in the hallway I

Continued on page 4

**ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՆ
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ
(200 ՀՈԳԻ ԸԱՍԱՐ)**

**ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻՅԵՆՐՈՒ ԸԱՍԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA**

ՇԵՆԱԶԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

Pioneer Of Democracy Kept As Political Prisoner

There are more than 90 political prisoners in Armenia currently, and the figure constantly increases. This story is about only one of them – Davit Matevosyan, a man who spent more than 20 years of his mature life realizing democracy in Armenia. A man, who at the age of 25 was the youngest community leader in Armenia. In Meghri, at the border between Soviet Union and Iran, Davit was the first to inculcate the mechanism of renting out the public lands and saved the ruined economy of his region. Thus, due to his liberal views he practically was building a peculiar democratic system in Meghri, when Armenia still was under Soviet Union. Now this pioneer of democracy is a political prisoner and needs the support of the whole international democratic community.

Davit Matevosyan is one of the leaders of the national movement that began in the autumn of 2007. He's also a member of the 2008 presidential election campaign managing group of Levon Ter-Petrosian, the first president of RA, and plays a leading role in his political team.

Davit was seriously operated on last November, and his health situation is worrying. To our great surprise the Ministry of Health and the office of the Red Cross in Yerevan had refused our request to keep the political prisoner's health under constant medical observation.

All the facts mentioned here can be confirmed and testified by a large number of documents kept in national as well as Davit Matevosyan's personal archives, recorded tapes and photo materials, many publications in several newspapers, and finally by thousands of eyewitnesses.

Davit Matevosyan

Acts of violence and illegal coercion to Davit have their prehistory. Armenian bandocratic authorities has been keeping an eye on him for a long time, especially since 2006, when he began actively politicizing and expressed himself against the policy implemented by the government. He was one of the founders of civil and political initiative "AylIntranq"/"Alternative"/ and a member of coordinating committee. Right from the very beginning of founding "AylIntranq" Matevosyan has been subjected to persecutions and acts of violence. He was

Davit Matevosyan with his daughter Hermine after being assaulted by police on September 5, 2007

a deputy candidate in the oppositional "Impeachment" block during the parliamentary elections in 2007.

On May 9, 2007 on Nalbandian street, Yerevan, violence was implemented against the peaceful rally of the opposition near the building of Service of National Security. As a result Davit Matevosyan was brutally beaten and kidnapped by the police. Davit was set free only due to the demonstrators, who bravely kept on standing near the building and demanded the release of the kidnapped activists. No one took responsibility for this clash. Though there were enough proofs, video records of how the peaceful rally was being dispersed using teargas and violence by the police, only the free newspapers condemned the violence of the police. While peaceful citizens were being cruelly beaten a few streets away on the Republic Square, the government was celebrating Victory Day with salute and open-air concerts.

On October 23, 2007, Matevosyan, along with a group of activists, was detained and illegally kept in the police department of Kentron, Yerevan till 3 a.m. of the next day. Only under the pressure of the people gathered around the police sta-

Continued on page 4

Women Demonstrate In Yerevan

Defying a state of emergency, more than two dozen women marched in Yerevan on Saturday to pay their respects to at least eight people killed in the March 1 clashes between security forces and supporters of opposition leader Levon Ter-Petrosian.

The protest was timed to coincide with International Women's Day, which is marked as a public holiday in Armenia.

Police urged the women clad in black to disperse but avoided using force. The 20-day state of emergency declared by President Robert Kocharian bans all public gatherings in the capital.

Escorted by dozens of police officers, the small crowd walked down a street in central Yerevan where riot police fought pitched battles with thousands of Ter-Petrosian supporters demanding a rerun of Armenia's disputed presidential election. The protesters tied black ribbons and white carnations to trees lining the street.

They then stopped by a nearby church and prayed for the dead before proceeding to a major street intersection outside the Yerevan municipality where tens of thousands of people barricaded themselves on March 1.

Police allowed some of the protesters to lay flowers at a podium from which Ter-Petrosian's associates addressed the crowd.

"It's been seven days since the massacre," one young woman told RFE/RL. "We have gathered to pray for their souls."

"We came out so that they know that it is not easy to demoralize us," said another. "We will keep coming out even if they kill us."

Several other protesters said their sons and other family members are among at least 60 opposition activists and supporters arrested by the authorities following the deadly clashes. "They beat up and jailed my son," said one of them. "He is now facing three to six years in prison for chanting 'Levon!'"

Another elderly woman said her son was set free after spending one day in police custody. "I am very proud of my boy," she said.

Protest Rally In Washington, DC

Continued from page 1

citizens their freedom of movement, freedom of expression, and freedom to assemble.

3. Cease the political witch hunt and release all political prisoners.

4. Annul the results of the illegitimate presidential election and call for new and transparent democratic elections.

The representatives of the State Department stated that they valued the opinion of the Armenian American community, and informed that since the events of March 2nd, they have been inundated by messages and tele-

phone calls from Armenian Americans expressing their concern regarding the current situation

The meeting with the State Department was preceded by Armenian-Americans from across the United States converging onto Washington D.C. on Monday to protest in front of the Embassy of Armenia against the Armenian government's blatant disregard to human rights and freedom of expression. Prior to the State Department meeting, the delegation visited several members of the US Congress to convey to them the concerns of the Armenian community regarding the current situation in Armenia.

Monuments And Post-Soviet Armenian Identity To Be Examined In Lecture At NAASR

The National Association for Armenian Studies and Research (NAASR) will present an illustrated lecture by Dr. Levon Abrahamian entitled "Fighting with Memory and Monuments: Reshaping Post Soviet Armenian Identity" on Thursday, April 3, at 8:00 p.m., at the NAASR Center, 395 Concord Ave., Belmont, MA.

Dr. Abrahamian is currently Visiting Professor in the Department of Near Eastern Languages and Cultures at the University of California, Los Angeles. He is the Head of the Department of Contemporary Anthropological Studies at the Institute of Archaeology and Ethnography of the Academy of Sciences of Armenia. He is the author of Armenian Identity in a Changing World and the co-editor of Armenian Folk Arts, Culture, and Identity, and has authored other books and many articles in Armenian and English.

Reevaluation of Soviet-Era Idols Beginning in the years of perestroika, the stormy process of reevaluating traditional Soviet key events, heroes, and "gods" was started in Armenia. By the end of perestroika and especially in the beginning of the post-communist era, much attention was focused on the monuments that celebrated these Soviet luminaries and landmark events. Abrahamian will discuss the fight over these monuments and their symbolism in post-

Soviet Armenia with attention to the broader context of other post-Soviet countries.

Naturally, the main focus of the monument-fighters was the great "ancestors" of the Soviet regime. Monuments of Stalin had already been removed after his death. After Stalin, Lenin remained the main focus of the monument-fighters' revolutionary rage. During the anti-monument movement, sometimes a kind of reinterpretation of a monument instead of its destruction took place, and Abrahamian will present examples.

The fight over memory and monuments also involves the process of new remembering and new monument raising. In general, the talk will give an outline of the landscape of monuments in Yerevan and the nature of memory discourse in late-Soviet and post-Soviet Armenia.

Admission to the event is free (donations appreciated). The NAASR Center is located opposite the First Armenian Church and next to the U.S. Post Office. Ample parking is available around the building and in adjacent areas. The lecture will begin promptly at 8:00 p.m.

More information about the lecture is available by calling 617-489-1610, faxing 617-484-1759, e-mailing hq@naasr.org, or writing to NAASR, 395 Concord Ave., Belmont, MA 02478.

Armenia Election Controversy: A Local View

Continued from page 2

overheard a newcomer announce, "I brought the correct protocols." The only reason I was allowed to hear this is that everyone assumes that a foreigner cannot speak Armenian.

In my case, they were mistaken!

As the meeting resumed the committee President announced that the "correct" results had arrived and simply placed the first protocol in his desk. Case closed! Not quite. I asked to see the first, fake, protocol. The president tore it up into the trash and said the matter was over. When I again insisted on seeing it, he blew up in anger and illegally shut down the vote count.

Everyone left the room except for him, his vice-president, me and my fellow observer. After a half hour

standoff the vice-president left and brought an elderly cleaning woman who proceeded to dump the trash can and leave. What an opportunity.

I followed the woman out to the hall, took possession of the trash, sorted out the coffee grinds and was able to match together a faked protocol.

That is how I found the greatest physical example of voting fraud in the 1998 Armenian Presidential Election. How much was not discovered is the real enigma. And for 2008 the question remains: how much have the Armenian authorities changed in their holding of "free and fair" elections?

Frank Lavoie is the co-owner of Kafe Europa in Honolulu, which serves traditional Armenian and Russian food and a staffer with Sen. Sam Slom's office.

Pioneer Of Democracy

Continued from page 3

tion and by the demand and presence of the first president Levon Ter-Petrosian the activists were released. That day Davit's 18-year-old son was detained with him.

The police has kidnapped his son and his underage daughter from the street several times and kept illegally in order to gather information about their father's activities.

Details of biography 1991-2000

In 1991 Davit Matevosyan was appointed the head of the regional office of the Ministry of Internal Affairs /police/ with additional privileges of forming the local military forces and

management of the defense of his region. During that time on his own initiative and endangering his own life Davit managed to set free 14 Armenian captives. During the war he managed to start negotiations with Azerbaijani side and organized the harmless transmigration of Azeri citizens from the Meghri region.

This patriotic and humanistic work was highly appreciated by the people, and at the parliamentary elections of 1995 Davit was elected deputy with overwhelming majority of votes.

At the National Assembly he actively engaged in the legislative sphere. Due to his efforts many economic problems found their solutions: in the law about collective farms and in the law

We Will Continue To Challenge The Illegal Authorities

Continued from page 1

dialogue with the authorities to try to ease the post-election tensions in Armenia. "I won't recognize Serzh Sarkisian's legitimacy but that doesn't mean I won't talk to him," he said, reaffirming his acceptance of relevant proposals made by the European Union last week.

"They keep talking about dialogue, but are doing everything to scuttle it," Ter-Petrosian complained, urging the EU to press the Kocharian-Sarkisian administration to go along with its proposals.

Ter-Petrosian claimed at the same time that the authorities are only "making their life harder" with the continuing mass arrests of his supporters and other "political repressions." "No regime in a country like Armenia can have the resources to establish dictatorship," he said.

Ter-Petrosian said that he has managed to generate, against all odds, a mass anti-government movement ever since ending his self-imposed political retirement last September. "Our people are now totally different from who they were five months ago," said Ter-Petrosian. "I consider this to be the greatest achievement of my life. I and my team of supporters have done a miracle. We have created a new society, civil society, conscious society, intellectual society that has to be reckoned with."

Over 90 opposition activists arrested

The illegal regime in Armenia has

continued unprecedented crackdown on the opposition activists, with law-enforcement bodies arresting 12 more supporters of former President Levon Ter-Petrosian and searching the offices of a major opposition party.

The arrests raised to at least 96 the total number of opposition leaders and activists jailed since last month's disputed presidential election. According to the Office of the Prosecutor-General, 90 of them have been formally charged with plotting a coup d'etat, organizing and participating in "mass riots," assaulting security officers and other grave crimes.

Most of the detainees are senior members of opposition parties who ran Ter-Petrosian's national and local election campaign offices. One of them, Ararat Zurabian, is the chairman of the Armenian Pan-National Movement (HSH), the country's former ruling party of which the ex-president remains a member. Most members of the HSH's governing board are also under arrest. The party's largely deserted headquarters was being searched by officers of the National Security Service late Wednesday.

Ter-Petrosian on Tuesday condemned the charges brought against his loyalists as politically motivated and said the "political repressions" unleashed by the ruling regime will further heighten post-election tensions in Armenia. He also reiterated his claims that the authorities themselves orchestrated the March 1 violence to crush his campaign for the holding of a repeat presidential election.

OSCE Reports Flawed Recounts

Continued from page 1

loyalists.

One of those precincts was stormed by a group of men who "forced TEC members and other authorized persons including candidate proxies, journalists, and an OSCE/ODIHR observer to leave the TEC premises, while police officers passively stood by." In the other Yerevan precinct, the report said, an unknown man stole an envelope containing valid ballots marked in favor of opposition candidate Levon Ter-Petrosian.

The observers also pointed to "implausibly high turnout" reported by election commissions in Yerevan and other parts of the country. In virtually all of those cases Prime Minister Serzh Sarkisian got more than 90 percent of

the vote, compared with his national total of 52.8 percent reported by the Central Election Commission (CEC).

The OSCE report singled out four villages in the Goris area in southeastern Armenia where Sarkisian got over 99 percent of the vote, with a turnout of 97 to 99.5 percent. "Even taking into account that Serzh Sarkisian has strong familial links to the Goris area results from the four PECs are striking," it said.

The report also criticized the CEC for effectively ignoring complaints received from Ter-Petrosian and other candidates after polling day. "In the post election period, the CEC received several complaints; its handling of these did not provide complainants with an effective remedy and raises concern about its commitment to ensure the protection of citizens' electoral rights," it said.

about the budget. As a result of changes offered by Davit in the sphere of education, the problem of teachers' additional pays working in border provinces or mountainous regions was settled. Tax privileges were given to the mining companies of Agarak and Kapan. But his most important bill was the Project of Election Law, which, unfortunately, was not passed by the National Assembly. This project is of a high historical importance, and if it were passed then, nowadays such jeopardizing incidents during elections in Armenia would have been prevented. We are sure that in the future legislative authorities will review

Matevosyan's law project, which is a reliable solution to harmonize the Armenian realities and the principles of Democracy.

In February 1996, he was appointed vice-governor of Syunik region, which is the second largest territorial division in Armenia.

Between 1999-2000 he was in charge of "Hayantar" the governmental office accountable for the whole forestry of the country. Here he offered many legislative improvements and some of them were passed by the National Assembly, and are still effectively functioning.

ԲԱՂԱԲԱԿԱՆ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԲԻՐԵՂԱՅՈՒՄ ԵՒ ՇՓՈԹ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՂԻՆԱՆ

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգները նկարագրած ատեն, առ հասարակ արտայայտութիւն մը կա յ որ Ամերիկան սարորակութիւններու երկիր մըն է: 2008 տարուայ նախագահական ընտրութիւնները անգամ մը եւս եկան փաստելու թէ, իրօք, այս մեծ հանրապետութիւնը, իրապէս սարորինակ երկիր մըն է, ոչ անպայման քննադատելի, եւ սակայն, վստահաբար հետաքրքրական:

Հարցը կը վերաբերի 2008 թուականի ընթացքին տեղի ունեցող նախագահական ընտրութեանց: Պատկերացուցէք որ նոյն այս տարուայ ընթացքին, աշխարհի զանազան երկիրներէն ներս, Ռուսաստան, Փաքիստան, Քենիա, Հայաստան եւ հաւանորէն ուրիշ երկիրներ ալ որոնց մասին նոյնիսկ չենք լսեր, տեղի ունեցան պետական ընտրութիւններ, ոմանք յարաբերականօրէն խաղաղ պայմաններու տակ, ինչպէս Ռուսաստան եւ Փաքիստան, եւ ուր սակայն, այդ երեւութական խաղաղութեան տակ, պետական, մաքիստական ինչ խաղերու ակնատես եղաւ աշխարհ, եւ ուրիշներ ինչպէս Քենիա եւ Հայաստան, այդ ընտրութիւնները տեղի տուին ներքին խռովութեանց, խեղաթիւրումներու, եւ ընտրական խաչատուակութիւններէ յառաջացող մարդկային եւ նիւթական զոհ-քանդումներու, ուրեմն ընտրութեանց տեւողութիւնը, առաւելագոյն չափով, կ'ընդգրկէ քանի մը ամիսներ կամ շաբաթներ: Իսկ հոս, Ամերիկայի մէջ, 2008 թուականի Նոյեմբերին տեղի ունեցան ընտրութիւնները, արդէն իսկ տարիէ մը ի վեր ակտիւօրէն կը հետապնդուին, եւ ոչ միայն միլիոնաւոր սոցիալներու ծանուցումային ծախսեր կ'ենթադրեն, այլ առատ նիւթ կը հայթայթեն յատկապէս թեւիվիզիոնային հաղորդումներու: Արիքները ուղղակի ողողուած են ընտրական տեղեկատուութիւն-յայտագրերով, որոնց ընթացքին քիչ մը ամէն մասնակից-հիւր, ինքզինք կը նկարագրէ իբրեւ մասնագէտ-կամ մէկ կամ միւս թեկնածուի յաջողութեան հաւատացող: Անշուշտ այս բոլորին մէջ, այդ կայանները անպայման մեծ նիւթական շահեր կ'ապահովեն թեկնածուներու տրամադրած ծանուցումներէն: Սովորական ունկնդիր-հեռուստադիտողը հասկանալիօրէն շուարումի կը մատնուի լրատուական այս առատութեան, եւ սակայն, ուրիշ ճար չունի, քանի որ ամերիկեան կայանները ընդհանրապէս շատ ալ չեն հետաքրքրուիր թէ ի՞նչ կ'անցնի կը դառնայ աշխարհի մէջ, Ամերիկայէն դուրս: Մէկ հարցի պարագային միայն Ամերիկան արթուն է, թէ ինչ կը պատահի Իսրայէլին եւ անոր բարորութեան: Մնացեալը շատ ալ կարեւոր չէ...

Այս յօդուածի խորագիրը դրինք բիւրեղացում եւ շփոթ: Ինչի՞ կը վերաբերին այս նկարագրութիւնները: Կ'ենթադրեմ որ քիչ մը ամէն մարդու համար, այս երկրի մէջ ապրող, որ հրապարակ իջած են քաղաքական երկու հակադիր կուսակցութիւններ - հանրապետական եւ տեմոքրատ ճանչցուած, որոնք չորս տարին անգամ մը հրապարակ կ'իջնեն երկրին ղեկավար մարմինները ընտրելու, նախագահ-փոխ նախագահէն մինչեւ Գոնկրեսի երկու տուններու, Սենատ եւ Ներկայացուցիչներու Տան, անդամները ըտնրելու: Այս կուսակցութիւններէն դուրս,

Յրդ ուժ մը, կամ քաղաքական հոսանք կուսակցութեան մը տեղ չիկայ, թէեւ վերջին տասնամեակներուն, Յրդ կողմեր ալ ընտրութեան կը ներկայանան, առանց մեծ յոյսեր ունենալու յաջողութեան: Այսպէս էին Ռոս Փերոյի եւ Ռալֆ Նէտլըրի փորձերը, ընտրութեանց ներկայանալու, եւ հազիւ կը յաջողին, Նետլըրի պարագային, որոշ խանգարում ստեղծելու, ինչպէս պատահեցաւ 2000 թուականի Ալ Կորի եւ Ճորճ Պուշի ընտրութեան պարագային: Ռալֆ Նէտլըր այս տարի եւս հրապարակ իջած է, առանց նոյնիսկ ուշադրութեան արժանանալու թէ ընդհանուր ընտրողներու թէ լրատուական ցանցերու կողմէ: Ամերիկեան ընտրութիւնները լաւագոյն առիթը կը կազմեն ինքնացուցադրութեան, եւ երբեմն ալ, նիւթական շահեր ապահովելու: Յստակ չէ թէ ի՞նչ կը հետապնդէ Ռալֆ Նէտլըր:

Անցնող քանի մը օրերու ընթացքին, հետեւեալ զարգացումները տեղի ունեցան - հանրապետական կուսակցութիւնը, ամիսներու խարխափումներու եւ անորոշութիւններու վիճակէն դուրս ելլելով, վերջապէս կարողացաւ ընտրել իր թեկնածուն, Նոյեմբեր ամսուն տեղի ունեցանայիք նախագահական ըտնրութեանց: Ճոն Մքքէյնի ընտրութիւնը զարմանալի ընտրութիւն մըն էր: Մքքէյն, տակաւին 6-7 ամիսներ առաջ, ընտրական հրապարակէն գրեթէ պիտի քաշուէր, թէ դրամական դժուարութիւններով, եւ թէ կազմակերպչական հարցերով: Հանրապետական ցանկի վրայ գտնուող միւս թեկնածուները - Միթ Ռոմ-նին, Մայք Հուքսպի, Ռոն Փոլ իրմէ աւելի նիւթապէս հարուստ եւ ալ աւելի նեցուկ ունեցող թեկնածուներ էին, յատկապէս պահպանողական ընդհանուր մտածողութեան եւ շրջանակներու մէջ: Ճոն Մքքէյն, մինչեւ աչօր ալ, հակառակ իր նշանակման իբրեւ թե՛նածու հանրապետական կուսակցութեան, տակաւին չի վայելեր այս կուսակցութեան ամբողջական նեցուկը: Ծայրայեղական հանրապետականներ զինք կը նկատեն աւելի ազատական (liberal) մտածող քան պահպանողական: Իր կարծիքները խոտոր կը համեմատին պահպանողական մտայնութեան, վիժումներու, հարկային դրութեան, ապօրէն ներգաղթային վիճակին, եւ նման ընկերային եւ տնտեսական հարցերու շուրջ: Նոյնիսկ ազգային ապահովութեան գծով, ինչ կը վերաբերի Ամերիկա-Մեքսիքօ սահմանին, ան կը նկատուի խոցելի, այն իմաստով որ յստակօրէն չարտայայտեր իր կեցուածքը: Միայն Իրաքի պատերազմի վերաբերեալ Մքքէյն կը պաշտպանէ Պուշի ցարդ հետեւած քաղաքա-պատերազմական ուղին, եւ մինչեւ իսկ, անգամ մը յայտարարած էր որ «ամերիկացիները տակաւին 100 տարի պիտի մնան Իրաքի մէջ»: Մքքէյն ունի սակայն որոշ տուեալներ, արժանիքներ, որոնք զինք կը դարձնեն ընդունելի «թեկնածու մը հանրապետական կուսակցութեան»: Ան ինքզինք կը ներկայացնէ իբրեւ Ռէյկլենեան, պահպանողական մտածողութեան հետեւող, բան մը որ, այս օրերուն, շատ սիրելի է ծայրայեղ պահպանողական հանրապետականներուն: Ապա, պատերազմի, վիճիման մի պատերազմի հերոս մըն է, որ շուրջ հինգ տարիներ, եղած է պատերազմական գերի եւ վիրաւորուած, տառապած է, հանգամանք որ

զինք «ազգային հերոս»ի տիտղոսը կու տայ: Նաեւ իր տարիքը նկատի առած, 71 տարեկան, ան աւելի փորձառու է թէ ներքին, քաղաքական կեանքէն ներս, երկար տարիներ հանդիսանալով ընտրեալ անդամ մը ամերիկեան Գոնկրեսի, այսինքն բաւականին լաւատեղեակ է ամերիկեան քաղաքական կեանքի: Երկու անգամ ալ ներկայացած թէեւ ձախողած, 2000 եւ 2004 թուականներուն, նախագահական ընտրութեանց, եւ պարտուած նոյնինքն Պուշի կողմէ: Ամէն պարագայի, Ճոն Մքքէյն, շահելով հանդերձ բաւարար թիւը ներկայացուցիչներու, շուրջ 1100 թեկնածու, տակաւին երկար աշխատանք ունի իր կուսակցութեան տարբեր թեւերը իրարու մօտեցնելու, եւ դառնալու իրապէս թեկնածուն իր կուսակցութեան: Մքքէյն վերջերս նաեւ արժանացաւ ներկայ նախագահ Ճորճ Պուշի օրհնութեան եւ նեցուկին, եւ այս պայմաններու տակ, պիտի կարենայ հանգիստ կերպով պատրաստուել Նոյեմբերի նախագահական ընտրութեան: Ուրեմն «բիւրեղացում»ը կը վերաբերի հանրապետական կուսակցութեան ընտրական աշխատանքներու, որոնք յանգեցան Ճոն Մքքէյնի նշանակութեամբ իբրեւ այդ կուսակցութեան թեկնածուն 2008 թուականի նախագահական ընտրութեանց: Ճոն Մքքէյն մէկ կողմէ կը միտի իր կուսակցութեան համախմբումին, եւ միեւնոյն

ատեն, քննադատական սլաքներ կը նետէ տեմոքրատներու թեկնածուներու հասցէին, յատկապէս Պարաք Օպամային: Իսկ ինք նաեւ չարձակումի առարկայ կը դառնայ թէ Հիլըրի Գլինթընի եւ թէ Պարաք Օպամային, որոնց երկուքն ալ զինք կը նկատեն իբրեւ ներկայ իշխանութեան վստահ շարունակողը, իր բոլոր սկզբունքային եւ գործնական կեցուածները մէջ, մանաւանդ Իրաքի, Աֆղանիստանի, Փաքիստանի եւ ներքին քաղաքականութեան մէջ:

Այժմ այս ակնարկի երկրորդ բաժնին մասին, որ «շփոթ» նկարագրեցինք: Հանրապետականներու հակադրուող տեմոքրատ կուսակցութիւնը լուրջ վերիվայրումներու եւ անորոշութեան մատնուած է ներկայիս: Երբ քանի շաբաթներ առաջ, սեւ թեկնածու Պարաք Օպամա գրեթէ ապահոված կը թուէր իր կուսակցութեան թեկնածութիւնը, Super Tuesday» - Մարտ 5-ի ընտրութիւնները եկան անգամ մը եւս թղթերը խառնելու, Հիլըրիի յաղթանակով, Թեքսասի, Օհայոյի եւ Ռոս Ալլընի մէջ: Հիլըրիի եւ Օպամայի նեցուկ պատգամաւորներու տարբերութիւնը շուրջ 100 թիւ է, եւ երկուքն ալ անհաւանական կը թուի որ ապահովեն պահանջուած 2025 թիւը: Խաղ թէ իսկական

Շաք.ը էջ 15

Blue Cross of California takes the worry out of health care.

Our goal is to make staying healthy easier with a variety of affordable plans to fit your needs. For over 65 years, Blue Cross has been a leader in California offering quality health care coverage with over 41,000 doctors and 400 hospitals in our network. We offer:

- Prescription Drug Coverage
- Individual and Family Plans
- Plans for Small Businesses
- Dental Coverage
- Medicare Supplement Plans
- Life Insurance by BC Life & Health Insurance Company
- HSA-Compatible Plans by BC Life & Health Insurance Company
- Integrated Workers' Compensation by Employers Compensation Insurance Company

Call now and let me help take the worry out of your health care!

HARUT DER-TAVITIAN
 Authorized Independent Agent
 1807 W GLENOAKS BLVD. #202
 GLENDALE, CA 91201
 (818) 502-3233
 HARUT@EXCELHYE.COM
 WWW.EXCELHYE.COM
 CA Insurance
 License #0B28270

The Power of Blue.™

Blue Cross of California (BCC) and BC Life & Health Insurance Company (BCL&H) are Independent Licensees of the Blue Cross Association (BCA). The Power of Blue and the Blue Cross name and symbol are registered service marks of the BCA. ©2005 BCC. CAN119

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԵԿԵՂԵՑԻ-ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ-ՊԵՏՈՒԹԻՒՆ. ԻՆՉՈ՞Ւ ԵՆ ԱՆՇԱՂՈՐԴ ՄԻՄԵԱՆՑ

«ԱՐԱՔԱ» ՇԱՐԱԹ-ԱԹԵՐԹԵԻՆԻ ԹԵԶՆԱՆ

Մշտապես խուսափել եմ գրել այս նիւթի մասին, ուրիշներին էլ խորհուրդ եմ տուել չափազանց զգույշ եւ կշռադատ լինել, որովհետեւ հոգեւոր աշխարհին, եկեղեցուն շատ մօտ եմ կանգնած, եւ իւրաքանչիւր խօսք՝ ասուած եկեղեցուն, եկեղեցականին, անձնական վերաւորանքի աստիճան ցաւազին եմ ընդունել: Բայց այս անգամ լուրջ համազօր է նաեւ ինքնադաւանդութեան եւ հետեւաբար՝ պարսաւանքի, ուստի որոշեցի լուրթիւնս խախտել:

Անհագատութեանս մասին գրելու դրդապատճառ դարձաւ միջազգային լրատուամիջոցներով պիտուած այն տեղեկութիւնը, ըստ որի Հռոմի կաթոլիկ եկեղեցու քահանայապետ Բենեդիկտոս 16րդը ստիպուած է եղել հրաժարուել Հռոմի Սափայնցի համալսարանում նախապէս նշանակուած դասախօսութիւնը կարողալուց: Որոշումը պայմանաւորուած է եղել համալսարանի ուսանողների եւ դասախօսներին ճշմամբ, որոնք սպառնացել են Պապին դիմաւորել բողոք գործողութիւններով: Պատճառը եղել է 18 տարի առաջ՝ 1990 թ. կարդինալ Յոզեֆ Պատցինգերի (Բենեդիկտոս 16րդի եպիսկոպոսական անունն է) քարոզներից մէկում հնչեցրած այն միտքը, որ տեղ վերջինս «արդար եւ հիմնաւոր» է անուանել կաթոլիկ եկեղեցու կայացրած վճիռը Գալիլիոյ Գալիլէին ինկվիզիցիայի ենթարկելու մասին: Այժմ աշխարհում երեք վայր կայ, ուր քահանայապետը չի կարող այցելել՝ Մոսկուա, Փէքին եւ մեր համալսարանը, - բացակայում էին ուսանողները՝ ձեռքներին պարզած մեծ պատառով՝ «Եթէ Բենեդիկտոսը չզայ Սափայնց, Սափայնցքը կը գնա նրա մօտ» վերտառութեամբ:

Փաստն ինքնին բացառիկ է: Միայն այն հանգամանքը, որ 21րդ դարում Գալիլիոյ Գալիլէի կեանքը, գործունէութիւնը եւ ցաւալի վախճանը մնում է քաղաքակիրթ մարդկութեան, ի մասնաւորի՝ երիտասարդ ուսանողների ուշադրութեան կենտրոնում՝ արժանի է գովեստի եւ գնահատանքի: Կաթոլիկ ուսանողների նախաձեռնութեանն առաւել սկսեցի նախանձել, երբ կրկին դառնութեամբ յիշեցի Ամենայն Հայոց Գարեգին Բ. Կաթողիկոսի Ամանորի Հայրապետական ուղերձը հայ ժողովրդին, երբ այս դժնդակ ժամանակներում, հոգեւոր խօսքի, Քրիստոս Յիսուսի օրհնութեան անհագ ծարաւ ունեցող հայ ժողովրդին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Ամանորի ուղերձում խօսք է գնում նաեւ առաջիկայ նախագահական ընտրութիւնների մասին՝ ուղղակի կամ անուղղակի իշխանական թեկնածուի յիշատակմամբ եւ քարոզչութեամբ: Ինձ համար առնուազն անհասկանալի է, թէ ինչպէս է բարձրաստիճան եկեղեցականը՝ Արարատեան Հայրապետական Թեմի Առաջնորդական Փոխանորդ Տ. Նաւասարդ Արքեպս. Կոնյանը, մասնակցում, Երրորդ «ռեյսի» պաշտօնամուտին նմանուող Հայաստանի Հանրապետական կուսակցութեան համագումարին, եւ հանդէս գալիս իշխանութեան թեկնածուին պաշտպանող ամպագոռոռ ուղերձով, ու յաջորդ պահին իսկ կարգալոյժ չի արւում վեհափառ Հայրապետի յա-

տուկ կարգադրութեամբ: Ինձ համար անընդունելի ու անընկալելի է, որ սոցիալական ծանր վիճակում գտնուող ու անասելիօրէն անպաշտպան, իրաւագուրկ, անարգուած, կեղեքուած ու հարստահարուած մեր ժողովրդի հոծ զանգուածները, Հայ եկեղեցու եւ եկեղեցականի համար մնում են անտեսանելի, իսկ ժողովրդի ցաւը՝ չընկալուած ու չլսուած:

1980-ականների վերջից սկիզբ առած Հայ եկեղեցու հոգեւոր վերազարթօնքը ուղիղ համեմատական էր համաժողովրդական ազգային վերազարթօնքին: 1988ի համաժողովրդական շարժումը Հայ եկեղեցու համար բացառիկ հնարաւորութիւն էր՝ ինքնադրսեւորուելու եւ վերագտնելու իր կորցրած երբեմնի դերը հայ ժողովրդի կեանքում:

Բայց անցան տարիներ, եւ քսան տարի անց, եկեղեցու անգործութիւնը, թուրութիւնը, երկրում աղանդաւորական շարժումների եւ քրիստոնէական եւ ոչ քրիստոնէական հարանուանութիւնների աճն ու բարգաւաճումը պատճառաբանում է նոյն հիմնաւորմամբ՝ խորհրդային ժամանակներն իրենցն են արել, եւ եկեղեցին չի կարողանում թօթափուել «սովետական» բեռից՝ իրական հոգեւոր առաքելութեան փոխարէն դառնալով պարզ, ոչինչ չասող ծիսավայր ու ժողովրդի իրական հոգեւոր կարիքներին, ցաւերին ու պէտքերին անհարորդ:

1988ի հոգեւոր վերածնունդը, սակայն, չսահմանափակուեց եկեղեցական բաղադրիչով: Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը, որը աշխարհում Հայ Առաքելական եկեղեցու էջմիածնապետական եկեղեցիների համընդհանուր քաղաքականութեան մշակն է, գործնականում տարիների ընթացքում դարձաւ Հայաստանի իշխանութիւնների կցորդը: Այդ համարումն ուղիղ արտայայտում էր սեփական ժողովրդի հանդէպ եկեղեցու դրսեւորած վերաբերմունքը: Ինքը՝ եկեղեցին, իրեն այլ դերում այդպէս էլ չպատկերացրեց: Խորհրդային հասարակարգի փլուզումից յետոյ միայն, մի քանի տարի շարունակ, հայ եկեղեցին օժտուեց լիակատար անկախութեամբ, ինչը պէտք է խոստովանել ամբողջութեամբ չիրացուեց եւ չօգտագործուեց: Վազգէն Ա. Հայրապետի վախճանումից յետոյ, Հայաստանի Առաջին նախագահը, յանուն հայ եկեղեցու միասնութեան 1994-1995 թ. որոշեց առաջին անգամ միջամտել եկեղեցու ներքին կեանքին՝ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Գարեգին Բ. Կաթողիկոսին առաջարկելով ընտրել որպէս Ամենայն Հայոց Հայրապետ՝ յոյս տածելով, որ այդպիսով հնարաւոր է մեղմել 1950-ականների սկզբից Հ.Յ. Դաշնակցութեան ղեկավարութեան տակ անցած Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան հետ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի յարաբերութիւնները՝ վերջնահաշուում նշմարելով Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան՝ ամբողջապէս Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութեան ենթակայութեան տակ անցնելու հեռանկարը: Ըստ վերլուծաբանների Առաջին նախագահի նախաձեռնութիւնը վիժեցուեց բացառապէս Հայաստանի իշխանութիւնների եւ ՀՅԴ անբարենպաստ յարաբերութիւնների պատճառով: Եթէ այդպէս է, ապա անհասկանալի է, թէ ինչպէս արդէն եօթ տարի շարունակ, Հ.Յ. Դաշնակցութեան Հայաստանի իշխանութեան մէջ ներ-

կայացուած լինելով հանդերձ՝ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութեան եւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան միջեւ յարաբերութիւնները չեն անցնում «բարեկամական» նամակագրութիւնից այն կողմ: Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Արամ Ա. 2001 թ. Սեպտեմբերից ի վեր Հայաստան չի այցելել եւ երկու կաթողիկոսութիւնների միջեւ շփումները գործնականում զրօյացուել են: Վերջին ինը տարիներին, Ամենայն Հայոց Գարեգին Ա. Հայրապետի վաղահաս մահից եւ 1999 թ. Հոկտեմբեր 27ին կայացած կաթողիկոսական ընտրութիւններում Գարեգին Բ. Մայրապետի Պատրիարքի ընտրութիւնից անմիջապէս յետոյ, երկրում ծայր առած բազմաթիւ ճգնաժամերին հայ եկեղեցական այդպէս էլ անհաղորդ մնաց:

Այն վերաբերմունքը, որ վերջին տասը տարիներին ՀՀ իշխանութիւնները դրսեւորել են հայ եկեղեցու հանդէպ՝ Մայր Աթոռին, առնուազն, պէտք է ստիպել չէզոքութիւն դրսեւորել իշխանութեան նկատմամբ: Հոգեւոր կեանքին եւ Հայ եկեղեցու դաւանանքին ու հայ հաւատացելի կենսակերպին խորթ իշխանութեան պարագլուխների ազդատեաց քաղաքականութիւնը հայ եկեղեցականին առաւելապէս պէտք է մօտեցնէր հոգեւորի անդի անյագ կարիք զգացող ժողովրդին: Բայց այդպէս չեղաւ: Իշխանութիւնները որոշեցին իրենց աստուածամերժ կերպը լրացնել ՀՀ Սահմանադրութեան մէջ ամրագրուած Հայ Առաքելական Եկեղեցուն եւ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնին յատկացուած առանձնաշնորհեալ կարգավիճակի յիշատակմամբ, որն ուղղակիօրէն հարուածում է եկեղեցու եւ պետութեան բաժանման կարեւորագոյն սկզբունքին: Հայ եկեղեցու այսօրուայ ընդունած դիրքը երկրում ծայր առած գործընթացների նկատմամբ նոր երեւոյթ է: Այսպիսի գործելաձեւի արմատները պէտք է փնտրել 1940-ական թուականներում: 1943 թ. «Ժողովուրդների հայր» Ստալինը հրաւիրեց Կրեմլ եւ ազատութեան մէջ մնացած մի քանի ռուս եպիսկոպոսների հետ մի համաձայնագիր ստորագրեց, որ մինչ օրս մնում է որպէս թէ հայ եւ թէ ռուս եկեղեցիների համար հիմնական ուղեցույց: Այդ համաձայնագրով եկեղեցու առաջնորդները պարտա-

ւորուած էին երբեք չքնադատել համայնապար կառավարութեան քաղաքականութիւնը, անհրաժեշտութեան դէպքում լինել նրանց կողքին, գովերգել նրանց, միւս բոլոր դէպքերում դրսեւորել արտակարգ չէզոքութիւն, ճիշտ այնպէս, ինչպէս այսօր վարում է մեր եկեղեցին:

Բարձրաստիճան եկեղեցականների այսօրուայ գործելաձեւը, ցաւօք, այս համաձայնագրով նախատեսուած դրոյթներից այն կողմ չի անցնում: Բայց մի բան առաւել արտառոց է, ինչու եւ ինչպէ՞ս կարող է Ամենայն Հայոց Հայրապետը շահագրգիռ լինել այս քրէճածին եւ աստուածամերժ իշխանութեան վերաբերմունքով, աւելին՝ մասնակցել Սերժ Սարգսեանի նախընտրական քարոզչութեան համար կազմակերպուած հոգեւոր-եկեղեցական միջոցառումներին:

Հայ ժողովրդի կեանքում եկեղեցու բացառիկ դերը պայմանաւորուած է եղել պետականութեան բացակայութեան պայմաններում վերջինիս՝ ժողովրդի առջեւ կանգնած մարտահրաւէրներին նոյնական վերաբերմունքով: Դարեր շարունակ ժողովրդի պատերազմը եղել է եկեղեցու պատերազմը, ժողովրդի ցաւը եղել է եկեղեցու ցաւը, ժողովրդի խնդիրները եղել են եկեղեցուները եւ այս համատեքստում այսօր բոլորովին անհասկանալի է, թէ ինչպէս է արձագանգում եկեղեցին ժողովրդի ձայնին, որքան անհաղորդ ու անտարբեր է շարունակում մնալ ժողովրդի հանդէպ համատարած աղաղակող կեղեքումներին եւ ստորացումներին:

Խաւարի ու լոյսի միջեւ առաջիկայ համագրային պայքարը պիտի դառնայ նաեւ եկեղեցու պայքարը, որովհետեւ ժողովրդավարութիւնը, մարդու հիմնարար ազատութիւնները, ազատ խօսքը, ազատ կամ արտայայտութեան իրաւունքը համընդհանուր Քրիստոնէական արժեքներ են եւ մղուող պայքարն էլ պայքար է յանուն նոր արժեքների ու համակարգի հաստատման, յանուն քրիստոնէական սիրոյ, յանուն վաղուայ, յանուն ապագայի:

Լոյսի համար պայքարը պարտուելու հաւանականութիւն չունի, իրաւունք չունի, որովհետեւ լոյսն արդէն մեր մտքերում է, նրա յաղթանակը՝ կայացած:

ՀԱՃՆՈՅ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
Վ Ի Ե Ա Կ Ա Յ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն
Ի նպաստ
Նոր Հաճոյ Մեծն Մուրատ դպրոցին

Մեծ Պարգել՝ 2008 Lexus ES 350
Ա. Պարգել՝ Երկու Երթ ու Դարձ Տոմս Հայաստան
Բ. Պարգել՝ Laptop Համակարգիչ
Գ. Պարգել՝ 42" Plasma TV

Վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ
Կիրակի, Մարտ 16, 2008, Կ.Ե. Ժամը 8:00ին
Verdugo Hills Country Club
400 West Glenoaks Blvd., Glendale, CA 91202

Նոր Հաճոյ Բաղաքի 50-ամեակի տօնակատարութեան առիթով
Նուէր՝ \$100

Տոմսերը ստանալու համար հեռաձայնել՝
(626) 351-0695, (626) 577-7234, (818) 243-7029

ԳՐԱԿԱՆ

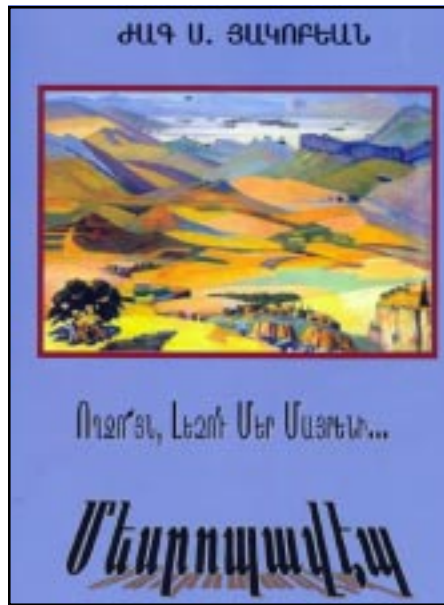
Ստացուած Հրատարակութիւններ ՄԵՍՐՈՊԱՎԷՊ ԺԱԳ ՅԱԿՈԲԵԱՆ Պատմերգ (2007)

Սկսեալ Եգիպտոսէն մինչեւ Լիբանան, Գանատա եւ ԱՄՆ՝ 1938-ի երիտասարդական տարիներէն մինչեւ 2007, իր յառաջացեալ տարիքը, Ժագ Յակոբեան միշտ կանգնած կը մնայ ստեղծագործական պատնէշի վրայ, մերթ մերթ ի լոյս աշխարհ բերելով, տակաւ մէկն միւսը գերազանցող բոցաշունչ ստղեր, որոնք կը յագեցնեն ընթերցողին քերթողական պապակը:

Ներկայ «Մեսրոպավէպ» քերթուածներու ժողովածուն, Ժագ Յակոբեանի 45-րդ երկը՝ հրատարակութիւնն է ԱՄՆ Ազգային Առաջնորդարանի, աջակցութեամբ Տիկնանց Օժանդակ Մարմնի, լոյս տեսած է 2007-ին, Փասատեան (ԱՄՆ), Հայ Լեզուի Տարուան Աւիթով: Մաքուր, խնամուած եւ գեղարուեստական դասաւորումներով ներկայացուած ներկայ 126 էջերու վրայ տարածուած քերթողագիրքը, որպէս նախաբան կ'ընդգրկէ «Հայ Լեզուի Տարի, 2007, Արամ Ա. Կաթողիկոսի Պատգամը» եւ Մուշեղ Արք.ի ողջոյնի գիրք: Երկը կը բաղկանայ չորս գլուխներէ.

Ա. Հրաշարար, (14 քերթուած),
Բ. Երբ կը գրեմ հայերէն (36),
Գ. Ծաղկաբաղ, (19) Դ. Հայ գիրքը՝ պատգամախօս (Արձակ պատգամներ):

«Մեսրոպավէպ» բանաստեղծութիւններու այս գեղարուեստականօրէն իր լրումին յանգած երկը, վաւերական պատմերգութիւնն է Ժագ Յակոբեանի: Անոր յուզական, պատկերաւոր, յախուռն,

Չերմ ու նախանձախնդիր իմաստուն գրչին տակ կը փառաբանուի Մեր Մայրենի Լեզուին: Բանաստեղծը անոր կը հագցնէ ոգեղինականացած, ներգործող, յայտնապէս կառուցողական պատմուճան, որուն մշտատեւ, բծախնդիր ինամքն ու անաղարտ պահպանումը՝ երաշխիք կը դառնան ան, հայ լեզուին պահպանման եւ անով՝ հայ ժողովուրդի յաւերժացման, ինքնարժեքի մասին, լինելիութեան եւ ազգային երազներու նուիրագործման:

Արդարեւ, լիցքաւորող, ներշնչող եւ նպատակադրող երկ մը՝ որ կը հարստացնէ մեր մշակութային գանձատունը:

ԲԻՐԵՂԱՑՈՒՄ ԵՒ ՇՓՈԹ

Շարունակուած էջ 13-էն

յաղթանակ, Հիլլըրի կը թուի հաւանական ձախողութենէն կը հասնի հաւանական յաջողութեան, եւ նոյնիսկ կը թուի տեմոքրատ կուսակցութեան թեկնածուն դառնալ: Միւս կողմէ, Պարաք Օպամա, որ անխոցելի կը թուէր քանի մը շաբաթներ առաջ, լուրջ թուացող սայթաքումներու ենթարկուեցաւ Ռեքզօ ճանչցուած գործարարի մը հետ վիճելի գործակցութեամբ, եւ «Nafa» ճանչցուած ծրագրի գծով, Գանատայի հետ Ամերիկայի փոխ-յարաբերութեան հարցով: Այնպէս որ Օպաման «կորսնցուց» Մարտ 5-ի ընտրութեանց ընթացքին, եւ իր գլխաւոր թեկնածու դառնալու հաւանականութիւնը տկարացաւ:

Ի՞նչ կը մտածեն տեմոքրատները ներկայիս: Հիլլըրին կը հպարտանայ 35 տարիներու իր փորձառութեամբ եւ իր յարձակողական ընտրական ոճով, Պուշի իշխանութեան եւ անոր քաղաքականութեան վերաբերեալ: Օպաման, թէեւ իտէալիստ, պերճախօս եւ ապագայի փոփոխութեան համակիր թեկնա-

ծու, որ մեծ ժողովրդականութիւն կը վայելէ երիտասարդներու, իր ցեղակիցներու, եւ տնտեսապէս ապահով շրջանակներու մօտ, տակաւին յատկօրէն չէ բանաձեւած իր տեսակէտները թէ ներքին եւ թէ արտաքին մարզերէն ներս: Այնպէս որ, յատկա թեկնածութեան մը բացակայութեան, տեմոքրատները պիտի ապաւինին «super» ճանչցուած եւ նշանակովի ընտրուած թեկնածուներու (delegates) որոնք, տագնապի պարագային, պիտի կրնան նշանակել կուսակցութեան թեկնածուն: Հոս եւս, Օպաման ունի մեծամասնութիւն մը որ կրնայ սակայն իր դիրքը փոխել: Իբրեւ լուրջ դրժարութիւն, տակաւին կայ Ֆլորիտայի եւ Միչիկանի թեկնածուներու «պատժուած» ըլլալու պարագան, որ կուսակցութեան ղեկավարութեան կողմէ կախակցուեցան, ժամանակէն առաջ ընտրութիւն կատարած ըլլալու համար:

Ահաւասիկ այսպիսին է ամերիկեան ընտրական օրէնքը, իր խճողուած, բարդ, ծախսալից եւ անակնկալներով լեցուն վերիվայրումներով: Մէկ կողմէ, բիւրեղացում, իսկ միւս կողմէ չփոթ...

ՍՓԻՒՔԻ ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆ ՕՏԱՐ ՇԵՄԻՆ ԺԱԳ Ս. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Հինգ տարեկան մանչուկս այսօր՝
Թարգմանչացի Օրն արփաւոր,
Բայց ինձ համար՝
Սուգի նման օր մը տխուր,
- Սրտիս՝ մռմռեմ,
Հինգ տարեկան հայկակս այսօր
Ձեռքէն բռնած՝ դպրոց տարի,
Օտար դպրոց: Եւ օտարի
Ձեռքին դրի
Հայու անուշ, հայու աղուոր,
Ձեռքը անոր, սիրտը խնձոր:

Հայ արիւնով ու հայ լեզուով
Մանչուկս իմին
Ձեռքովն իսկ իմ
Տարի, դրի դպրոց մը խորթ
Եւ յանձնեցի գայն օտարի
Մը անժամօք:
Արցունքն՝ աչքիս, արցունքն՝
հոգւոյս,
Ձայն ձգեցի սեմին անլոյս
Ու ելայ դուրս:

Ան՝ ներս մտաւ օտար դռնէն
Եղնիկօրէն,
Չգիտնալով, որ այդ ուղին
Չէր տաներ իմ Արարատին:
Ու սլացքով ծիծառներէն՝
Ան՝ ներս ցատքեց խորթ
պարտէզէն,
Որուն վարդերն, - ա՛խ, չէ՛ր
գիտեր, -
Իր Մասիսին փուշն անգամ
չէր.

Որպէս ծախած ես ըլլայի
Անգին գաւազն առանց գինի՝
Հեռուներու անորոշին,
Ու ծախէի իմ իսկ հոգին
Գորշ մշուշին...

Եւ տուն դարձայ ես միս-միմակ
Ու գլխահակ ու անգաւակ,
Թախիծ մը թաց՝
Սիրտիս փակչած,
Կարծես վաղուան հայ մը
թաղած՝
Աչքը դեռ բաց,
Մտածելով իմ մութ թախտիս,
Բախտի՛ս հայու, բախտի՛ս
հովու,
Որ հայ սիրտէս փրցուց որդիս,
Եւ զիս նետեց եւ թողուց զիս
Ցուրտ մայթերու
Վրայ պանդուխտ՝ հեռու,
հեռու...
. 2 .
Կը մտածեմ իր հա՛յ հոգւոյն...
Ու կը տեսնեմ
Որդեկարօտ ցաւիս մէջէն՝
Թորգոմի թոռ տղաս հիմա
Բազմութեան մէջ օտար տղոց,
Փողոց ինկած որբի նման
Այնչափ միմակ, այնչափ
ամայ,
Ուղեկորոյս գառնուկի պէս
Այնքան շփոթ, այնքան շուար,
Տղաս, գոր ես ձեռքովս չար
Տարի, դրի դպրոց օտար,
Թարգմանչացի Օրը բոսոր,
Բայց ինձ համար
Սուգի պէս մութ ու սեւաւոր:

Եւ կու տամ հարց
Հրաբորբոց ցաւիս դիմաց.
- Ա՛հ, ի՞նչ ըլլայ պիտի,
Աստուած,
Իր հայ հոգին, իր հայ հոգին՝
Մէջն անարեւ այդ ծնեռուան
Եւ գիշերուան այդ անլուսին,
Որ աշխարհն է ցուրտ
օտարին:
Ո՛րչափ միմակ պիտի գգայ
Անհունին մէջ օտարութեան,
Ո՛րչափ տրտում՝
Աշունին մէջ անհայութեան
Եւ ձիւնին մէջ
անհայութեան...

Ու անտեղեակ
Այնտեղ ցաւին, որ ցաւն է հայ,
Ան՝ լա՛յ պիտի
Առաջին լացն իր պանդուխտի,
Ան, հինգ տարու մանչուկս
իմին,
Որուն ձեռքէն բռնած՝ տարի,
Վա՛յ ինձ, տարի օտար դպրոց,
Թարգմանչացի Օրը հայոց:

Եւ պատկերէն այս՝ խելագար,
Կու լամ արցունքն անմխիթար
Եւ սուգն անյոյս՝
Իմ պապերուն հայրենական,
Որ վառեցան, որ մարեցան՝
Մեր դարերուն, մեր թոռներուն
Բաշխելու լոյս
Եւ հայութիւն...

ԲԱՑՈՒԱԾ Է

Հիպնոսաբուժութեան կեդրոն
դեկավարութեամբ՝
Փորձառու բժիշկ Արթին Սադրեանի
Փասատիմայի մէջ
Ամէն օր՝ առաւօտեան ժամը 10:00էն
մինչեւ կ.ե. ժամը 3:00
Հասցէ՝ 1060 N. Allen Ave. 2nd floor Unit E
Pasadena CA 91104
Հեռախօս (818) 434-8118 միայն ժամադրութեամբ

Հայ Թելեժամը Կը Վերադառնայ
18ը Ալիքի Վրայ
Ոչ թէ մէկ, ոչ թէ 2, ոչ թէ 3 ժամ, այլ Օրուան 24 ժամերը
Շարաքը 7 օր անվնար
Հարկ չկայ բաժանորդագրուելու - 40 Յաւելեալ ալիքներ
Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար դիմել
Հայկական Թելեժամ (818) 982-2400

ՓԱՂՈՒԹԱՅԻՆ

ՄԵՐՏԻՆԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՏԻԿՆԱՆՅ ՕԺԱՆՂԱԿ ՄԱՐՄԻՆԸ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵ ԱԼԻԾ ԵՒ ԱՐԵՆԻ ԱՂՊԱՊԵԱՆՆԵՐԸ

Շ. Ե. Է. Մերտինեան Հայ Աւետարանական Վարժարանի Տիկնանց Օժանդակ Մարմինը, հաւատարիմ վարժարանին ծառայելու իր գեղեցիկ աւանդութեան, անգամ մը եւս ծրագրած է հաճելի եւ օգտաշատ ճաշկերոյթ մը որ տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ, Ապրիլ 5, 2008ին, առաւօտեան ժամը 11:00ին Wilshire Country Club-ի շքեղ շրջաբակէն ներս 30 N. Rossmore Ave., Los Angeles, CA 90004:

Ներկաներու նուրբ ճաշակը գոհացնելու միտումով, ձեռնարկին հրաւիրուած են գաղութիս ծանօթ եւ սիրուած արուեստագիտուհիներու Ալիծ եւ Արենի Աղպապեանները:

Տիկ. Ալիծ Աղպապեան որպէս մասնագէտ հեքիաթասաց ունկնդիրներու կը ներկայացնէ հայկական աւանդական սովորութիւններ, դիւցաբանութիւն, երգ եւ անոնց պատմական հորիզոնը ու արմատները: Հեղինակն է բազմաթիւ մանկական գիրքերու եւ դասաւանդած է Մերտինեան Վարժարանի մէջ: Տիկ. Աղպապեան վերջերս վերադարձաւ Սթոքհոլմէն ուր հրաւիրուած էր Սթոքհոլմի Հանրային Գրադարանի վարչութեան կողմէ ներկայացնելու հայկական մանկական գրականութիւնը Մանկական Միջազգային Գրքի շաբթուան ընթացքին:

Ալիծ Աղպապեանի կ'ընկերանայ իր դուստրը՝ Արենին որ մանագիտացած է ժամանակակից երաժշտութեան մէջ եւ վերջերս ստացաւ իր Մագիստրոսի տիտղոսը (MFA) CalArts համալսարանէն: Արենին՝ Յոնոուարին ելոյթ ունեցաւ Համազգայինի Mosaic II երգահանդէսին որ տեղի ունեցաւ Կլէնտէյլի Ալեքս թատերասրահին մէջ: Ներկայիս ան կը ղեկավարէ Միացեալ Հայ Աւետարանական Եկեղեցւոյ երիտասարդաց միացեալ երգչախումբը: Սոյն ձեռ-

նարկին Աղպապեաններու ներկայացման թեման է «Հայ Կինը Աւանդութեան եւ Դիցաբանութեան մէջ»: Ներկաները վստահաբար պիտի վայելեն հաճելի եւ օգտաշատ պահեր: Եկէք վայելելու այս գեղեցիկ պատեհութիւնը, ձեր մասնակցութիւնը բերելով՝ նաեւ պիտի սատարէք Մերտինեան Հայ Աւետարանական Վարժարանի վերելքին:

Ձեր տեղերը ապահովելու համար կը խնդրուի հեռաձայնել հետեւեալներուն մինչեւ Մարտ, 29, 2008:

Տիկ. Մէյրի Աթիքեան՝ (818) 788-3255

Տիկ. Հերմինէ Ֆէրմանեան՝ (323) 467-6896

Տիկնանց Օժանդակ Մարմինը կը սատարէ վարժարանի կրթական ծրագիրներուն եւ նպաստներ կը հայթայթէ կարօտեալ աշակերտներուն: Մերտինեան վարժարանը վարկաւորուած է Դպրոցներու եւ Համալսարաններու Արեւմտեան Ընկերակցութեան կողմէ - Western Association of Schools and Colleges (WASC):

ՇՐՇՏԱԿ ՄԸ ԵՂԻՐ, ԿԵԱՆՔ ՄԸ ՓՐԿԵ

Հայաստան-Սփիւռք աշխարհատարածքի վրայ տակաւ կազմակերպուող համահայկական Ոսկրածուծի Նուիրատուներու Արձանագրութեան Հիմնարկը (ՀՈՆԱՀ), Հինգ. 5 Մարտ 2008, ժամը 8.00էն սկսեալ՝ Կլէնտէյլի Ֆէնիսիա ճաշարանին մէջ կազմակերպեց ընդունելութիւն մը (kick-off reception): Ներկայ կը գտնուէր գաղութիս մամուլի մեքապիրներէ, հեռուստատեսիլի խօսնակներէ, եկեղեցական եւ բարեսիրական կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներէ բաղկացած ընտրանի հասարակութիւն մը:

Օրուան հիւրընկալ, Համահայկական Ոսկրածուծի Նուիրատուներու Արձանագրութեան Հիմնարկի անունով ելոյթներ ունեցան Պրն. Արթին Մանուկեան եւ համանուն հիմնարկի հիմնադիր Նախագահուհի՝ Տօքթ. Ֆրիտա Ժորտան, որոնք մանրամասն տեղեկութիւններ հայթայթեցին դեռեւս 1999-ին հիմնուած համանուն հիմնարկի «Հրեշտակ մը եղիր, կեանք մը փրկէ» նշանաբանի ներգոյնախաձեռնուած մարտահրաւէրներուն առնչութեամբ:

Մեկնելով այն իրողութենէն, որ հայութիւնը եւս, այլ ազգային փոքրամասնութիւններու շարքին ունի իր ծինային իւրաքանչեւ կազմութիւնը, ուստի, մահացու հիւանդութիւններու (քաղցկեղի, շաքարախտի, սրտի) պարագային կարիքն ունի իր ոսկրածուծին համապատասխանող հակածիններու պատուաստումին: Հաստատուած է, որ Միջազգային մակարդակի վրայ փաստօրէն խիստ դժուար եղած է գտնել հայերուն համապատասխանող փոխ-պատուաստը, ինչ որ պատճառ դարձած է

է այդ հակածիններու պատուաստումի կարօտ մեր հիւանդներէն շատերուն եղերական մահուան:

Հիմնարկը, իրեն կեդրոն պիտի ունենայ Երեւանը, ուր պիտի կառուցուի Յողունային ԲՂԻՂներու Պատուաստումի Կեդրոնը, իրեն օժանդակ մասնաճիւղեր ունենալով մեր գաղթօճախները, աշխարհի չորս տարածքին: Հայագրի ոսկրածուծի նուիրատուներու թիւը 14,000-ի կը հասնի այսօր: Պէտքը կը զգացուի այդ թիւին բազմապատկումին: Նաեւ, ծրագրուած ու պատրաստ է Հիմնարկի՝ Երեւանի Յողունային ԲՂԻՂներու Պատուաստումի Կեդրոնի քարտէսը:

Արդարեւ, մեծ է նիւթական կարիքը:

Այս պէտքերը կարենալ հոգալու համար, ՀՈՆԱՀ-ը կազմակերպած է իր առաջին թելեթոնը «Հրեշտակ մը եղիր, կեանք մը փրկէ» նշանաբանի տակ, որ տեղի պիտի ունենայ Կիրակի Ապրիլ 13, 2008-ի երեկոյեան ժամը 4:00-8:00 «Հորիզոն»-ի եւ այլ կայաններու պատկերասփիւռի վրայ:

Խմբագրութեանս կողմէ կ'օրավիզ կանգնիլ ՀՈՆԱՀ-ի հայանպաստ մարտահրաւէրներուն, որոնց գերազանցապէս մարդասիրական բարիքները պիտի տարածուին բուժման կարօտ հիւանդագին հաշորդիներու վրայ, աշխարհով մէկ սփռուած:

ԱՄԵՆՈՒՐԵ ՄԱՐՆԵՆԵՐ ԿԱՆ
ԼՈՒԱՅԵ ԶԵՐ ԶԵՆԵՐԸ

This project was supported by Grant/Cooperative Agreement Number U49CE0017812-06 from CDC. Its contents are solely the responsibility of the authors and do not necessarily represent the official views of CDC.

MELODY INTERNATIONAL MUSIC SCHOOL Inc. ՄԵԼՈՏԻ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ

Join Our New Music School in Pasadena
By Experienced & Educated Teachers

Piano, Keyboard, Violin, Viola, Vocals, Singing, Guitar, Bass, Flute, Duduk, Drums & Percussion lessons for all ages and levels

Professional Digital Recording studio for all your audio recording needs

1060 N. Allen Ave. #D Pasadena, CA 91104
Phones: (626) 797-8867 & (818) 599-1606

and

334 N. Central Avenue Unit 202
Glendale, CA 91203

Phones: (818) 244-8244 & (818) 599-1606

Visit us at: www.musiclessons4u.com

ՇԱՅՐԵՆԻՔԻ ՏԵՐԸ ԻՐ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆ Է

Շարունակում է 7-էն

Նախագահական թեկնածու Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի շուրջ համախմբուած ընդդիմութիւնը, իր մեծամասնութեամբ, հատուածական հրամայականի մը չէ որ կ'ընդառաջէր: Ան կը հետապնդէր ազգային-հասարակական իր տարրական իրաւունքները որոնք անորակելի կարծատեսութեամբ ու սինիզմով ոտնակոխ եղան վերջին տասը տարիներուն՝ քոչարեանական-սերժեան անարգ իշխանութեան բռնատիրական կռուակին տակ:

Օրինական միայն մէկ էլք կը մնար համաժողովրդային ընդդիմութեան մը որուն առջեւ խափանուած էին Սահմանադրութեամբ երաշխաւորուած բոլոր այլ ուղիները: Ասիկա՝ հանրային ժողովրդային իրաւունքներու արտայայտման եւ իշխանութիւններու գործածած անհաշիւ անիրաւութիւններու _ ոճիրներու _ դէմ բողոքարկման խաղաղ հանրահաւաքներու եւ երթերու կազմակերպումն էր: Ուրիշ էլք առարկայականօրէն անգոյ է քաղաքական իշխանութեան մը տակ որ կ'անտեսէ, կը բռնաբարէ ու կ'ոտնակոխէ ժողովուրդի տարրական իրաւունքները: Ինչ անունով ալ կոչենք զայն _ աւագակապետութիւն, գաւառապետութիւն կամ գիւղապետութիւն _ բնոյթը նոյնն է ըստ էութեան: Այսինքն գործ ունինք պետութեան մը հետ որ հիմնուած է՝ վարչապետի կամ նախագահի պատմուծան հագած գիւղապետի անառարկելիութեան, անափառութեան, վրիժառութեան եւ անկուշտ հարստացման «իրաւունքի» շատ վիճելի վարկածին վրայ, որ կ'երաշխաւորուի ճորտերու եւ ստրուկներու ամբողջական հնազանդութեամբ:

Բացարձակապէս խաղաղ այլ էլք չի մնար նախնադարեան անձոտնի իրաւակարգի մը տակ որ արտասովոր իրաւասութիւններ կը շուրջէ հանրապետութեան նախագահին ու վարչապետին, կ'ուժափափէ եւ անկարող ներքինիներու վրիճակին կ'իջեցնէ խորհրդարանի անդամները, իշխանութեան հլու կամակատար խամաճիկի կը վերածէ դատական ամբողջ համակարգը _ ներառեալ Սահմանադրական Դատարանը _ եւ պետութեան անգոր սպասարկուի վիճակին կը հաւասարեցնէ զանգուածային լրատուութեան միջոցները:

Ահա թէ ինչո՞ւ խաղաղ հանրահաւաքներու եւ երթերու դիմեց ընդդիմութիւնը, մինչեւ վերջ օրինակելի կարգապահութեամբ մերժեց զինեալ ապստամբութեան այլ ընտրանքը՝ առաջ քն առնելու համար ներագազային արիւնահեղութեան:

Քոչարեան-Սերժ Սարգսեան երկզխանի բռնատիրական համակարգը, սակայն, աննախատեսելի սառնասրտութեամբ, ինքը անցաւ խաղաղ ժողովուրդի դէմ անհարկի ջարդարարութեան եւ արիւնահեղութեան՝ վատաբար օգտուելով համաժողովրդական ընդդիմութեան անգէն եւ անպաշտպան վիճակէն: Այս առնչութեամբ իշխանութիւններու հնարած պատրուակներն ու պատճառաբանութիւնները գուրկ են որեւէ իրական եւ իրաւական հիմքէ: Անոնք պարզապէս կը միտին ուշադրութիւնը շեղել իրենց ահաւոր ոճիրէն, որոնց նմանը չենք գտներ հայոց պատմութեան մէջ _ որքան ալ կարգ մը իշխանամէտ «մասնագէտ-

ներ» փորձեն բանգիտութեամբ պատմական բաղդատելի օրինակներ յարմարեցնել՝ օգնելու համար որ իրենց զիշերային քունէն չզրկուին ամենավերին իշխանական աթոռներու վրայ բազմած ոճրագործները:

Նման պայմաններու տակ արտակարգ իրավիճակի հռչակումը, անոր հետեւանքով նոր հանրահաւաքներու արգիւյն կողքին, առաւել եւս կը բարդացնէ ընդդիմադիր զանգուածային լրատուութեան արդէն վտիտ միջոցներու տաղանապը _ միջոցներ որոնք ոչ միայն ամիսներ, այլ տարիներ ամբողջ զլացուած են ընդդիմութեան, եւ որոնց մենաշնորհը վերապահուած է իշխանութեան նախագահական թեկնածուին:

Տիրող անշնչելի մթնոլորտին մէջ երազատեսութիւն է խօսիլ արդիւնաւէտ երկխօսութեան եւ իրարահասկացողութեան մասին: Հայաստանու նորագոյն բռնակալներու կողմէ պետական վարչամեքենայի բոլոր լծակներու եւ միջոցներու կեդրոնացումը, ինչպէս այդ եղաւ ընտրութեան նախօրեակին եւ ընթացքին ու հիմա, անհաւասար պայմաններու տակ կը տեղադրէ քաղաքական լուծումի մը համար առաջադրուող կարելի որեւէ երկխօսութիւն: Արդիւնաւէտ երկխօսութեան նուազագոյն նախապայմաններն են՝ վերջ տալ արտակարգ իրավիճակին, ազատ արձակել բոլոր ձերբակալուածները, ապահովել տեղեկատուութեան հաւասար հնարաւորութիւնները, ամբողջացնել Մարտ 1-ի իրադարձութիւններու միջազգային անկախ հետաքննութիւնը, եւ հաւասար պայմաններու տակ երկխօսութիւն սկսիլ իշխանութեան եւ ընդդիմութեան միջեւ:

Իսկական լուծումը, սակայն, կ'ենթադրէ նախագահական զեղծուած ընտրութիւններու անվաւեր ու չեղեալ հռչակումը, ներկայ կառավարութեան հրաժարումը, չէզոք նոր եւ ազդեցիկ կառավարութեան մը կազմութիւնը, եւ նախագահական արդար նոր ընտրութիւններու ձեռնարկումը իսկապէս ազատ պայմաններու տակ:

Պարոնայք Ռոպերթ Քոչարեան եւ Սերժ Սարգսեան, դուք ձեր ոճրային ու քանդիչ վարմունքով շատ ծանր, թերեւս անդարմանելի հարուած հասցուցիք հայ ժողովուրդի միասնութեան, ապահովութեան ու գոյատեւումին: Հարցական դարձուցիք Հայաստանի Հանրապետութեան գոյութիւնը որպէս անկախ պետութիւն: Խոշոր սեպ մը խրեցիք Հայաստանի եւ Արցախի եղբայրական մէկ եւ նոյն ժողովուրդի երկու հատուածներուն միջեւ, որմէ վէրքի պէս բացուած ճեղքէն պատրաստ են ներխուժել մեր թշնամիները: Ժողովուրդին վրայ թքելէ եւ գինք խաբելէ ետք, դուք նոր ոճիրներու դիմեցիք՝ ծածկելու համար 27 Հոկտեմբեր 1999-ի ոճիրը հայրենի պետականութեան դէմ: Որպէս ժողովրդավար նոր եւ յուսալի երկիր, Հայաստանի վարկը ցելին մէջ թաթախեցիք եւ զայն իջեցուցիք բռնակալական յոռեգոյն պետութիւններու մակարդակին: Ժողովուրդին գաղտնի եւ ժողովուրդէն համար ճակատագրական նշանակութեամբ բանակցութիւններ վարեցիք եւ (շատ հաւանաբար) Հայաստանի ամբողջ գոյութիւնը վտանգող համաձայնութիւններ կ'ընեցիք թշնամիին հետ: Ամենէն լաւատես

պարագային, բազմաթիւ տարիներու կը կարօտի ձեր գործած ոճիրներու հետեւանքներուն վերացումը: Կը յուսանք ու կը հաւատանք թէ, հակառակ ձեր հայրենաքանդ ոճիրներուն, անխորտակելի պիտի մնայ հոգիի, միտքի եւ ճակատագրի միասնութիւնը որ արցախեան ազատամարտի թէժ օրերուն կոփուեցաւ՝ Հայաստանի, Արցախի եւ Սփիւռքի անձնագոհ դիւցազուններու անբիծ արեամբ նուիրագործուած: Հայ ժողովուրդի արդար ընդվզումն ու ցատումը ուղղուած է անձնապէս ձեր երկուքի եւ ձեր անմիջական գործակիցներու ոճրային արարքներուն, եւ որեւէ կերպով չի վերաբերիր այդ անբակտելի միասնութեան որ մեր բոլորի գոյատեւման գերագոյն երաշխիքն է:

Վերջին յիշեցում մը եւս, ամենայն յարգանքով ուղղուած՝ ընդդիմութեան համաժողովրդական նախագահական թեկնածու Լեւոն Տէր-Պետրոսեանին: Աւելի քան տասնըվեց տարիներ առաջ անկախութիւնը Հայաստանի ժողովուրդին հրամցուեցաւ ափսէի վրայ՝ Սովետ Միութեան փլուզումին հետեւանքով: Ասիկա որոշ չափով իշխանութիւններուն համար հեշտացուց ժողովուրդի հոգեկան ստրկացումը եւ ազատութիւններու զգալի սահմանափակումը _ ժամանակակրթապէս: Սակայն 19 Փետրուար 2008-ի նախագահական ընտրութիւններուն եւ անոր յաջորդող օրերուն տեղի ունեցած ընկերային հզօր ցնցումը հիմնովին վերակոփեց ու վերափոխեց Հայաստանի ժողովուրդի հոգիի արիւթեան ու խիզախութեան քիմիական բաղադրութիւնը: Երբ Սերժ Սարգսեան հրաժարեցուի եւ Լեւոն Տէր-Պետրոսեան հռչակուի հանրապետութեան օրինաւոր նախագահը, կ'ակնկալենք որ չմոռնան թէ վերածնած ժողովուրդին իրագործումը պիտի ըլլայ այդ յաղթանակը՝ ամէն բանէ առաջ:

Հետեւաբար, օրինաւոր նոր նախագահը ժողովուրդին պարտական պիտի ըլլայ այդ յաղթանակին համար: Ժողովուրդին պէտք է երթայ իր գերագոյն երախտագիտութիւնը, հաւատարմութիւնը: Ամէն բանէ առաջ՝ ո՛չ բանակին, ո՛չ ոստիկանութեան, ո՛չ Ազգային ժողովի պատգամաւորներուն, ո՛չ Սահմանադրական Դատարանին: Եւ ո՛չ ալ... հարստապետներուն:

Ժողովուրդին հանդէպ հանրապետութեան նախագահի պարտաւորութիւններուն մաս կը կազմեն անոր արժանապատուութիւնը, ազատութիւնը, ապահովութիւնը _ եւ նիւթական բարօրութիւնը: Ժողովուրդին հետ ոչ թէ ձեւական, այլ ճշմարիտ յարգանքով պէտք է վեր-

աբերուի հայրենի պետութիւնը՝ կառավարական յետին պաշտօնեային մինչեւ հանրապետութեան նախագահը: Ժողովուրդին համարատու են բոլորը:

Պատմական նշանակալի, խիզախ ոստում մը կատարեց Հայաստանի ժողովուրդը Ազատութեան հրապարակին վրայ: Ասոր զուգահեռ, խոր հոգեփոխութեան մը ենթարկուեցաւ նոյնինքն Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը: Կ'ուզենք հաւատալ թէ հիմա հայը _ այս պարագային՝ Հայաստանի հայ ժողովուրդը իր նախագահական թեկնածուով միասին _ հին հայը չէ այլեւս: Ազատութեան եւ ինքնավստահութեան նոր, թարմ շունչը սկսած է սաւառնիլ Ազատութեան հրապարակի վերեւ, Երեւանի վերեւ, ամբողջ Հայաստան աշխարհի վերեւ:

Ուրեմն, անկախութեան առաջին իսկ օրէն կուրօրէն գովաբանուած եւ առանց հարցուփորձի որդեգրուած «ազատ շուկայական» (աւելի ճիշդը՝ սանձարձակ շուկայական) համակարգը, որ ճորտերու եւ ստրուկներու վերածեց Հայաստանի ժողովուրդը, պէտք է անհրաժեշտօրէն վերափոխուի եւ փոխարինուի աւելի արդար համակարգով: Ասոր բաղադրուցիչներու, նախատիպերու եւ նմոյշ-երկիրներու ուսումնասիրութեան համար մեր նայուածքները պէտք է ուղղել ոչ թէ դրամատիրական ամենէն զիշատիչ տեսակի օրինակներուն, այլ անոնց ամենէն լուսամիտ եւ ընկերային արդարութեան հետամուտ յաւաքապահներուն:

Ասիկա նուազագոյն առաջադրանքն է պատմութեան ներկայ հանգրուանին, քանի դեռ պատեհ ժամանակը չէ ժողովրդավարական աւելի լայն առումով ընկերային բարեփոխումներ ակնկալելու միջազգային տիրող կացութեան մէջ: Խնդրելու աւելի եւս դժուար է Հայաստանի նման փոքր երկրի մը մէջ ուր երեսի վրայ ձգուած է ժողովրդային արդար ընդդիմութեան ճակատագիրը: Այսուհանդերձ, Սովետական ժամանակներու կոպիտ չարաշահումները թող անտեղի պատրուակ չըլլան որ Հայաստանի ժողովուրդի ամբողջ ճակատագիրը յանձնուի երկու անպատասխանատու կիսագրագէտներու եւ ափ մը հարստապետերու անկուշտ քմահաճոյքին: Ի վերջոյ, աւագակապետութեան աւելի առողջ համակարգի այլ ընտրանք կայ, չէ՞:

Ասոր համար է որ Հայաստանի ժողովուրդն այսօր կը պայքարի _ մինչեւ վերջ:

Այս է Հայաստանի հարստահարուած բաց իր գլուխը վերջապէս վե՛ր առած հերոսական ժողովուրդին կամբը:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Շարունակում է 7-էն

բոնու քիւննեքիւն եւ մեծակ չթողնել իրենց պայքարող հայրերի եւ եղբայրների, այդ լուր քիւնը կամ անտարբերութիւնը կարող է ունենալ անդառնալի հետեւանք մեր մտրակալի հայրենիքի եւ մեր ժողովրդի համար:

Կոչ ենք անու՛մ միջազգային բոլոր կազմակերպութիւններին դատապարտելու բոնարարքները եւ միջոցներ ձեռնարկել խաղաղութեամբ լուծելու Հայաստանում առաջացած ներկայ պարտիւնները:

Հայաստանի Հանրապետութիւնը արժանի է օրինակաւ եւ ժողովրդի վստահութիւնը վայելող իշխանութեան:

Կոչ ենք անու՛մ ժողովրդի պահպանել իրենց միասնականութիւնը ընդդէմ կեղծիքի ու բոնուքեան: Հարկ է որ որդ ժողովուրդը միասնականութեամբ շարունակի իր պայքարը յանուն հայրենիքի, յանուն սեփական Բաղաճապի կամ իրաւունքների եւ մարդկային արժանապատուութեան:

Թող կոչի բոնատիրութիւնը:

Թող յաղթի ազատութիւնն ու արդարութիւնը:

մարտ 1, 2008

hayshvedakankomite@yahoo.se

ՄԱՐՁԱԿԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՄԵԿՆԱՐԿԻ ԱՊՐԻԼԻ 6-ԻՆ

ՀՀ բարձրագույն խմբի առաջնությունը կը մեկնարկի Ապրիլի 6-ին: Այդ օրը տեղի կ'ունենան «Արարատ»-«Կիլիկիա», «Փիլնիկ»-«Ուլիս», «Գանձասար»-«Բանանց» եւ «Միկա»-«Շիրակ» հանդիպումները: 2-րդ տուրը կը կայանայ Ապրիլի 19-ին: Ուժերը կը չափեն «Ուլիս»-«Արարատ», «Բանանց»-«Փիլնիկ», «Շիրակ»-«Գանձասար», «Կիլիկիա»-«Միկա» զուգերը: Այդ հանդիպումները կը սկսուեն ժամը 16-ին: Առաջնությունը վերջնազիծը կը հատի Նոյեմբերի 15-ին հետեւեալ հանդիպումներով. «Փիլնիկ»-«Արարատ», «Գանձասար»-«Ուլիս», «Միկա»-«Բանանց», «Կիլիկիա»-«Շիրակ»:

Հայաստանի գաւաթի խաղարկութեան մեկնարկը կը տրուի Մարտի 21-ին: Ինչպէս տեղեկացրել ենք, այս տարի մրցաշարին մասնակցելու է 14 թիւմ, ուստի ՀՀ գաւաթակիր «Բանանց» ու եզրափակիչի մասնակից «Արարատը» գաւաթային պայքարը կը սկսեն քառօրե եզրափակիչից: 1/8 եզրափակիչի առաջին հանդիպումներում Մարտի 21-ին Գիւմրիում «Շիրակը» կը հիւրընկալի «Շենգաւիթին»: «Հրազդանում» ուժերը կը չափեն «Կիլիկիան» ու «Միկա-2»-ը, իսկ Արարատում «Միկան» կը մրցի «Արարատ-2»-ի հետ: Յաջորդ օրը «Փիլնիկը» «Նաիրի» մարզադաշտում կը հիւրընկալի «Պատանի» թիւմին: Դա «Բանանց-3»-ն է, որը վերանունակուել է «Պատանի»: Այստեղ հիմնականում հանդէս են գալու մինչեւ 17 տարեկանները ՀՀ հաւաքականի թեկնածուները: Կապանում «Գանձասարը» կը մրցի «Փիլնիկի-2»-ի հետ, իսկ Ոսկեհատում ուժերը կը չափեն «Ուլիս» ու «Բանանց-2»-ը: Խաղերը կը սկսուեն ժամը 15-ին:

Մարտի 28-ին կը կայանան պատասխան հանդիպումները: Այդ օրը Ոսկեհատում «Շենգաւիթը» կը խաղայ «Շիրակի» հետ, Աշտարակում «Միկա-2»-ը կը հիւրընկալի «Կիլիկիային»: Արմավիրում կը մրցեն «Արարատ-2»-ն ու «Միկան», իսկ «Բանանցի» մարզադաշտում՝ «Բանանց-2»-ն ու «Ուլիսը»: Յաջորդ օրը «Փիլնիկի» մարզադաշտում կը հանդիպեն «Փիլնիկ-2»-ն ու «Գանձասարը», իսկ «Բանանցի» մարզադաշտում «Պատանին» կը հիւրընկալի «Փիլնիկին»:

ԱՐՈՆԵԱՆԸ ԵՒ ՏՈՊԱԼՈՎԸ ԿԻՍԵՅԻՆ ԼԻՆԱՐԵՍԻ ԳԵՐՄՐՑԱՇԱՐԻ 3-4-ՐԴ ՏԵՂԵՐԸ

Հայաստանի գրոսմայստեր Լեւոն Արոնեանը եւ բուլղարացի գրոսմայստեր, շախմատի աշխարհի նախկին ախոյեան Վեսելին Տոպալովը կիսեցին Մորելիա-Լինարեսի գերմրցաշարի 3-4-րդ տեղերը:

Նախօրէին աւարտուած մրցաշարի յաղթողն է հնդկաստանցի գրոսմայստեր, աշխարհի ախոյեան Վիշվանաթան Անանդը, ով վաստակել է 8,5 միաւոր: 8 միաւորով երկրորդ տեղում է նորվեգացի Մագնուս Կարլսենը:

Արոնեանը եւ Տոպալովը վաստակել են 7,5-ական միաւորով: Վերջին տուրում Արոնեանը ոչ ոքի է խաղացել հունգարացի Պետեր Լեկոյի հետ:

ԴԱԻԹ ՆԱԼԲԱՆԴԵԱՆԸ 7-ՐԴՆ Է ԱՇԽԱՐՀՈՒՄ

Արժենթինահայ թենիսիստ Դաւիթ Նալբանդեանը 2050 միաւորով պահպանեց 7-րդ տեղն այսօր պրոֆեսիոնալ թենիսի ասոցիացիայի կողմից հրատարակուած աշխարհի լաւագոյն թենիսիստների շաբաթական ցուցակում: Ցուցակի առաջատարն է շուէյցարացի Ռոժէ Ֆեդերերը՝ 6630, 2-րդ տեղում է Սպանացի Ռաֆայէլ Նադալը՝ 5980, 3-րդ՝ սերբ Նովակ Ջոկովիչը՝ 2750 միաւոր:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԴԻՏՈՐԴՆԵՐՈՒ ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԻՋԱՆԿԵԱԼ ԶԵԿՈՅՑԸ

Շարունակուած էջ 6-էն

ուղղուեն վարչական դատարան:

Դիտորդական առաքելութիւնը արձանագրում է, որ թեկնածու Արամ Յարութիւնեանի ներկայացրած ցուցակը իր կողմից պահանջուած ՏԸՀ-ներում վերահաշուարկ կատարելու մասին տարբերում է նոյն թեկնածուի կողմից ԿԸՀ-ին ներկայացրած ցուցակից, ինչը դիտորդները որակել են որպէս «չփոթեցնող փաստ»: Ընդ որում, որոշ դէպքերում, օրինակ թիւ 1, 4, 13 ԸԸՀ-ում յանձնաժողովը չի իրականացրել այլ թեկնածուների կողմից պահանջուած վերահաշուարկը, քանի որ զբաղուած է եղել պարոն Յարութիւնեանի պահանջով իրականացուող վերահաշուարկով:

Բացի այդ, ըստ դիտորդական առաքելութեան, դիտարկուած վերահաշուարկների մեծամասնութիւնը ցոյց է տուել, որ առաջնային հաշուարկում կային անհամապատասխանութիւններ ու սխալներ, որոնց մի մասը նշանակալի էր եւ կասկածի տակ էր դնում ՏԸՀ-ների եւ ԸԸՀ-ների քաղաքական անկողմնակալութիւնը:

Թիւ 5 ԸԸՀ-ն՝ Դաւիթաշէն, օրինակ, անգործութիւն է ցուցաբերել Փետրուարի 23-ին թիւ 5/21 ՏԸՀ-ում վերահաշուարկի, ինչպէս նաեւ այնպստ անձանց կողմից ԸԸՀ-ն գրոհելու վերաբերեալ, ովքեր ստիպել են ԸԸՀ-ի անդամներին եւ այլ իրաւասու անձանց, այդ թւում՝ թեկնածուների վատահամարում անձանց, լրագրողների, ԵԱՀԿ/ԺՀՄԻԳ-ի դիտորդի հեռանալ յանձնաժողովի տարածքից, մինչդեռ ոստիկանները պասիւօրէն կանգնած են եղել:

Նոյն օրը թիւ 13/10 ՏԸՀ-ում արդիւնքների վերահաշուարկի ժամանակ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի օգտին քուէարկած թերթիկների ծրարն անհետացել է:

Այլ թերութիւնների թւում էին քուէաթերթիկների ոչ անհրաժեշտ դասումը որպէս անվաւեր եւ քուէաթերթիկների վրայ կատարուած նշումների կամ դրանց վաւեր լինելու ուսումնասիրութեան չկատարումը:

Զեկոյցը փաստում է, որ վերահաշուարկի իրականացման վերջնաժամկետի սպառման պահին 24 ՏԸՀ-ների կողմից վերահաշուարկ դեռ կատարուած չէր:

«Չնայած օրէնսդրութիւնը նախատեսում է, որ ԸԸՀ-ները կարող են երկարաձգել իրենց աշխատանքային ժամերը, այդուամենայնիւ, առաքելութիւնը չունի տեղեկատուութիւն, որ որեւէ ԸԸՀ այդպէս է վարուել աշխատանքն աւարտելու համար»:

Անդրադառնալով ընտրութիւնների արդիւնքների վերջնական հրապարակման փուլին, առաքելութիւնը փաստում է, որ իւրաքանչիւր ՏԸՀ-ի համար ԿԸՀ-ի կողմից թողարկուած արդիւնքները պարունակում են մի շարք անորմալ արդիւնքներ:

«Հայաստանում կան 1923 ընտրատեղամասեր, որոնցից 95-ում մասնակցութիւնը գերազանցել է 90 տոկոսը, այդ թւում՝ 44-ում մասնակցութիւնը եղել է աւելի քան 95 տոկոս»:

«Նոյնիսկ հաշուի առնելով Սերժ Սարգսեանի սերտ ընտանեկան կապերը Գորիսի շրջանում, 4 ՏԸՀ-ների արդիւնքները ապշեցուցիչ են այն պատճառով, որ նա այստեղ ստացել է քուէների աւելի քան 99 տոկոսը», - արձանագրուած է զեկոյցում:

Որոշ դէպքերում քուէատուփում եղած թերթիկների թիւը գերազանցել է ընտրողներին տրուած քուէաթերթիկների թիւը, կամ հակառակը՝ նշանակալիօրէն պակաս եղել:

ՆՈՒՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

Գնահատելով «Մասիս» շաբաթաթերթի բովանդակութիւնը՝ ՏԻԿ. Անգիլէ Բէշիշեան-Մուրատեան \$50 տոլար կը նուիրէ:

ՆՈՒՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

ԼՈՒՍԻՆ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆԻ յաջող գործողութեան առթիւ Պրն. Գէորգ Գալուստեան արագ ապաքինում կը մաղթէ անոր: Առ այդ \$100 կը նուիրէ «Մասիս» շաբաթաթերթին:

ՆՈՒՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

Տօքթ. եւ Փրոֆ. Սարգիս եւ Սիլվա Գարայեաններ իրենց երկրորդ թոռնիկին՝ Փաթիլ Գարակէօզեանի ծննդեան ուրախ առիթով կը կատարեն հետեւեալ նուիրատուութիւնները:

- «Մասիս» Շաբաթաթերթին՝ \$100
- Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան \$100
- «Նոր Օր» Շաբաթաթերթին \$100
- «Թէքէեան» Մշակութային Միութեան \$100
- «Նոր Կեանք» Շաբաթաթերթին \$100
- Armenian Observer Շաբաթաթերթին \$100

ՇՆՈՐԱԿՈՐԱՆՔ

Տէր եւ Տիկ. Ժագ եւ Արմինէ Գալանճեանի առջինեկ աղջիկ գաւակով մը բախտաւորուելու ուրախ առիթով, որ անուանած են Իզապէլ, Լուիզիանայէն Տէր եւ Տիկ. Վազգէն եւ Հայկօ Գալթազեաններ կը շնորհաւորեն ընտանեկան պարագաները, յատկապէս նորածինի մեծ հօր եւ մեծ մօր՝ Տէր եւ Տիկ. Վահէ եւ Մարօ Աջապահեանները: Առ այդ \$200 տոլար կը նուիրեն «Մասիս» շաբաթաթերթին:

ՆՈՐ ՄԵՐՈՒՆԳ

ՇԵՆՈՒՍԱՏԵՍԻԼԻ ՅԱՅՏԱԳԻՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑԸ
CHARTER CABLE 26-ՐԴ ԿԱՅԱՆ
(ՎԼԵՏՏՅԼ, ՊԸՐՊԵՆԵ, ԼԱ ԵՐԵՄԵՆԹԱ)

ՀիՆԳՇԱԲԹԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 10:00-11:00

ՔԱՋ ՆԱԶԱՐ ՈՒՂԻՂ ԵԹԵՐ ՇՕ

Ամէն Կիրակի երեկոյեան
ժամը 10:00-ից 12:00
Կլէմտէյլի 26-րդ կայանից

ԳՐԱԲՈՒԱԾ ԹՈՒՎԱԿԱՆՆԵՐ

- Մարտ 23
- Ապրիլ 5
- Ապրիլ 26
- Մայիս 11
- Յունիս 14
- Օգոստոս 10
- Հոկտեմբեր 4
- Դեկտեմբեր 31
- Չատկուայ Տօնակատարութիւն
- Spanish Night
- Las Vegas Trip
- Մայրերու Օրուայ նախաճաշ
- Հայրերու Օր
- Հանգանակային ճաշկերոյթ
- «Մասիս» շաբաթաթերթի
- Հ.Ս.Ս.ի Տարեկան Պարահանդես
- Նոր Տարուայ Խրախճանք

«ՉԵՆՔ ԸՆԿՐԿԻ ՈՐԵԻՆ ՈՒԺԻ ԱՌԱՋ»

Շարունակում է 5-էն

չունենան եւ հիմա էլ դատապարտում ենք, եւ յայտարարում ենք, որ դա կապ չունի մեր պայքարի հետ: Ի դէպ ցուցարարների շարքերում մեծ թիւ են կազմել քաղաքացիական հագուստով ոստիկանները հանրապետութեան տարբեր մարզերից: Եղել են նաեւ յայտնի օլիգարխների թիկնազօրի ներկայացուցիչներ:

-Երկ արդեն տեղեկատուութիւն ստացուեց, որ բաւական լարուած է Ղարաբաղի եւ Ատրախայնի շփման գիծը: Ձեր կարծիքով ի՞նչ են նշանակում այդ գործողութիւնները՝ արդեօք Ղարաբաղին անմիջական պատերազմի վտանգ է սպառնում:

- Ռոբերտ Բոչարեանն ու Սերժ Սարգսեանը շատ լաւ հասկանում են, որ այն պահից երբ տանկերը հանուեցին Երեւանի փողոցներից, իրենք աչլեւս իշխանութիւն չեն ունենալու: Նրա յայտարարած արտակարգ դրութիւնը արտակարգ դրութեան իրաւական ռեժիմը սահմանում է օրէնքով: Իսկ այսօր Ռոբերտ Բոչարեանը ինչ-որ իրաւական ռեժիմ է սահմանել իր հրամանագրով, ինչը նշանակում է, որ իրաւական ռեժիմը, գրաքննութիւնը, թերթերի փակումը եւ միւս բոլոր սահմանափակումները ապօրինի են: Հիմա Ռոբերտ Բոչարեանի այդ արտակարգ դրութիւնը չի կարող երկար տեւել, 20 օրով է յայտարարուած: Ռոբերտ Բոչարեանին անհրաժեշտ է, որպէսզի նա այս տանկերի ռեժիմը կարողանայ աւելի երկար պահպանել, իսկ դրա համար շարժար է ռազմական դրութիւն յայտարարելը: Եւ ես կարծում եմ, որ Բոչարեանի սցենարներից մէկն է դա, որպէսզի իրենք սահմանների վրայ հրահրեն ինչ-որ սահմանաչին բախումներ, ինչի արդիւնքում Հայաստանում հնարաւոր կը լինի ռազմական դրութիւն մտցնել, որը օրէնքով սահմանուած է եւ կարող է տեւել վեց ամիս, մէկ տարի: Դա նշանակում է, որ ինքը կը շարունակի պաշտօնավարել նախագահի պաշտօնում, քանի որ ռազմական դրութեան ժամանակ նախագահի ընտրութիւններ չեն անցկացնում եւ գործող նախագահը շարունակում է իր պաշտօնավարումը: Կարծում եմ,

որ սա Ռոբերտ Բոչարեանի պահեստային սցենարներից մէկն է:

-Սահմանային բախումները անմիջապէս յետոյ 34-ում ՆԱՏՕ-ի յատուկ ներկայացուցիչ Ռոբերտ Սիմոնսը յայտարարեց, որ դաշինքը պատրաստ է աջակցել հայ-ատրախայնական սահմանում խաղաղութիւնը վերականգնելուն: Ձեր կարծիքով դա կարող է խոչընդոտ հանդիսանալ Ռոբերտ Բոչարեանի այդ սցենարի իրականացմանը:

-Ես չեմ կարող տուեալ պահին մեկնաբանել դա, բայց կարծում եմ, որ ե՛ւ ՆԱՏՕ-ն, ե՛ւ Ռուսաստանը, ե՛ւ ողջ միջազգային հանրութիւնը հասկանում են, որ Ռոբերտ Բոչարեանն ու Սերժ Սարգսեանը պատրաստ են ամենածայրայեղ քայլերի իրենց իշխանութիւնը պահպանելու համար եւ կարծում եմ, որ Ռուսաստանն ու Արեւմուտքը թոյլ չեն տա տարածաշրջանում պատերազմ հրահրել յանուն մէկ-երկու հոգու իշխանութեան պահպանման:

-Ինչպէ՞ս են Լեւոն Տէր-Պետրոսեանն ու նրա կողմնակիցները շարունակելու իրենց պայքարը եւ ժողովրդական շարժումը:

-Պայքարի սցենարներն արդեն կան: Գիտէք, որ ակտիւիստների հիմնական մասը ձերբակալուած է կան վիրաւորներ, ցուցարարների շարքերում կան զոհեր: Իմիջիայլոց Ռոբերտ Բոչարեանն ու Սերժ Սարգսեանը իբր սզում են տեղի ունեցածի համար: Ութ զոհ է եղել. եթէ այդքան սզում են, ինչո՞ւ Հայաստանում սզի օր չի յայտարարուած: Սա ամենաառաջին հարցն է, որ պէտք է նրանց ուղղել: Սզի օր չչայտարարելով, նրանք ընդունում են, որ հենց այդպէս էլ պէտք է լինէր: Ինչ վերաբերում է մեր հետագայ պայքարին, այդ պայքարի սցենարը շարունակում է մնալ նոյնը, մենք կը կազմակերպենք հանրահաւաքներ խաղաղ գործողութիւններ եւ չենք ընկրկի որեւէ ուժի առաջ: Ես համոզուած եմ, որ այս պահից Ռոբերտ Բոչարեանի իշխանութեան վերջին մնացել է մէկ, երկու, առաւելագոյնը երեք հանրահաւաք: Կարծում եմ, որ այդ դէպքերից յետոյ զինուորականութիւնը հասկացաւ, որ ժողովուրդը վճռական է տրամադրուած, հասկացաւ, որ իրենք գործ ունենք մարդասպան հրամանատարների հետ, որոնք ուզում են երկիրը ներքաշել եղ-

բայրասպան պատերազմի մէջ:

Ես կարծում եմ, որ այսօր Ռոբերտ Բոչարեանը փորձում է այս 20 օրն օգտագործել ընդդիմութեան լիդերներին չէզոքացնելու համար, սակայն կարծում եմ, որ անգամ նման գործողութիւնները չեն կարող հետագայ իրադարձութիւնների վրայ ազդեցութիւն ունենալ, քանի որ մենք գործ ունենք իրապէս համաժողովրդական շարժման հետ, որը քոչարեանասերժական յանցագործ իշխանութիւնից ազատուելու որոշում արդեն կայացրել է, մնում է միայն այդ որոշումը իրագործել, եւ ես կարծում եմ, որ այդ որոշման իրագործումը ընթացքի մէջ է: Մենք բոլորս պէտք է հասկանանք, որ ժողովրդի համբերութեան բաժակը լցուել է եւ նա աչլեւս ոչ մի պայմաններում չի հանդուրժի այս յանցաւոր իշխանութեանը: Պէտք է հասկանանք նաեւ, որ այսօր հանրութիւնը Գաղիկ Ջհանգիրեանի ձերբակալութիւնը համարում է ուղղակի ապացոյց այն բանի, որ Ռոբերտ Բոչարեանն ու Սերժ Սարգսեանն են կազմակերպել Հոկտեմբերի 27-ը, հանրութիւնը հասկանում է, որ նրանք տանկերը հանել են փողոց այս եւ բազմաթիւ այլ յանցագործութիւնների պատասխանատուութիւնից խուսափելու համար եւ ամենակարեւորը՝ հանրութիւնը հասկանում է, որ սա ոչ թէ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի պայքարն է, այլ Հայաստանի իւրաքանչիւր քաղաքացու եւ եթէ քաղաքացին այս պայքարում ընկրկի, կը նշանակի որ նա դաւաճանում է սեփական հայրենիքին եւ այդ հայրենիքը դատապարտում չզոյլութեան:

-Պարոն Փաշինեան, այս օրերին Ռոբերտ Բոչարեանը հեռուստաեթերից մի քանի խմբերի է բաժանում Մարտի մէկի տեղի ունեցածի մասնակիցներին: Դուք, օրինակ, յայտնուել եք հրահրիչների խմբում:

-Տուեալ իրավիճակում հրահրողի դեր կատարում են միայն յանցագործ իշխանութիւնները, ովքեր իրենց յանցագործութիւնների մէջ 10 տարուայ ընթացքում օր

օրի լկտիացել են, ինչի արդիւնքում մարդկանց հասկացրել են, որ իրենց հետ հնարաւոր չէ խօսել մարդկային լեզուով: Հոկտեմբերի 27, Պօղոս Պօղոսեանն, «Տեցի Կուռք»-ը, Բիւզանդի փողոց, Ապրիլի 12, ընտրակեղծիքներ, ընդդիմութեան վստահուած անձերի ծեծուղարդ, քաղաքական հետապնդումներ, «Ալպիլիսի»-ի փակում պետական գոյքի ունեցուածքի թաւան, պետական պաշտօնեաների գեիսապրելակերպ եւ այլն. ահա այս գործողութիւններն են մարդկանց հրահրում դուրս գալ փողոց եւ քոչարեանասերժական յանցագործ իշխանութիւններին ասել հետեւեալը. չի կարելի հանրութիւնը սեփական լկտիութեան փորձադաշտ դարձնել, չի կարելի փորձել ժողովրդի համբերութիւնը, չի կարելի նստել ժողովրդի գլխին: Եւ եթէ այս գոչուցացումներից յետոյ վարչախումբը մտադիր չէ իրեն հաւաքել, հանրութիւնը պէտք է դիմի վճռական քայլերի:

-Յաւաստի տեղեկութիւններ կան, որ իշխանութեան ամենաբարձր օղակներից հրահանգուած է ԱՍԾ-ին ձեռք ոչ թէ ձերբակալել, այլ ֆիզիկապէս ոչնչացնել՝ զինուած դիմադրութեան իմիտացիա ստեղծելով: Ի՞նչ կ'աւտք այս մասին:

-Ես ուզում եմ ասել, որ երբէք գէնք չենք ունեցել եւ գէնք չենք կրել, այս պահին էլ զինուած չենք եւ չենք էլ պատրաստուած զինուել: Իմ, ըստ էութեան ընդհատակում գտնուելու պատճառը ոչ թէ ձերբակալուելուց խուսափելն է, այլ այն, որ ես կարծում եմ որ որոշակի պատասխանատուութիւն եմ կրում շարժման հետագայ ընթացքի համար եւ ընդհատակում գտնուելու շարժառիթը միայն հետագայ պայքարը կազմակերպելու գործում համեստները ունենալն է: Ինչ վերաբերում է զինուած լինելուն, ասացի որ կենսաբան գէնք չենք ունեցել, այս պահին էլ զինուած չենք եւ չենք էլ պատրաստուած զինուել: Ես զինուած եմ միայն քաղաքացիական վճռականութեամբ. պայքար, պայքար մինչեւ վերջ:

«ԺԱՄԱՆԱԿ ԵՐԵՒԱՆ»

Palm Springs

PALM SPRINGS ԱՐՉԱԿՈՒՐԴԻ ԳՆԱՅՈՂ ՅԱՅՐԵՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Փալմ Սփրինգս գեղատեսիլ եւ կից լեռնային շրջանին, վարձու է տրուում լրիւ կահաւորուած մէկ ննջարան, մեծ նստասեւեակ, խոհանոց՝ բոլոր յարմարութիւններով, մինչեւ 5-6 հոգի գիշերելու տարողութեամբ Condo: Ունի մեծ լողաւազան, ջաքուզի, թեմիսի խաղադաշտ, կանաչազարդ փիքնիքի տարածք, իր յատուկ կրակարաններով եւ 24-ժամեայ ապահովութեան սիստեմ:

- Վարձման գներն են՝
- Ուրբաթ, Շաբաթ եւ Կիրակի՝ \$ 400
- Long Weekend-ների համար՝ \$ 500
- Մէկ շաբաթուայ համար՝ \$ 675
- Մէկ ամսուայ համար՝ \$ 1450

Մանրամասների համար հեռաձայնել՝ (818) 246-0125

ՅԱԿԱԿՅՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԶ ՇԻՐՎԱՆԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով Նոր Սերունդ Մշակութային Միութիւնը իր խորագրաց ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալի ընտանեկան բոլոր պարագաներուն, մասնաւորաբար իր եղբօր՝ Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութեան միջ-եկեղեցական յարաբերութեանց («Էփեմէնիք») բաժնի տնօրէն՝ Գեղը Տ. Արիս Արք. Շիրվանեանին:

ՅԱԿԱԿՅՈՒԹԻՒՆ

Ողբացեալ ՅԱԿՈՒ ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆԻՆ մահուան տխուր առիթիւ Դամասկոսի Թարգմանչաց Վարժարանի ուսանողական Միութիւնը (Լոս Անճելոս) իր խորագրաց ցաւակցութիւնը կը յայտնէ ընտանեկան պարագաներուն, մասնաւորաբար Տէր եւ Տիկ. Ստեփան եւ Ժուլիէթ Յովակիմեաններուն: Առ այդ \$100 տոլար կը նուիրեն «Մասիս»ին:

ՅԱԿԱԿՅՈՒԹԻՒՆ

ՅԱԿՈՒ ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆԻՆ մահուան տխուր առիթիւ Տէր եւ Տիկ. Պօղոս եւ Սրբուհի Մուրատեան իրենց խորագրաց ցաւակցութիւնը կը յայտնէ ընտանեկան պարագաներուն, մասնաւորաբար Տէր եւ Տիկ. Ստեփան եւ Ժուլիէթ Յովակիմեաններուն: Առ այդ \$50 տոլար կը նուիրեն «Մասիս»ին:

Ձեր ճանուցումները Վստահեցէք «Մասիս» Շաբաթաթերթին T: (626) 797-7680 F: (626) 797-6863 massis2@earthlink.net

International Academy of Los Angeles
Presents

**An Evening Honoring Composer, Director &
Pioneer of Armenian Television**

SARKY MOURADIAN

**Manuel
Kevin George
Chuko**

**Andre Danik
Narine Shahbazian
Salpi Mayelian
Hovik Krikorian
Harut Hakopian
Jenny Armen**

**Flora Martirosian
Adiss Harmandyan
Vatche**

**Hovik Grigorian
Levon Sevan
Maxim
Raffi Khardalian
Razmik Mansourian
Armen Aloyan**

Hosts: Anahit Martirossian, Aramays Gharibyan, Nouné Serobian

Thursday, April 10, 2008, 7:30 p.m.

ALEX THEATER

216 North Brand Blvd., Glendale, California 91203

**FOR TICKETS CALL: (818) 913-2299
(818) 265-0506**

FOR INFORMATION CALL: (818) 243-5722